C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka (2)\Simenon_Georges-Maigret_a_soudcuv_dum.pdb

PDB Name: Maigret a soudcův dům
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 12.6.2007
Modification Date: 12.6.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Georges SIMENON
Maigret a soudcův dům

1 / CELNÍKOVA ŽENA

„Padesát šest, padesát sedm, padesát osm…," počítal Maigret.

Nechtěl však počítat. Dělal to mechanicky. V hlavě měl prázdno a víčka těžká:

„Šedesát jedna, šedesát dva…"

Letmo pohlédl ven. Spodní polovina oken Francouzské restaurace byla z matného skla. Nad ním bylo vidět jen opadané stromy na náměstí a déšť, neutuchající déšť.

„Osmdesát tři, osmdesát čtyři…"

Stál tu s kulečníkovým tágem v ruce a viděl se ve všech zrcadlech rozvěšených po stěnách restaurace. Hostinský, pan Le Flem, hrál s nenuceným výrazem beze slova dál, jako by to bylo docela běžné. Přecházel z jedné strany hracího stolu na druhou, tu se sklonil, tu napřímil, sledoval koule zasněným pohledem.

„Sto dvacet dva… sto dvacet tři…"

Sál byl rozlehlý. U okna cosi zašívala služebná ve středních letech. Nikdo víc. Jen oni tři! A kočka sedící u kamen.

A to byly teprve tři hodiny! A teprve 13. ledna. Maigret viděl číslici na velkém kalendáři pověšeném za pokladnou. A trvalo to už tři měsíce! A…

Nestěžoval si nikomu. Ani paní Maigretová nevěděla, proč upadl v nemilost a proč ho jmenovali vrchním komisařem v Luçonu: To je druhá strana mince tohoto povolání, kterou člověk neovlivní.

Paní Maigretová tu byla také, v bytě, který si pronajali nad obchodem s klavíry, a už se nepohodli s majitelkou, protože… Na tom nezáleží!

„Do kolika bodů hrajeme?" zeptal se pan Le Flem, aby věděl, kdy skončit.

„Do sto padesáti…"

Maigret potáhl zvolna z dýmky. Jen dál! Sto čtyřicet sedm, sto čtyřicet osm, sto čtyřicet devět, sto padesát! Koule na kulečníku znehybněly, bílé byly ošklivě zažloutlé, červená neduživě růžová. Odložili tága na stojan. Pan Le Flem došel k pípě, natočil dvě piva a dřevěným nožem z nich seřízl pěnu.

„Na, zdraví…"

Co by si tak řekli jiného?

„Pořád tam prší…"

Maigret si oblékl svrchník, narazil si tvrďák hluboko do čela a za několik okamžiků kráčel s rukama v kapsách pod šrafováním deště ulicemi městečka.

Pak otevřel dveře své kanceláře se stěnami plnými úředních oznámení. Ohrnul nos nad mdlým pachem pomády inspektora Méjata, kterou nepřehlušilo ani deset dýmek.

Na židli seděla drobná stará žena v čepci se svraštělým obličejem. Z velkého vendéského deštníku, který držela před sebou, kapala voda. Na podlaze se již vytvořila dlouhá louže, jako by se tu zapomněl nějaký pes.

„…je to? zabrumlal Maigret, když prošel za přepážku a naklonil se ke svému jedinému inspektorovi.

„Je to pro vás. Chce mluvit jedině s vámi."

„Jak to se mnou? Řekla mé jméno?"

„Ptala se na komisaře Maigreta."

Paní pochopila, že je řeč o ní, a důležitě sevřela rty. Než si Maigret svlékl svrchník, nahlédl, jak bylo jeho zvykem, do papírů, které ho čekaly na psacím stole. Stále stejná rutina: několik Poláků, které je nutno sledovat, nepředložení průkazu totožnosti, nedodržení zákazu pobytu… „Poslouchám vás, paní… Zůstaňte, prosím, sedět. Nejdříve však jednu otázku: kdo vám řekl, jak se jmenuji?"

„Můj muž, pane komisaři. Justýn Hulot. Až ho uvidíte, určitě si na něho vzpomenete, má tvář, na kterou se nezapomíná. Byl celníkem v Concarneau, když jste tam přijel kvůli jednomu případu. Přečetl si v novinách, že jste byl jmenován do Luçonu. Když včera zjistil, že ta mrtvola pořád ještě leží naproti v pokoji, řekl mi: takhle…“
„Prosím? Jaká mrtvola?“
„Ta, co je u pana soudce…“
Tak tahle se z míry vyvést nenechá! Maigret jí v té chvíli nevěnoval příliš pozornosti, netušil ovšem, že s čtyřiašedesátiletou Adinou Hulotovou, kterou měl před sebou, se seznámí mnohem blíž a že jí bude stejně jako ostatní říkat Ada.
„Nejdříve vám musím říct, že můj muž odešel do penze a že jsme se odstěhovali do mého kraje, do Aiguillonu. Mám tu u přístavu domek, který jsem zdědila po nebožtíkovi strýci. Vy to v Aiguillonu zřejmě neznáte, že?
Myslela jsem si to. Budete tomu těžko rozumět. Ale za kým jsem podle vás měla jít? Za polním hlídačem sotva, je od rána do večera opilý a nemůže nás ani cítit. Starosta se stará jen o své škeble…“
„O škeble?“ opáčil Maigret.
„Je pěstitel škeblí, jako nebožtík strýc a jako téměř všichni v Aiguillonu. Pěstuje slávky.“
Ten pitomec inspektor Méjat nevěděl nic lepšího, než se potutelně usmát. Maigret ho zpražil pohledem.
„Říkala jste tedy, milá paní…“
Nepotřebovala pobízet. Počkala si. Také ona šlehla po Méjatovi okem, aby dala najevo nespokojenost s jeho úsměškem.
„Každá práce je bohulibá.“
„Jistě! Pokračujte.“
„Vesnice Aiguillon je od přístavu dost daleko a má jen pár čísel, asi dvacet. Největší dům vlastní soudce.“
„Okamžik. Jaký soudce?``
„Říkají mu Forlacroix. Svého času byl smírčím soudcem ve Versailles. Podle mého měl potíže a nedivila bych se, kdyby ho vláda bývala přinutila, aby odstoupil.“
Ta ho neměla v lásce! Ne ne, tahle drobounká vrásčitá stará paní nebyla z těch, kdo by se bál říci o lidech své mínění!
„Tak mi povězte něco o té mrtvole. Je to mrtvola soudce?“
„Ale ne! Naneštěstí. Takové nikdy nikdo nezabije!“ Výtečně! Maigret byl poučen a Méjat vyprskl do kapesníku.
„Jestli mě nenecháte domluvit, všechno spletu. Kolikátého máme? Třináctého. Panebože! Na to jsem nepomyslela…“
Rychle poklepala na dřevo a pak se pokřižovala. „Bylo to předevčírem, tedy jedenáctého. Večer předtím k nim přišla návštěva.“
„Ke komu, k nim?“
„K Forlacroixovým. Doktor Brénéol s manželkou a dcerou. Chci říct s dcerou jeho ženy. Protože… Ale to by byla dlouhá historie. Zkrátka poseděli jako každých čtrnáct dní. Vždycky hrají do noci karty a pak s hrozným kraválem startují auta…“
„Máte vcelku slušný přehled o tom, co se děje u vašich sousedů…“
„Říkala jsem vám, že náš dům… tedy dům nebožtíka strýce, je tak říkajíc přímo za jejich domem… I kdybychom nechtěli…“
Komisaři se v očích rozzářil plamének, který by paní Maigretové udělal radost. Kouřil zvláštním způsobem, kraťounce bafal. Šel prohrábnout oheň v kamnech, otočil se zády k teplu a zůstal stát.
„Takže ta mrtvola…“
„Nazítří ráno… Říkala jsem jedenáctého, že? Nazítří ráno využil muž toho, že bylo sucho, aby prořezal jabloně. Já jsem mu držela žebřík. Z té výšky viděl přes zeď. Akorát do prvního patra soudcova domu. Jedno okno bylo otevřené. No a vtom sleze a povídá mi:
‚Ado (Jmenuji se Adina, ale lidé si zvykli říkat mi Ada), Ado,‘ povídá mi, ‚v pokoji na zemi někdo leží.‘
‚Na zemi?‘ nemohla jsem uvěřit. ‚Proč by ležel na zemi, když je v domě spousta postelí?‘
‚Je to tak. Podívám se ještě jednou.‘ Znovu vylezl na žebřík. Zase slezl. Můj muž vůbec nepije, a když něco řekne:..
Krom toho si umí srovnat věci v hlavě. Nebyl pětatřicet let státním úředníkem pro nic za nic. Celý den vidím, jak přemýšlí a přemýšlí. Po obědě se šel jako obyčejně projít. Zašel do Hotelu u přístavu.
‚To je zvláštní!‘ řekl mi, když se vrátil. ‚Autobusem včera nikdo nepřijel a nikdo neviděl žádné auto.‘
Trápilo ho to, chápete? Poprosil mě, abych mu znovu podržela žebřík. Pak mi řekl, že tam na zemi pořád někdo leží. Večer sledoval světla, dokud všechna nezhasla.“
„Jaká světla?“
„Světla u soudce. Neřekla jsem vám, že zezadu nikdy nezavírají okenice. Myslí si, že tam není vidět. Tak tedy, soudce vešel do místnosti a dost dlouho tam zůstal. Můj muž se oblékl a vyběhl ven.“
„Proč?“
„Pro případ, že by soudce třeba napadlo jít vhodit mrtvolu do vody. Ale brzy se vrátil.
Je konec odlivu,‘ prohlásil. ‚Musel by po krk do bahna.‘
Na druhý den…“
Maigret byl ohromen. Jako policista toho viděl dost, ale tihle dva stařící, celník ve výslužbě a Ada, co pozorovali ze svého stavení soudcův dům a lezli na žebřík…
„Druhý den tam tělo pořád leželo ve stejné poloze.“
Hleděla.na Maigreta, jako by chtěla prohlásit: Vidíte, že jsme měli pravdu!
„Muž sledoval dům celý den. Ve dvě hodiny si soudce s dcerou vyšli jako obvykle na procházku.“
„Aha, soudce má dceru…“

„O tom vám povím někdy jindy. Taky pěkné kvítko! Soudce má i syna. Ale to by bylo moc složité. Až se ten úředník za námi přestane dusit smíchy, budu moct pokračovat.“
To ti patří, Méjate!
„Včera večer vrcholil příliv ve 21 hodin 26 minut.. To ještě nemohl, rozumíte? Až do půlnoci se trousí lidé. Po půlnoci by už nebylo dost vody. Tak jsme se dohodli, můj muž a já, že zatímco on je nespustí z očí, já půjdu za vámi. Jela jsem autobusem o deváté. Tenhle pán mi oznámil, že dnes možná už nepřijdete, ale já jsem pochopila, že se mě chce zbavit.
Muž mi poradil:
‚Řekni komisaři, že jsem celník z Concarneau, ten s tou menší oční vadou. Řekni mu také, že jsem se díval na mrtvolu námořnickým dalekohledem a že jsme toho člověka u nás nikdy neviděli. Na zemi je skvrna, určitě od krve…‚`
„Promiňte,“ přerušil ji Maigret. „V kolik hodin jede autobus do Aiguillonu?“
„Už odjel…“
„Kolik je to kilometrů, Méjate?“
Méjat se šel podívat na nástěnnou mapu kraje.
„Takových třicet…“
„Zatelefonuj na taxislužbu.“
Ada a její muž jsou nejspíš cvoci, ale vem to čert! Tu cestu taxíkem ještě zaplatí!
„Budete tak hodný a zastavíte kousek před přístavem, abych mohla vystoupit a neviděli mě s vámi? Bude lepší dělat, že se neznáme… Lidé v Aiguillonu jsou tak podezřívaví… Můžete se ubytovat v Hotelu u přístavu. Z tamějších dvou je to ten lepší… Po večeři se tam sejde skoro celá vesnice. Když dostanete pokoj nad střechou tanečního sálu, uvidíte dokonce soudcův dům.“
„Zavolejte mé ženě, Méjate.“
Setmělo se a svět jako by zalila voda. Stařena ocenila pohodlí taxi, který býval soukromý vůz. Nadchla ji závěsná křišťálová vázička, stejně jako elektrické osvětlení na stropě.
„Co se všechno nevidí! Ti bohatí si vskutku žijí.“
Slatiny… Rozsáhlé roviny protkané kanály, tu a tam nízké statky, chalupy, jak se říká ve Vendée, a kupky usušených kravinců, kterých se používá jako topiva.
V Maigretově duši se něco slabě zachvívalo, něco jako naděje. Zatím se neodvažoval oddat se jí. Pomůže mu v zapadlém Vendée, kam ho vyhostili, náhoda?
„Málem bych zapomněla… Dnes příliv vrcholí ve 22 hodin 51 minut.“
Slyšet tu malou stařenu mluvit s takovou přesností ho omračovalo.
„Jestli se chce zbavit těla, využije toho. Přes Lay, která se tu vlévá do přístavu, vede most. Od jedenácti hodin bude na tom mostě můj muž. Jestli s ním chcete mluvit…“
Zaťukala na okno.
„Zastavte mi tady. Dojdu to pěšky.“
A ponořila se do mokré tmy, v níž se její deštník nafoukl jako balón. O něco později vystoupil Maigret před Hotelem u přístavu.
„Mám na vás počkat?“
„Ne, bude lepší, když se vrátíte do Luçonu.“
Muži v modrákách, rybáři a pěstitelé slávek, sklenice bílého a růžového vína na dlouhých stolech z lakovaného borového dřeva. Pak kuchyně. A taneční sál, který sloužil jen v neděli. Všechno to bylo cítit novotou. Bílé stěny. Strop ze světlé jedle. Schodiště křehké jako hračka a zase bílý pokoj, železná emailová postel, kretonové závěsy.
„To před námi je soudcův dům?“ zeptal se služebné.
V okénku, které mělo osvětlovat schodiště, se svítilo. Chtěli ho zavést do jídelny vyhrazené pro letní hosty, ale dal přednost společné místnosti. Podali mu ústřice, slávky, krevety, ryby a jehněčí kýtu, zatímco muži mezi sebou mluvili se silným přízvukem o tom, co se dělo na moři, a hlavně o pěstování slávek, v němž se Maigret vůbec nevyznal.
„Měli jste v těchto dnech hosty?“
„Už týden ne. Nebo vlastně, předevčírem… Ne, bylo to den předtím… Někdo vystoupil z autobusu. Stavil se tu a řekl, že přijde na večeři, ale už jsme ho neviděli…“
# # #
Maigret klopýtal v hromadách věcí – kolejnic, košů, ocelových lan, beden a lastur ústřic. Celý břeh byl zastavěn boudami, kam si pěstitelé slávek ukládali nářadí. Jakási dřevěná vesnice bez obyvatel. Každé dvě minuty se ozvalo zahoukání. Byl to, jak mu řekli, mlhový signál na Velrybím výběžku, z druhé strany úžiny, na ostrově Ré.
Na nebi se navíc objevovaly nejasné záblesky, světla dvou či tří majáků.
Hukot valící se vody. Vlna zatlačila tok říčky, který se vzdul, a za chvíli – ve 22 hodin 51 minut, jak hlásila stařena – mělo by moře dosáhnout vrcholu. K jedné z bud se navzdory dešti tiskli dva milenci, s ústy přimknutými k sobě, beze slova, bez pohnutí.
Našel most, nekonečný dřevěný most, sotva dost široký na to, aby tudy projel automobil. Tušil stěžně a loďky pohupující se na vlnách. Když se otočil, viděl světla hotelu, který právě opustil, a sto metrů od něho jiná dvě světla, světla soudcova domu.
„To jste vy, pane komisaři?“
Maigret sebou trhl. Téměř vrazil do muže, jehož šilhající oči na něho hleděly z bezprostřední blízkosti.
„Justýn Hulot. Žena mi říkala… Jsem tu už hodinu, to kdyby ho napadlo…“
Déšť studil. Z vody v přístavu stoupal ledový chlad. Kladky skřípěly a neviditelné věci žily svým nočním životem.
„Musím vám něco říct. Ve tři hodiny, když jsem vylezl na žebřík, tam mrtvola ještě byla. Ve čtyři hodiny jsem se na ni

chtěl ještě jednou podívat, než bude tma. No a to tam už nebyla… Musel ji snést dolů. Určitě ji má připravenou za dveřmi, aby se nezdržoval, až přijde vhodná chvíle. Říkám si jen, jak ji ponese… Soudce je menší a hubenější než já. Vezměte si, že měří a váží asi tak jako má žena! Zatímco ten druhý… Pst!…“
Někdo prošel tmou. Prkna mostu se jedno po druhém rozechvěla. Když nebezpečí pominulo, celník pokračoval:
„Na druhé straně mostu je Faute. Není to ani osada, jsou tam hlavně vilky pro lidi, co přijíždějí na léto. Uvidíte ji ve dne. Zjistil jsem jednu možná zajímavou drobnost. A sice, toho večera, kdy hráli karty, přišel za otcem Albert. Pozor!…“
Tentokrát to byli milenci, opřeli se o zábradlí mostu a hleděli na řeku plynoucí ve tmě. Maigreta zábly nohy. Voda mu prosákla do bot. Všiml si, že celník má na nohou holínky.
„Příliv je před vrcholem. Hladina moře je na stoosmičce. V šest hodin je všechny uvidíte jít na sádky.“
Mluvil tiše, jako v kostele. Bylo to děsivé a přitom trochu k smíchu. Maigreta napadlo, že by měl být spíše v Luçonu, ve Francouzské restauraci, hrát karty s hostinským, doktorem Jametem, Bourdeuillem, obchodníkem se železářským zbožím, a s tím starým dětinou Memimotem, co sedával za nimi a na všechno pokyvoval hlavou.
„Žena hlídá zadní část domu.“
Stařenka tedy stále spolupracovala?
„Člověk nikdy neví. Co kdyby ho napadlo vzít auto a odvézt mrtvolu někam dál?“
Mrtvolu! Mrtvolu! Byla v tom případu vůbec nějaká mrtvola?
Třetí dýmka. Čtvrtá dýmka. Dveře hotelu se občas otevřely a zase zavřely, bylo slyšet vzdalující se kroky a hlasy. Pak zhasla světla. Pod mostem tiše proplula veslice.
„To je starý Bariteau, jede klást vrše na úhoře. Nevrátí se dřív než za dvě hodiny.“
Kde se tu v té tmě vzal starý Bariteau? Záhada. Cítili, že moře bylo teď docela blízko, na konci průlivu. Vdechovali jeho vůni. Vzdouvalo se a nezadržitelně zaplavovalo úžinu.
Maigret se v myšlenkách vzdálil. Nedokázal by říci, jak se to stalo. Myslel na nedávné sloučení soudní policie a státní bezpečnosti a na jisté třenice, které… Luçon! Poslali ho do Luçonu, kde…
„Podívejte…“ Neklidná ruka vysloužilého celníka ho křečovitě chytla za paži.
Chm! Bylo to až k neuvěření. Představa, jak ti dva stařící… Ada držící žebřík… Námořnický dalekohled… A ty výpočty přílivů a odlivů!
„Zhasli.“
Co bylo zvláštního na tom, že v tuto hodinu u soudce všechna světla zhasla?
„Pojďte. Odsud není dost vidět.“
Maigret šel přece jen po špičkách, aby nerozhoupal prkna mostu. Siréna ječela jako ochraptělá kráva…
Voda dostoupila téměř k prkenným boudám. Něčí noha narazila na proražený koš.
„Pst!“
Vtom uviděli, jak se dveře soudcova domu otevřely. Na prahu se objevil malý neklidný muž, rozhlédl se na obě strany a vrátil se do chodby.
Chvíli nato se stalo něco neuvěřitelného. Muž tu byl znovu, ohnutý, obtěžkaný dlouhým břemenem, které táhl bahnem. Musela to být tíha. Po čtyřech metrech se zastavil, aby nabral dech. Dveře domu zůstaly otevřené. K moři to bylo ještě dvacet třicet metrů.
„Uf…“
Dalo se tušit, že heká a napíná všechny svaly. Nepřestávalo pršet. Celníkova ruka se křečovitě chvěla na Maigretově tlustém rukávu.
„Vidíte…!“
Ach ano, odehrálo se to tak, jak řekla stařena, jak předpověděl celník ve výslužbě. Ten drobný muž byl bez pochyby soudce Forlacroix. A to, co vláčel bahnem, bylo určitě nehybné lidské tělo!

2 / „POSLYŠTE, PŘÍTELI…“

Celé to působilo trochu jako zjevení, neboť soudce nic netušil. Myslel si, že je v prázdnotě noci sám. Chvílemi ho ozařoval světelný kužel majáku a bylo možné rozeznat starý gabardénový plášť a plstěný klobouk. Maigret si dokonce všiml, že soudce měl ještě stále v ústech cigaretu, déšť ji však jistě dávno uhasil.
Byli od sebe nanejvýš čtyři metry. Komisař a Adin manžel stáli u jakési boudy. Nenapadlo je, že by se měli skrýt. Soudce je neviděl jen proto, že se jejich směrem neotočil. Měl také plné ruce práce. Břemeno, které vlekl, se zachytilo o lano napnuté asi dvacet centimetrů nad molem. Musel je přes ně přetáhnout. Potýkal se s ním. Bylo znát, že není zvyklý na namáhavou práci a že se zapotil, neboť si rukou otřel čelo.
Vtom Maigret, aniž uvážil vhodnost chvíle či svého počínání, bez rozmyslu promluvil:
„Poslyšte, příteli…“
Soudce se otočil a spatřil oba muže. Obrovského Maigreta i maličkého celníka. Byla hustá tma. Z jeho tváře nebylo možné nic vyčíst. Uplynulo několik vteřin, jež se zdály dlouhé. Pak se ozval hlas. Snad se trochu chvěl.
„Promiňte! Kdo jste?“
„Komisař Maigret…“
Byl teď k němu blíž, ale do obličeje mu stále dobře neviděl. Nohama se téměř dotýkal těla, které se zdálo být zabalené v jakýchsi pytlích. A v této chvíli se soudce s údivem i jistou úctou zeptal:
„Maigret ze soudní policie?“
Lidé v domech kolem spali. Od vody se v temnotě ozýval šelest, to starý Bariteau hledal v mořském dnu prohlubně, aby do nich nakladl vrše na úhoře.
„Možná je to tak lepší…“
Zase promluvil soudce: „Chcete zajít ke mně?“

Učinil několik kroků, jako by zapomněl na svůj náklad. Okolo nich bylo tak tíživé ticho, až měli pocit, že čas plyne pomaleji.
„Bylo by teď asi vhodnější odnést tělo zpět do domu," nerad navrhl soudce.
A sehnul se. Maigret mu pomohl. Dveře nebyly zavřené. Celník zůstal stát na prahu a Forlacroix, který ho nepoznal, čekal, jestli se rozhodne jít dál.
„Děkuji vám, Hulote!" řekl Maigret. „Zajdu za vámi zítra ráno. Do té doby bych raději, aby se o ničem nemluvilo… Máte telefon, pane Forlacroixi?"
„Ano, ale po deváté hodině večer už vás nespojí."
„Okamžik, Hulote. Zavoláte na poštu. Požádáte o spojení s číslem 23 v Luçonu. Je to hotel. Budete chtít k telefonu inspektora Méjata a řeknete mu, aby za mnou co nejrychleji přijel."
# # #
Tak! Teď už tu v chodbě stáli naproti sobě jen dva muži. Soudce otočil elektrickým vypínačem. Sňal klobouk, z něhož kapala voda, a nepromokavý plášť. Tajuplnost noci se rozplynula. Světlo odhalilo útlého mužíka s pravidelnou tváří lemovanou svatozáří dlouhých, velmi jemných, prošedivělých plavých vlasů, připomínajících paruku.
Pohlédl na své ruce, které byly špinavé, a pak na břemeno. Tehdy si Maigret všiml, že tělo bylo vsunuto do dvou pytlů na uhlí, hlava a trup do jednoho, nohy do druhého. Oba pytle byly nahrubo sešité provázkem.
„Chcete ho vidět hned?"
„Kdo je to?" otázal se Maigret.
„Nemám tušení. Odložte si kabát a pojďte tudy, prosím."
Osušil si ruce kapesníkem, otevřel dveře, otočil dalším vypínačem a oba muži se octli na prahu prostorné místnosti, kde vzadu v krbu praskala hořící polena.
V tu chvíli by Maigreta nic nepřekvapilo více než příjemné teplo této místnosti, její jas a harmonické uspořádání. Dubové trámy budily dojem, že strop je velmi nízko. Ostatně když vcházeli, sestoupili po dvou schodech. Na podlaze z bílých dlaždic leželo několik koberečků. Bílé stěny obklopovaly knihovny s tisíci knih.
„Posaďte se, komisaři. Jestli si dobře vzpomínám, máte rád teplo…"
Další knihy na starodávném stole. Před ohništěm dvě křesla. Kdo by si pomyslel, že za dveřmi, zašitý ve dvou pytlích na uhlí…
„Mám štěstí, že jsem padl na člověka, jako jste vy. Ostatně tomu příliš nerozumím. Myslel jsem si, že jste v Paříži a že…"
„Byl jsem jmenován do Luçonu…"
„Tím lépe pro mě. Bylo by nepochybně obtížné vysvětlovat vše řadovému policistovi. Dovolíte?"
Vytáhl z renesančního příborníku stříbrný tác, karafu a křišťálové sklenky. Předměty se v dobře promyšleném osvětlení nádherně leskly. Vyzařoval z nich mír, jemný vkus a přepych.
„Sklenka armaňaku, prosím… Teď mě tak napadá… Co má vlastně ten podlý jednooký celník společného s vámi…?"
V tu chvíli se Maigret vzpamatoval. Přímo se viděl, jak uvelebený v křesle, nohy natažené k ohni, zahřívá sklenku armaňaku v dlani. Uvědomil si, že nemluví a nevyptává se on, nýbrž ten drobný klidný mužík, týž, který před několika minutami vlekl k moři čísi mrtvolu.
„Odpusťte, pane Forlacroixi, ale bylo by asi namístě, abych vám položil několik otázek."
Soudce se k němu otočil a v jeho pomněnkově modrých očích se mísilo překvapení s výčitkou. Jako by říkal: Proč? Myslel jsem si, že jste jiný. No dobrá! Jak myslíte…
Ale neřekl nic. Uctivě nachýlil zlehka hlavu, aby lépe slyšel. Byl to navyklý pohyb, který prozrazoval, že soudce je poněkud nedoslýchavý.
„Před chvílí jste prohlásil, že tuhle… toho muže neznáte."
Panebože, bylo to tak těžké! Když se člověk nechal vtáhnout do oné blaženosti, stávaly se najednou i ty nejprostší věci choulostivými!
„Ujišťuji vás, že ho vůbec neznám."
„Tak proč…"
Musel se zeptat! No tak!
Chybělo málo a Maigret zavřel oči, jako když člověk polyká hořkou pilulku.
„Proč jste ho zabil?"
Vzhlédl a uviděl v soudcově tváři znovu týž udivený, vyčítavý výraz.
„Ale já jsem ho nezabil, komisaři! Prosím vás, proč bych toho muže zabíjel, když ho neznám a nikdy jsem ho neviděl živého? Vím, že bude těžké prokázat to, ale jsem si jistý, že člověk jako vy mi uvěří."
Nejpřekvapivější bylo, že Maigret mu už věřil! Ten tichý dům, kde se ozývalo jen praskání polen, a když bylo ticho, vzdálený hukot moře, jako by ho úplně očaroval.
„Když budete tak laskavý, vyložím vám události tak, jak šly po sobě. Ještě trochu armaňaku? Posílá mi ho ze svého zámku v Gersu dávný přítel, který byl dlouhá léta prokurátorem ve Versailles."
„Vy jste žil také ve Versailles, že?"
„Téměř celý život. Je to okouzlující město. V lidech jako by tam dosud žilo Velké století, a myslím, že by se jinde stěží našla vybranější společnost v dávném smyslu toho slova. Tvořili jsme malou skupinku, která…"
Mávl rukou, jako by chtěl zahnat zbytečné vzpomínky.
„Na tom nezáleží. Bylo to… Ano, bylo to v úterý…"
„V úterý desátého." upřesnil Maigret. „Měl jste návštěvu, jestli se nemýlím."
Soudce se pousmál.
„Vidím, že jste již informován. Před chvílí jsem vás viděl s Hulotem. Nepřekvapilo by mě, kdybyste se setkal s Adou. Ta

ví, co se děje v mém domě, lépe než já.“
Maigreta náhle něco zarazilo. Rozhlédl se kolem sebe s pocitem, že v tomhle domě něco chybí.
„Vy nemáte žádné služebnictvo?“ podivil se.
„Nastálo ne. Každé ráno sem dochází jedna starší žena s dcerou, bydlí v Aiguillonu a ihned po večeři zase odcházejí. V úterý tedy přišli jako každých čtrnáct dní přátelé. Doktor Brénéol, jenž bydlí kilometr odsud, jeho žena a Françoise.“
„Françoise, dcera paní Brénéolové?“
„Přesně tak. Z prvního manželství. To však pro nás není důležité, jedině pro Brénéola…“
A přes rty mu znovu přelétl úsměv.
„Marsakovi, ti bydlí v Saint-Michel-en-1’Hermitage, přijeli o něco později. Zahráli jsme si partii bridže.“
„Vaše dcera byla s vámi?“
Soudce se na vteřinku zarazil, zaváhal. Jeho pohled poněkud zvážněl.
„Ne! Už ležela.“
„A dnes večer?“
„Leží.“
„Nic neslyšela?“
„Nic. Snažil jsem se nadělat co nejméně hluku. V úterý jsme se tedy rozloučili okolo půlnoci.“
„A měl jste další návštěvu,“ prohlásil Maigret a otočil se ke krbu. „Svého syna.“
„Alberta, ano. Zůstal jen pár minut.“
„Váš syn nebydlí s vámi?“
„Bydlí nedaleko radnice. Máme poněkud rozdílné záliby. Můj syn je pěstitel slávek. Jistě jste se již doslechl, že je to tu nejčastější zaměstnání.“
„Bylo by nemístné zeptat se, z jakého důvodu vás syn navštívil uprostřed noci?“
Soudce se upřeně zahleděl na svou sklenku, na chvíli se odmlčel a nakonec řekl bezbarvě:
„Bylo.“
A čekal.
„Šel váš syn do prvního patra?“
„Právě tam jsem ho našel.“
„Nejspíš šel políbit svou sestru?“
„Ne. Nebyl u ní.“
„Jak to víte?“
„Protože – řeknu vám to raději hned, stejně byste se to dozvěděl od jiných – mám ve zvyku na noc dceru v pokoji zamykat. Rekněme, že je náměsíčná.“
„Proč šel váš syn nahoru?“
„Aby na mě počkal, protože jsem měl dole hosty. Seděl na posledním schodu. Mluvili jsme spolu krátce.“
„Na schodech?“
Soudce přitakal. Jako by oba poznenáhlu vstupovali do nějakého neuvěřitelného příběhu. Maigret vypil jedním douškem obsah své sklenky a Forlacroix mu dolil.
„Sešel jsem dolů, abych dal na dveře řetěz. Pak jsem přečetl několik stránek a téměř okamžitě usnul. Druhý den ráno jsem šel na špejchárek pro… abych pravdu řekl, nevzpomenu si, pro co jsem tam šel. Je to místnost, do které ukládáme ovoce, říkáme jí špejchárek a je v ní všechno možné. Takový kumbál, chcete-li. Ležel tam na zemi muž, kterého jsem v životě neviděl. Byl mrtvý, lebku měl proraženou tím, čemu vy říkáte tupý předmět. Prohledal jsem mu kapsy a za chvíli vám ukážu co jsem v nich našel. Ale peněženka tam nebyla. Nebyl tam jediný doklad, který by umožnil určit jeho totožnost.“
„Nechápu jednu věc…,“ začal Maigret.
„Já vím! A budu vám to těžko vysvětlovat! Neohlásil jsem to na policii. Nechal jsem mrtvolu v domě tři dny. Čekal jsem na příznivý odliv, abych se jí zbavil, pokradmu, jako vrah. A přece vám říkám celou pravdu. Toho muže jsem nezabil. Neměl jsem k tomu žádný důvod. Vůbec nevím, proč přišel do mého domu. Nevím, jestli se sem vkradl živý nebo jestli ho přinesli mrtvého.“
Rozhostilo se ticho. Znovu se ozvalo vzdálené zahoukání mlhové sirény. Po moři pluly lodě. Rybáři vytahovali na most nevod hemžící se rybami. Dostal celník Hulot telefonické spojení? Jestliže ano, musel se ten nesnesitelný Méjat s vlasy slepenými pomádou kvapem oblékat. Jestlipak měl v posteli zase nějaký objev, jak se tak rád holedbal?
„Dobrá,“ vzdychl Maigret zpitomělý horkem, „vidím, že to nepůjde tak hladce!“
„Také se obávám. Vzhledem ke stavu věcí, chci říci, když už byl ten muž mrtvý, bylo by bývalo lepší…“
Nedokončil větu a ustoupil k oknu. Odliv by ho odnesl a bylo by po všem! Maigret se začal vrtět, protáhl jednu nohu, pak druhou, teprve potom byl schopen zvednout se z hlubokého křesla a zdálo se, že hlavou narazí na trámy.
„Co kdybychom se na něj šli přece jen podívat?“
Nemohl se ubránit obdivu nad touto nízkou místností, kde bylo tak příjemně, kde vše mělo své přesné místo. Pohlédl ke stropu. Kdo byla ta dívka, kterou na noc zamykal?
„Mohli bychom ho odnést do prádelny,“ navrhl soudce. „Je to na konci chodby.“
Teď už se ani jeden z nich nechtěl špinit. Už nebyli v promoklé noci. Stali se z nich zase civilizovaní lidé. Prádelna byla velká, červeně vydlážděná místnost.
Na šňůrách se tu ještě sušilo prádlo.
„Máte nůžky?“ zabručel Maigret a třepal přitom oběma pytli, až z nich vytékala voda černá od uhlí.
Soudce nůžky nenašel, ale vrátil se s kuchyňským nožem. Oheň vyhasl. Byla zima. Mokré prsty červenaly.

Nejpodivnější bylo, že jim jejich počínání nenahánělo hrůzu. Soudce nejevil žádné známky strachu z toho, že znovu spatří tvář muže, jehož zašil do pytlů. Maigret měl svůj nejzatvrzelejší a nejmrzutější výraz, avšak ve skutečnosti se do tohoto případu, který jako by mu tady v Luçonu, kam ho vyhostili, spadl z nebe, zakousl téměř s rozkoší. Byl jako tuleň, který žongloval po cirkusech a nyní se znovu vnořil do ledových vod severních moří!
Jak je to dlouho, co se mu poštěstilo vejít do domu, jako to dělával nějaký čas předtím, oťukávat si ho, zamyšleně a trpělivě chodit sem a tam, dokud mu duše lidí a věcí neodhalily všechna svá tajemství?
K tomu Ada s tím svým Hulotem! A syn, co seděl o půlnoci na schodech a čekal na otce!
Teď k dalšímu! K oběti! Koho vytáhne z těch zabahněných pytlů?
Okamžik to bylo téměř komické. Člověk je připraven na všechno, jen ne na vrtochy života. Když totiž stáhli horní pytel, tvář, již spatřili, byla celá černá. Jistěže od uhlí! To bylo přece samozřejmé. Přesto na sebe oba muži pohlédli se stejnou myšlenkou. Na okamžik měli absurdní pocit, že před nimi leží černoch.
„Máte ručník a trochu vody?“
Zarachotil vodovodní kohoutek. Když hluk ustal, Maigret napjal uši. Zvenčí sem doléhal jiný zvuk, a to zvuk motoru. Klapla dvířka. V chodbě se rozeznělo zvonění jako na poplach. Taktem Méjat neoplýval. „Kde je komisař?“
Uviděl ho před sebou. Inspektor měl červený nos a jeden pramínek vlasů mu padal do čela.
„Zvládl jsem to dost rychle? Mám nechat taxíka čekat, šéfe? Je to pravda, že tu máte mrtvolu? A kde je ta bláznivá bába?“
Vnesl sem, na sobě, v záhybech oblečení, chladný a vlhký vzduch zvenčí a také jistou drsnost, která změnila ovzduší. Od té chvíle už to tu nebylo tak tlumené, nehlučné. Méjat s hlasitým toulouským přízvukem neměl cit pro jemné odstíny.
„Identifikoval jste ho, šéfe?“
„Ani náhodou!“
Maigreta samého ta větička překvapila, přicházela z daleka, kdysi ji často opakoval, když se potýkal s ošemetným případem a když takoví pitomci, jako Méjat…
„Dostal pořádnou ránu do hlavy, to vám povím!“
Soudce se podíval na Maigreta. Maigret zase na něho a oba si mysleli totéž, litovali téměř důvěrného klidu, který tu vládl před chvílí. Méjat zatím prohledal mrtvému kapsy a pochopitelně v nich nic nenašel.
„Kolik byste mu řekl, šéfe? Já bych řekl tak čtyřicet. Má nějaké stopy na šatech? Chcete, abych ho svlékl?“
„To je ono! Svlékni ho!“
Maigret si zatím nacpal dýmku a začal chodit dokola po prádelně. Mluvil polohlasem sám k sobě.
„Budu muset zavolat prokurátorovi do La Rochesur-Yon. Netuším, jak rozhodne…“
A soudce naproti němu řekl vážně, aniž si uvědomil směšnost svých slov: „Bylo by hrozné, kdyby mě vsadili do vězení.“
V tu chvíli to vybuchlo, jako by si Maigret špatně bafnul.
„Poslyšte, pane soudce Forlacroixi, nemyslíte si, že je hrozné pro tohoto muže, že se odebral na věčnost a leží tady na dlaždicích? Nemyslíte, že je hrozné pro ženu, pro děti, co já vím, ptát se, co se s ním stalo? A že by bylo ještě hroznější, kdyby se to nikdy nedozvěděli, protože si někdo nechtěl komplikovat život?“
Kde byl jeho vděk za pohoštění? Soudce mu nabídl značkový armaňak, hořící krb utišující jako balzám, hodinu klidné blaženosti, a hleďme, jak se on obrátil proti svému hostiteli, jak se z něho znovu stal nemilosrdný Maigret ze Zlatnického nábřeží.
Mírný pan Forlacroix odpověděl jen vyčítavým pohledem.
„Na saku je značka!“ zvolal vítězoslavně Méjat. „Počkejte, přečtu to:.. Pa… Pa… Pana…“
„Panama!“ zabručel Maigret a vytrhl mu sako z ruky. „To nám tedy usnadní práci, jen co je pravda! Nějaký pán, co nosí oblečení vyráběné v Panamské republice! Proč ne rovnou v Číně?“
U bot museli rozříznout nárt, aby bylo možné je zout. I toho se ujal Méjat. Ten chlapec vždy jako ze škatulky, který se tak rád hleděl zalíbit, plnil svůj úkol se stejnou samozřejmostí, s jakou by psal zprávu a zakroužkovával vlastní jména, jak měl v oblibě.
„Polobotky jsou z Paříže, z bulváru Kapucínek. Podpatky jsou už trochu ochozené. Podle mě je nosil nejméně měsíc. Co myslíte, že mohl být zač, šéfe? Francouz? Já myslím, že to byl Francouz. Chlápek z lepší společnosti, co nepracoval rukama. Podívejte se na jeho ruce.“
Ani jeden z nich už nepomyslel na taxi, které čekalo venku, a na řidiče, který chodil sem a tam, aby se zahřál. Náhle se otevřely dveře. Na konci chodby se objevil muž, stejně veliký a stejně široký jako Maigret, vysoké holínky mu sahaly až po stehna. Na hlavě měl nepromokavý námořnický klobouk. Tělo mu svíral krátký kabát z voskovaného plátna, pod nímž bylo možné tušit tlusté svetry.
Kráčel k nim. vážně a podezřívavě. Podíval se na Maigreta, pak od hlavy až k patě sjel pohledem Méjata a nakonec se upřeně zadíval na soudce.
„Co je to?“ zeptal se nevraživě, téměř hrozivě. Forlacroix se obrátil k Maigretovi.
„Můj syn,“ představil jej. „Byl bych vám vděčen, kdybyste mu vysvětlil…“
Soudce sám vyšel hbitě myšími krůčky z prádelny a zmizel v nízké místnosti, kde předtím přijal komisaře.
„Co je to?“ opakoval mladík a tentokrát se obrátil na Maigreta. „Kdo je to? Kdo ho zabil? Vy jste od policie, ne? Viděl jsem před domem auto a…“
Bylo už pět hodin ráno! Albert Forlacroix jel na sádky, když spatřil vůz.
„Řidič mi řekl, že přivezl inspektora z Luçonú.“
Náhle svraštil obočí:

„Sestra… Co udělal se sestrou?“
Zeptal se s takovou úzkostí, že se Maigret až otřásl. Co když…? Zatímco oba, Forlacroix a on, seděli v měkkých křeslech před praskajícím ohněm…
„Chtěl jsem jít vlastně za vaší sestrou,“ řekl Maigret změněným hlasem. „Máte klíč od jejího pokoje?“
Albert jen ukázal své herkulovské rameno.
„Méjate… Zůstaneš dole.“
Jejich kroky se rozléhaly na schodišti a pak v dlouhé, několikrát zalomené chodbě.
„Tady je to. Ustupte, prosím, stranou.“
A Albert Forlacroix se rozeběhl proti dveřím.

3 / STOPA AIKAUD

Maigret nikdy nezapomene na příchuť té mimořádné chvíle. Nejprve únava ze sklonku noci a pach vlhké vlny. Pak ta neznámá chodba, která jako by se ztrácela v nekonečnu. Znovu se ozvala mlhová siréna. V okamžiku, kdy se Albert Forlacroix vrhl na dveře, podíval se Maigret ke schodům a spatřil soudce, který mezitím neslyšně vyšel nahoru. Za ním na schodišti viděl Méjatovu tvář…
Dveře povolily a obra jeho vlastní síla vrhla doprostřed místnosti.
Bylo to nenadálé. Ani v nejmenším se to nepodobalo čemukoli, co by se dalo čekat.
Pokoj osvětlovala noční lampička s jemně nařaseným stínidlem z růžového hedvábí. Na posteli ve stylu Ludvíka XVI. ležela dívka, vlastně téměř seděla, neboť se opírala o loket. Když se vyklonila, aby se podívala ke dveřím, vyklouzlo jí z noční košile těžké, mízou nalité ňadro.
Maigret nedokázal říci, zda byla krásná. Snad měla příliš široký obličej, příliš nízké čelo a dětský nos. Její silné ohrnuté rty však připomínaly šťavnatý plod a oči byly neobyčejně velké.
Rozsvítila, když uslyšela hluk na chodbě? Spala? To nemohli vědět. Téměř ji to nepřekvapilo. Přitom ve dveřích stál hřmotný Maigret a uprostřed pokoje její bratr v holínkách.
Jen klidným hlasem zašeptala:
„Co se děje, Alberte?“
Její otec se neukazoval, ale stál za dveřmi a poslouchal. Maigretovi bylo trapně, neboť nemohl odtrhnout oči od ňadra a mladík si toho všiml. Nevěnoval tomu však pozornost. Podezřívavě obhlížel pokoj, pak otevřel jedny z dveří.
Byla to intuice? Maigret si byl jist, že tyto dveře vedou na pověstný špejchárek, a vykročil kupředu.
„Co hledáte?“ zeptal se.
Nedostalo se mu odpovědi, jen zlého pohledu. Pak se Albert Forlacroix náhle sehnul. Na špejchárku a v pokoji byly na zemi šlápoty. Pánské boty tu zanechaly nepatrné stopy bláta a to bláto nebylo úplně zaschlé.
„Kdo tu byl?“
Albert šel k oknu špejchárku. Bylo pootevřené a dovnitř jím vnikal chladný vzduch.
Když se Maigret vrátil do pokoje, ležela dívka na stejném místě a ňadro měla stále obnažené. To znamená, že dnes v noci, možná když byl Maigret už v domě, byl v tomto pokoji, v této posteli nějaký muž?
Albert dlouhými kroky přešel místnost. Maigret jej následoval. Soudce, který čekal v chodbě, zašeptal:
„Takhle už nebudu moci dveře zamykat…“
Jeho syn pokrčil rameny, na nikoho se neohlížeje scházel dolů a Maigret za ním.
„Méjate!“
„Ano, šéfe.“
„Budeš hlídat dům. Zvenčí.“
Sňal jen z věšáku kabát a klobouk. Ještě se nerozednilo, ale přístav již ožil a ze všech stran bylo slyšet hlasy a rozličné zvuky.
„Před chvílí jste mi neodpověděl. Víte, kdo byl ten muž?“
Maigret prošel kolem milého celníka, který ho tu celý zmatený vyhlížel, a předstíral, že jej nevidí. Pokud jde o Alberta, nespěchal s vysvětlením. Divný hoch!
„Mohu jít na moře? Nebo máte v úmyslu mě zatknout?“
„Běžte si na moře. Ledaže byste mi měl co říct… Ten muž, jehož stopy jste našel v sestřině pokojí…“
Albert se náhle zastavil a položil Maigretovi ruku na rameno. Došli už na kraj moře. Voda prudce klesala a odhalovala hnědavé nabobtnalé bahno. Muži a ženy v krátkých kalhotech, všichni v holínkách, nakládali prázdné koše do plochých loděk, poháněných pomocí bidel.
„Ten muž? Tamhle… To je on.“
Starší ženě pomáhal nastoupit do člunu mladík téměř tak velký a silný jako Albert i stejně oblečený a okamžitě odrazil od břehu.
„Říkají mu… Marcel Airaud.“
Sám pak otevřel dveře jedné boudy a vzápětí vyšel ven se stohem košů.
Když se Maigret vrátil do Hotelu u přístavu, byla již služebná vzhůru a právě myla v hale okna.
„Kam jste se zaběhl?“ podivila se. „Vy jste ani nespal ve své posteli?“
Maigret si sedl ke kamnům, objednal si kávu, chléb, salám a sýr. Teprve nyní, pohodlně usazený na lavici, se otázal, žvýkaje přitom sousto:
„Znáte nějakého Airauda?“
„Marcela?“ vyhrkla tak rychle, že se na ni Maigret podíval pozorněji.
„Ano, Marcela Airauda.“
„To je jeden mládenec odsud. Proč se na něho ptáte?“

V každém případě by těžko zakrývala, že ten hoch jí není lhostejný.
„Pěstitel slávek? Ženatý?“
„Jaktěživ ne!“
„Má snoubenku?“
„Proč vás to zajímá?“
„Jen tak. Zdálo se mi, že se točí kolem soudcovy dcery.“
„Předně to není pravda!“ vzkřikla se zaťatými zuby. „Možná jiní! A nemusí se kolem ní točit ani se nechat prosit, protože ta holka, jestli to chcete vědět, je pěkná… pěkná…“
Hledala co nejurážlivější výraz a nakonec z ní vypadlo slovo docela bezzubé.
„…pěkná ženština! Všichni to vědí. A kdyby její bratr měl dál natloukat chlapům, co za ní chodili do ložnice…“
„Bylo jich mnoho?“
„Skoro všichni! Jednou utekla do Poitiers, našli ji v podivném stavu!… Jestli se vám někdo snažil namluvit, že Marcel s ní…“
„Dala byste mi ještě trochu kávy? Poslední otázka: ten muž, co vystoupil v úterý z autobusu… V kolik hodin přijel?“
„O půl páté.“
„Odešel ihned?“
„Ohlásil, že se vrátí na večeři. Šel směrem k mostu, nevím kam, byla už tma.“
„Poznala byste ho na fotografii?“
„Snad jo…“ „Dobrá! Půjdu si lehnout.“
Ohromeně se na něho podívala.
„Teď máme šest hodin ráno… Vzbuďte mě v osm hodně silnou kávou. Mohu se na vás spolehnout, děvenko? Nezlobíte se na mě příliš kvůli Marcelovi?“ „Co je mi po něm?“
# # #
Spal hlubokým spánkem. Měl tu obrovskou výhodu, že dokázal usnout kdekoli a kdykoli, během vteřiny zapomněl na starosti.
A když ho služka – jmenovala se Tereza – vzbudila kouřící kávou, čekalo ho milé překvapení. Vše se proměnilo. Za oknem svítilo slunce. Pokoj naplňoval hukot pouličního ruchu, ze všech stran sem doléhala směs tisíce zvuků.
„Buďte tak hodná a přineste mi mýdlo, má milá. Jestli tu někde prodávají holicí strojky, kupte mi jeden, a k tomu štětku.“
Mezitím se opřel lokty o okno a sál chladný voňavý vzduch jako pramenitou vodu. Tohle byl tedy ten přístav, který mu v noci připadal tak temný a lepkavý? Tady byl soudcův dům a boudy na břehu moře…?
Vše v něm vyvolávalo nadšený údiv. Kupříkladu boudy byly světlé, natřené na bílo, na modro, na zeleno. Soudcův dům byl celý bílý a střechu pokrývaly nenápadné růžové tašky. Byl to velmi starý dům, jistě byl v průběhu staletí mnohokrát přestavován. Třeba vedle okna špejchárku s údivem objevil poměrně velkou terasu obehnanou sloupkovým zábradlím s obrovskou kameninovou vázou v každém rohu.
Pod ní, za zahradou, stálo stavení, také bílé, přízemní, nejspíš o dvou místnostech, u něho zahrádka a plot, o jabloň opřený žebřík. Že to stojí ve dveřích sama Ada v bílém čepci, s rukama na břiše, a dívá se směrem k Maigretovi?
Pěstitelé slávek se již vraceli domů. U mola se seřadilo dvacet, třicet loděk, zvláštních plochých nákladních člunů, a do velkých kamionů se nakládaly koše a koše modravých slávek.
„Sehnala jsem jen reklamní strojek za tři franky padesát, ale prodavač tvrdí…“
Sem s ním! Maigretovi se už nechtělo spát. Byl tak svěží, jako by strávil v posteli celou noc. Co takhle dát si před odchodem v jídelně sklenku bílého? Proč ne?
„Nechcete vyleštit boty?“
Ale ano! Už žádné bláto! Do čistého! Neubránil se úsměvu, když z dálky spatřil inspektora Méjata vyhlížejícího jako zmoklá slepice, která si na slunci suší peří.
„Nic nového, příteli?“
„Nic, šéfe. Přišly dvě ženy, jedna stará a jedna mladá. Předpokládám, že jsou to posluhovačky. Ostatně, podívejte…“
Všechna tři okna v přízemí byla otevřená. Byla to okna knihovny, kde Maigret a soudce strávili u krbu část noci. Stará žena v bílém čepci vyklepávala koberečky, z nichž se v slunci zvedal jemný zlatý prach.
„Co soudce?“
„Neviděl jsem ho. Ani slečnu. Zato tamhleten hnusný pavouk mě ani nepustil ke slovu…“
Maigret se podíval naznačeným směrem a uviděl svého celníka, který na slunci šilhal ještě víc než v noci. Doufal, že ho zavolají. Čekal jen na znamení, aby přiběhl.
„Počkej tu, než se vrátím. Nebudu pryč dlouho.“
„Stihnu si dojít na kávu?“
Povoluje se! Maigret měl svou blahovolnou chvilku. O něco později již vcházel na četnickou stanici a představoval se veliteli.
„Nejdříve si od vás musím zatelefonovat. Mohl byste mi zavolat na prokuraturu v La Roche-sur-Yon?“
Prokurátor tam ještě nebyl.. Jeho zástupce vyslechl ústně podanou zprávu a přijal ji. Potom Luçon. Pak ještě dva nebo tři telefonáty.
Jen dál! Maigretovi se přece jen podařilo uvést stroj do chodu. Jistěže si trochu posteskl. V Paříži by měl kolem sebe celý svůj tým, chlapíky, kteří znají jeho postupy a kterým by nemusel téměř nic říkat, Lucase, co povýšil, Janviera, Torrence, hochy z rejstříku…
Tady musel čekat na fotografa až do oběda a četník, který měl hlídkovat u soudcova domu, se díval po kolemjdoucích tak zarputile, že v hostinci na rohu začali něco tušit.

Maigret zazvonil. Přišla mu otevřít stará žena.
„Podívám se, jestli pan soudce může…“
„Uveďte návštěvu, Elzo.“
Stál v té velké místnosti, kde panoval dokonalý pořádek a kam vnikalo třemi okny slunce.
„Přišel jsem vyfotografovat tělo. Doufám, že jste je nechal v prádelně.“
„Dám vám od ní klíč. Zamkl jsem, kvůli posluhovačkám…“
„Ony o ničem nevědí?“
„Zatím ne. Raději jsem…“
„Vaše dcera je vzhůru?“
To je ale otázka! Copak Maigret neslyšel, kdo to hraje v patře na klavír?
„Ta také nic neví?“
„Vůbec nic.“
Maigret se snad nikdy nesetkal s tak netečným postojem k zločinu.
Takový vzdělaný, mírumilovný člověk, člověk vybraného chování. Po skončení partie bridže najde na posledním stupni schodiště svého obrovitého syna a připadá mu to docela přirozené!
Druhý den ráno otevře jedny dveře a objeví mrtvolu, tělo zavražděného neznámého muže.
Ani pak nehne brvou, nikomu nic neřekne a jde jako obvykle s dcerou na procházku!
Čeká na příznivý odliv! Zašije mrtvolu do pytlů. Chystá se…
Přijde k němu policie. Objeví se jeho syn, celý bez sebe. Dveře do pokoje jeho dcery jsou vylomeny. Zjistí se, že v tom pokoji strávil část noci nějaký muž.
I to ho nechává klidným. Lidé přicházejí jako obyčejně a dům se v míru a pokoji dává do pořádku. Dívka s obnaženým ňadrem hraje na klavír. Otec pouze zamkne dveře prádelny, kde leží mrtvola…
Fotograf konal svou práci a soudce se na něho díval, jako by byla ta nejpřirozenější věc na světě posadit mrtvého člověka a pokoušet se dát mu podobu živého.
„Upozorňuji vás,“ zamručel Maigret, „že lidé z prokuratury přijedou kolem třetí odpoledne. Nepřeji si, abyste do té doby opustil dům. Totéž se týká slečny Forlacroixové.“
Ale, ale! Proč bylo tak divné říci „slečna Forlačroixová“? Protože ji viděl v posteli s jedním ňadrem vyklouzlým z živůtku? Protože v jejím pokoji zanechal nějaký muž blátivé šlápoty?
„Mohu se vás zeptat, zda s vámi mluvil můj syn, komisaři? Dáte si sklenku portského?“
„Děkuji… Váš syn mi jen ukázal jistého Marcela Airauda. Znáte ho?“
Soudce tichounce vzdechl:
„Nevím…“
Dveře do knihovny byly otevřené. Polena hořela jasným plamenem.
„Šel byste na chvíli dál?“
Byla to prosba. Fotografa nechal za dveřmi.
„Předpokládám, že jste pochopil.“
Maigret neodpověděl ani tak ani tak. Byl v rozpacích, tím spíš, že měl před sebou otce.
„To kvůli ní jsem odešel z Versailles a usadil se tady, v domě, který odedávna patří mé rodině a kde jsme občas trávili jeden letní měsíc…“
„Kolik jí bylo let?“
„Šestnáct. Lékaři mi řekli, že záchvaty budou stále častější. Když je nemá, je úplně normální.“
Odvrátil se. Pak pokrčil rameny:
„Neřekl jsem vám to hned. Nevím ani, v co jsem doufal. Chápete nyní, proč by bylo lepší, aby moře odneslo tělo? Bude se říkat… Bůhví, co si lidská představivost vymyslí! Nehledě na to, že ten hlupák Albert…“
„Proč sem ten večer přišel?“
Už bylo pozdě. Soudce ovládl své pohnutí. Několik okamžiků se zdálo, že jihne, že podlehne a svěří se. Zeptal se Maigret příliš zpříma? Soudce na něho hleděl svýma chladnýma očima, jejichž zřítelnice slunce téměř zbavovalo barvy.
„Ne, o tom nechci mluvit! To nehraje žádnou roli. Opravdu si nedáte portské? Mám přítele v Portugalsku…“
Jeden přítel mu posílal armaňak, další portské. Jako by se snažil žít s co největší noblesou.
Skulinou mezi závěsy náhle spatřil přecházejícího četníka a nervózně se pousmál.
„To jdou pro mě?“
„Víte, že nemohu jinak…“
Soudce vzdychl a nečekaně řekl:
„To vše je velmi politováníhodné, komisaři! Ale což…“
Z klavíru nad jejich hlavami se stále nesla hudba a Chopinovy melodie obdivuhodně souzněly s atmosférou tohoto domu vysoce postaveného měšťanstva, kde měl život plynout tak sladce.
„Na shledanou!“ rozloučil se náhle Maigret jako někdo, kdo odolal pokušení.
Jídelna Hotelu u přístavu se plnila lidmi vracejícími se od moře. Kdo promluvil? Ať to byl kdokoli, přece nespouštěli oči z Maigreta, který se s Méjatem posadil ke stolu a žádal o oběd.
Šaty z modrého, deštěm a mořskou vodou vybledlého plátna nabyly nádherných barev. Služtička Tereza byla rozrušená, a když se Maigret podíval směrem, kterým hleděla, našel ve skupince lidí Marcela Airauda upíjejícího růžové víno.
Byl to statný, asi pětadvacetiletý mladík, těžkopádný jako všichni tady, tím spíše s holínkami na nohou, měl klidný pohled a pomalé pohyby.

Až dosud hlasitý hovor ustal. Muži se otočili k Maigretovi. Pak se napili, otřeli si ústa a hledali, co by řekli, aby prolomili tísnivé ticho.
Jeden starý muž se zvedl k odchodu, po něm další.
„Domů na večeři! Stará už bude určitě reptat…“
Marcel zůstal jako jeden z posledních, opřený loktem o stůl, hlavu v otevřené dlani. Tereza se přišla zeptat Maigreta:
„Máte rád slávkovku?“
„Co to je?“
„Slávky se smetanou. Zdejší jídlo.“
„Smetanu nesnáším,“ prohlásil Méjat.
Když se vzdálila, přišel k Maigretovu stolu Marcel. Přisunul si židli s vyplétaným sedátkem, obkročmo si na ni sedl a dotkl se lemu čepice.
„Mohu s vámi na chvíli mluvit, pane komisaři?“
Žádná přehnaná uctivost. Ale ani vyzývavost. Choval se nenuceně.
„Jak víte, že jsem komisař?“
Marcel pokrčil rameny.
„Říká se to. Od té doby, co jsme se vrátili z moře, lidé vedou řeči…“
V rohu seděli již jen dva rybáři a z dálky poslouchali. Z kuchyně se ozývalo řinčení talířů.
„Je pravda, že v soudcově domě byl zavražděn nějaký člověk?“
Méjat se pod stolem dotkl kolenem Maigretova kolena. Ten s plnými ústy zvedl hlavu a hleděl klidně na Marcela, který nesklopil zrak.
„Je to pravda.“
„Na špejchárku?“
Tentokrát jako by smočil horní ret v osvěžujícím moku.
„Vy víte, co je špejchárek?“
Muž neodpověděl, jen pohlédl směrem k Tereze, která přinášela kouřící slávkovku.
„Který den se to stalo?“
„Rád bych, abyste nejdříve odpověděl na jednu otázku. Kdy jste se minulou noc vrátil domů? Žijete se svou matkou, viďte?“
„Albert něco říkal?“
„Ptal jsem se já vás.“
„Byla sotva půlnoc.“
„Máte ve zvyku odcházet ze soudcova domu tak brzy?“
Další pohled ke kuchyni, kam tentokrát Tereza zašla.
„Jak kdy…“
Škoda, že přinesli slávkovku zrovna nyní, neboť byla výtečná. Maigret se bezděčně pokoušel určit chuť… čeho vlastně?… byla tam špetka… jen tak pro vůni…
„A v úterý?“ tázal se.
„V úterý jsem tam nešel.“
Maigret svraštil obočí, na okamžik znehybněl, zadíval se do prázdna, a pak náhle:
„Karí!“ zvolal vítězoslavně. „Vsadím se o co chcete, že je v tom karí.“
„Vy mi nevěříte?“
„S tím úterkem? Nemám tušení, příteli. Jak to mám hned vědět?“
„Jsem ochoten vám odpřísáhnout…“
Samozřejmě, že se mu chtělo věřit i jemu! Jako se mu chtělo věřit soudci! Jako podvědomě věřil Albertovi!
Ta mrtvola tam ovšem nepřišla sama!

4 / PŘED ZRAKY REPUBLIKY

Koneckonců si Maigret neměl na co stěžovat. Vše proběhlo dobře, ba výborně a pan Bourdeille-Jaminet nakonec ráčil utrousit pár vlažných slov, která měla být blahopřáním.
Maigret sám dal přednost radnici, neboť četnická stanice byla opravdu ponurá, čpěla starou kůží, zelňačkou a nemytými dětmi. Sál na radnici byl prostorný a stěny natřené běloskvoucím vápnem. V rohu visela vlajka, na krbu stála bysta Republiky a na zelené podložce na stole stoh matrik.
Ti pánové přijeli dvěma vozy, nejdříve prokurátor, pan Bourdeille-Jaminet, tak vysoký, až se zdálo, že nedohlédne na zem, a jeho zástupce, potom vyšetřující soudce, jehož jméno Maigret nepostřehl, zapisovatel, soudní lékař a poručík četnictva.
Z Luçonu už přijeli další četníci a nevěděli nic lepšího než zcela uzavřít ulici, takže se lidé shlukovali, i když o ničem nevěděli.
Tělo už bylo na dvoře. Soudní lékař požádal o svolení pracovat pod širým nebem. Přinesli skládací stůl z obyčejných prken, kterého se používalo při hostinách. Nakonec přijel silně rozrušený doktor Brénéol. Prokurátor byl jeho vzdálený příbuzný. Vyměnili si několik zdvořilostních vět a mluvili o závěti jakési sestřenice.
Všichni kouřili. Za prosklenými dveřmi byla slavnostní síň, v níž ještě visely papírové řetězy z posledního plesu a ke stěnám byly přiraženy lavice pro maminky.
„Promiňte, pánové… Byl byste tak laskav, drahý kolego?…“
Na dvoře doktoři, soudní úředníci v aule, zapisovatel před stohem papírů. Starosta čekal ve dveřích, tvářil se důležitě a klábosil s poddůstojníkem četnictva.

V jednu chvíli Maigret zapochyboval, zda se nakonec dostanou k případu, natolik nikoho z nich zločin nezajímal. Soudce vyprávěl o tom, jak loni v zimě na aiguillonském výběžku lovil kachny.
„Co kdybychom začali my dva?“ navrhl Maigret zapisovatéli.
Tiše, tichounce, aby ty pány nerušil, diktoval. Co bylo od rána nového? Vcelku nic, krom toho, že Tereza poznala cestujícího, který vystoupil to úterý z autobusu. Nato ho poznal i řidič autobusu, ale nemohl si vzpomenout, zda muž nastoupil v Luçonu či v Triaize.
Fotografe se rozlétly do všech stran. Rozdají se všem četníkům. Budou se ukazovat majitelům hostinců a hotelů. Zítra ráno snímek otisknou noviny. Věci šly zkrátka svým obvyklým tempem.
„A vy se nám pustíte do vyšetřování, komisaři?“ pravil soudce vlídně, jako by dával Maigretovi dobrou známku.
Lékaři se vrátili a bez známky zošklivění si umyli ruce v umývadle za starostovou kanceláří. Tupý předmět, jak se předpokládalo. Rána byla velmi prudká. Klenba lebeční proražena. Dále měla následovat pitva.
Chlapík se těšil dobrému zdraví. Mírně zbytnělá játra. Nejspíš si potrpěl na dobré jídlo.
„Jsem si jist, drahý prokurátore, že můj přítel Forlacroix, s nímž jsem navíc toho večera hrál bridž, není do zločinu zapleten.“
„Co kdybychom tam zašli, pánové?“
Družina se vypravila pěšky, nemělo smysl nasedat do vozů. Co se za nimi vydalo vesničanů! A nad tím vším veselé slunce…
„Až po vás, pane prokurátore.“
Dveře se otevřely, ani nemuseli zvonit. Pány uvedla stará Elza. Soudce Forlacroix stál skromně v rohu velké místnosti a příchozí zrozpačitěli – nevěděli, zda ho pozdravit, podat mu ruku…
„Dal jsem klíče do všech dveří, pánové.“
Maigret spatřil v křesle dívku, Lízu, dívala se na ně velkýma udivenýma očima a jeden pramínek jejích rusých vlasů jako by v paprsku zapadajícího slunce hořel plamenem. Hleďme! V noci si nevšiml, že je rusovlasá, ohnivě rusá.
„Byl byste tak laskav a provedl nás, komisaři?“ povzdechl prokurátor, člověk dobrých mravů, který se omlouvá, když k někomu vnikne, a snaží se věc vyřídit co nejrychleji.
„Tudy. Tohle je ložnice té dívky. Soudcův pokoj je na konci chodby. Špejchárek je zde.“
Šest mužů ve svrchnících s klobouky na hlavách se rozhlíželo kolem sebe, sklánělo se, ohmatávalo různé předměty, pokyvovalo hlavami.
„V téhle skříni je nářadí. Tady je kladivo, které mohlo posloužit vrahovi, ale nenašel jsem na něm žádné otisky.“
„Takže měl rukavice?“ ozval se prokurátor z výšin, jako by řekl něco velmi chytrého.
Připomínalo to poněkud exekuční prodej v soukromém domě. Půjdou se podívat do soudcova pokoje? Maigret otevřel dvéře. Byla to středně velká místnost zařízená prostě a vkusně. I tady se snoubila téměř venkovská jednoduchost s měšťanskou honosností.
Inspektor Méjat zůstal venku. Maigret ho pověřil pozorováním zvědavců, sledováním reakcí některých lidí a odposloucháváním rozhovorů. Ada stála v první řadě a kroutila hlavou roztrpčena tím, že ji nechali s davem, ji, která to vlastně vše rozpoutala.
V rohu polohlasně hovořil vyšetřující soudce s prokurátorem. Prokurátor souhlasně pokyvoval hlavou. Pak přistoupil k Maigretovi.
„Říkají mi, že si přejete, aby byl nejdéle do dvou tří dnů prozatímně propuštěn na svobodu. To je choulostivá věc, velmi choulostivá, neboť se přinejmenším prokázalo, že přechovával mrtvolu. Nicméně, vezmete-li na sebe odpovědnost… Jde o vaši pověst… Necháme vám tu zatykač. Možná i jeden nevyplněný, co říkáte?“ Spokojeně přimhouřil oči, byl to jeho způsob úsměvu.
„Nuže, pánové…“
Rozcházeli se. Byli u konce. Doktor Brénéol se omluvil a zůstal v domě s přítelem Forlacroixem. Ostatním již nezbývalo než nastoupit do vozů. Smeknutí klobouků. Stisky rukou.
Maigret si hluboce oddechl.
Uf! Konečně se bude moci pustit do vyšetřování!
# # #
Stála před ním, sušinka, se sevřenými rty.
„Až se mnou budete chtít mluvit, budu vám možná mít co říct.“
„Ale jistě, paní Ado! Víte co… zajdu za vámi nejpozději dnes večer.“
Stáhla si šál přes prsa a odcházela. Tu a tam postávaly skupinky lidí. Všichni hleděli na Maigreta. Několik dětí šlo za ním a jedno napodobovalo komisařovu těžkopádnou chůzi.
Uzavřel se malý svět. Je konec formalitám, soudní úředníci odjeli a vesnice znovu ožila svým životem s jedinou výjimkou, že totiž Maigret jako by tu zapustil kořeny. Nemá smysl odhánět děti! Zvyknou si na něho!
Všiml si, že ve dveřích stojí starosta, šel ho pozdravit.
„Komisaři, před chvílí mě napadlo… Jistě budete mít práci… Jestli chcete, dám vám klíč od radnice.“ Znamenitý nápad! Bělostná místnost byla sympatická a Maigret se tam okamžitě odebral, jako by si chtěl zvyknout na nové prostředí, zabydlet se. Vpravo stála kamna. Každé ráno se v nich bude muset zatopit a udržovat oheň. Sem si dá dýmku a tabák. Na dvoře za oknem rostla lípa, za ní byl plot a ulice směřující k moři.
Kdo to sem tak rychle jde? Aha! To byl jen Méjat. Vešel celý udýchaný.
„Poslyšte, šéfe… Myslím, že mám novinku. Marcel Airaud…“
„No?“
„Slyšel jsem jen, co se povídalo mezi lidmi. Zdá se, že když od vás před chvílí odešel, zamířil ke své lodi. Má

motorovou. Lidé viděli, jak loď odjíždí dozadu do úžiny, směrem k Pont du Brault. Ale tam na té straně neměl co dělat. Není doba odlivu.“
Na stole ležel telefon. Maigret jej vyzkoušel. „Haló, slečno! Mají v Pont du Brault telefon? Říkáte, že je tam jediný dům? Hostinec? Mohla byste mě spojit? Ano, komisař Maigret. Jsem na radnici a budu vás obtěžovat dost často.“
Hleděl na elektrickou lampu, která dávala slabé nažloutlé světlo.
„Obstaráš stosvíčkovou žárovku, Méjate… Haló! Hostinec v Pont du Brault? Chtěl bych vás požádat o informaci… Ne, nerozvážím pivo. Viděla jste dnes odpoledne přijet motorovou loďku?… Ano, z Aiguillonu… Říkáte, že přirazila před vaším hostincem?… Kolo?… Haló! Nezavěšujte… Dal si u vás sklenku vína?… Nevíte, kam šel?… Směrem k Maransu?… Děkuji vám… Ano… Kdyby se vrátil… zavolejte pilně radnici v Aiguillonu:“
Rozeběhl se ke dveřím. V padajícím soumraku totiž zahlédl poručíka četnictva, jak se chystá zpět do Luçonu.
„Poručíku! Mohl byste na chvíli dovnitř? Vy to znáte v Pont du Brault, že? Jak to tam vypadá?“
„To je tam vzadu, uprostřed slatin. Zezadu ze zálivu vede do Maransu deset kilometrů vnitrozemím kanál. Chalupy jsou tam nejméně tři kilometry od sebe.“
„Mohl byste to tam se svými muži prohledat? Potřebuji najít jistého Marcela Airauda. Je to vysoký chlapík, metr osmdesát, takový pěkný rybář, rozhodně ho nepřehlédnete. Odjel odsud lodí a nechal ji na břehu před hostincem v Pont du Brault. Vezl si s sebou kolo.“
„Vy myslíte, že…?“
„Je příliš brzy na to něco si myslet, poručíku. Mohu se na vás spolehnout?“
Půjde za Adou před večeří nebo až po ní? Zašel tam před večeří. Mezitím se setmělo. Znovu se rozskřípěly kladky a v dálce se protínala světla obou majáků.
Po zdi se pnula vinná réva. Dveře a okenice byly natřené nazeleno.
„Pojďte dál, pane komisaři. Už jsem si myslela, že jsem vám něco provedla.“
Z proutěného křesla seskočila kočka. Hulot vstal ze svého kouta a uctivě vytáhl z úst dlouhou pěnovou dýmku.
„Sedněte si, pane komisaři. Dáte si skleničku, ne? Justýne! Přines ze skříně skleničky.“
Otřela je. Na stole ležel ubrus z voskovaného plátna a v rohu stála neobyčejně vysoká postel zavalená obrovskou červenou peřinou.
„Dej to křeslo komisaři… No ovšem! V tom zmatku mi vyhasla kamna… Můžete si nechat klobouk…“ Mluvila, jen aby mluvila, ale bylo znát, že myslí na něco jiného, že velmi dobře ví, kam míří. Už si nesedla. Nevěděla co s rukama, bez přestání jimi rozkládala. A protože jí to Maigret neulehčoval, nezbylo jí, než se zeptat rovnou: „Našel jste to dítě?“
Cože? Tak v tomhle případu bylo nějaké dítě?
„To jsem si mohla myslet, že vám o tom neřeknou. Místní lidé toho moc nenamluví, zvláště ne s cizími. Neřeknu za nějaký čas, až si na vás zvyknou… Já, jak jsem říkala Hulotovi, jsem na vaší straně… Dobře jsem si všimla, že jste vyslýchal Terezu.“
Jak to mohla vědět? Špehovala snad Maigreta za záclonou? Byla by toho schopná! Ona i její manžel museli Maigreta stopovat a zpravovat se navzájem o každém jeho kroku.
„Staří lidé jako my nemají co na práci a zbývá jim čas přemýšlet, rozumíte? Ještě skleničku… Ale jo! To ještě nikomu neublížilo. Ty ne, Justýne. Víš dobře, že to nesneseš.“
A odtáhla láhev od svého muže.
„Kolik byste Tereze hádal? Vypadá sice docela mladounce, ale určitě jí táhne na třiadvacet. Nedivila bych se, kdyby jí bylo čtyřiadvacet. Tak tedy, od šestnácti běhá za Marcelem. Ano, s tím jste také mluvil, všimla jsem si. Takový urostlý hoch a ne chudý, patří mu dva domy, sádky a vůbec, nemá o dívky nouzi. Na Tereze není zhola nic. Její matka chodí v létě prodávat přes vodu po vilách slávky a ústřice.
A stejně ho má! Všichni si tehdy, před třemi roky, všimli, že je těhotná.
Tihle lidé mají ale svou hrdost. Odjela do města, prý za prací. Když se po několika měsících vrátila, povídám vám, že zhubla!
Já vím, kam jezdí, když si bere každý měsíc dva dny dovolené. Ježdí do Luçonu, dala tam své dítě na kojení jedné železničářce u přejezdu.
Co vy na to?“
On na to věru zatím nic. Tereza a Marcel… Budiž! Tereza ho držela v šachu…
„Nezapomeňte, že tohle se stalo před třemi lety! Právě od té doby začal Marcel trávit noci v soudcově domě. To jste asi zjistil. Před ním tam chodili jiní. Možná i po něm. Řeknu vám jen, co si myslím. S ním to nebylo totéž. Ostatní toho využívali. Chápete? Muži už jsou takoví…“
Pohlédla významně úkosem na svého celníka, který ještě více zašilhal a zatvářil se nevinně.
„Jsem si jistá, že Marcel byl zamilovaný, a vsadím se, že kdyby mohl, oženil by se s ní, přestože nebyla jako ostatní. Teď si vezměte, že by si Tereza přivedla z Luçonu nějakého svého známého, muže schopného ji pomstít. V soudcově domě se dveře netrhnou. Podívejte se tamhle. Je tma, ale tu bílou terasu rozpoznáte. Tam vyleze kdokoli. Překročí kamennou zídku a dostane se na špejchárek, kde je skoro vždycky pootevřené okno. Marně svou dceru zamyká, to je, jako kdybych chtěla udržet v dlani vodu.“
Maigret si náhle uvědomil, kam se ubírají jeho vlastní myšlenky, a otřásl se. Vždyť zatímco naslouchal hlasu stařeny trochu jako monotónnímu hučení, nechával se zvolna unášet vyvoláváním nečekaných, samozřejmě ještě rozmazaných obrazů, které však, kdyby si nedal pozor, mohly nabýt reálné podoby.
„V soudcově domě se dveře…“
Znovu si vybavil starou Adu ve své kanceláři v Luçonu a slyšel její zvučný hlas, tu téměř ohromující přesnost, s níž vylíčila zločin, u kterého přece vůbec nebyla!

Ty její dokonalé úsudky! Její pečlivé výpočty přílivu a odlivu. Odvedla práci, na kterou by mohl být hrdý profesionální policista. A jak oba hlídali dům, jeden zadní část, druhý průčelí. A ten námořnický dalekohled!
I to bylo neuvěřitelné. Takové myšlenky musel zahnat, prohlížel si proto pokoj chudých vesničanů, postel, peřinu, skleničky z tlustého skla na ubrusu z voskovaného plátna, Adin bílý čepec…
„Takže vy jste soudce do té doby, než se sem přistěhoval, neznala?“
Prásk. Byl si jist, že trefil do černého. Jeho otázka způsobila sotva vnímatelný šok, jemné chvění svalů těsně pod kůží.
„Přijde na to, co tím myslíte. Znala jsem ho, když jsem byla docela malá. Narodila, jsem se v domě naproti radnici. Soudce jezdil na prázdniny ke svému bratranci. Když bratranec zemřel, zdědil po něm dům.“
„Jezdil sem i poté, co se oženil?“
„Ne každý rok!“ odpověděla náhle úsečně.
„Znala jste jeho manželku?“
„Viděla jsem ji, jako všichni. Byla to krásná žena!“
„Jestli se nemýlím, jste s Forlacroixem přibližně stejně staří?“
„Jsem myslím o rok mladší.“
„Vy jste se s mužem odstěhovala do Concarneau a on se usadil ve Versailles. Když jste se vrátila do Aiguillonu, žil v tomto domě a byl již vdovec.“
„Není vdovec,“ usekla.
Maigret se náhle vymrštil z proutěného křesla, až zapraskalo.
„Jeho žena ho opustila, ale vdovec není.“
„Jste si tím jistá?“
„Jsem si jistá, že ještě před měsícem vdovec nebyl, vzhledem k tomu, že jsem ji viděla na vlastní oči, jako vidím vás. Vystoupila z auta a zazvonila u jeho dveří. Postáli chvíli v chodbě a pak zase odjela.“
Skoro čekal, že mu odříká číslo auta. To by bylo nádherné!
„Vaše chyba, že to všechno dávno nevíte. Běhal jste po všech čertech, za mnou jste nezašel, mého muže jste se nezeptal… Teď už vám to mohu říct… Pěkně ho to otrávilo. Viď, Justýne? Můžeš to komisaři říct. On pozná, kdo mluví otevřeně, a ví, že ti, co mají čisté svědomí, si nedávají zámek na pusu. Dopijte, komisaři. Co byste chtěl ještě vědět? Ne že bych už neměla co říct. Mohla bych vám takhle povídat do rána. Jen se musím pomalounku rozpomínat.“
Bylo toho dost! Dokonce víc než dost! Ta stařenka byla ďábelsky bystrá.
„Jako s tím doktorem. Nevím, jestli vás to zajímá, ale je to nejlepší soudcův přítel. Viděl jste jeho ženu? Vysoká, silně nalíčená bruneta, vždy výstředně oblečená. Má dceru, říká se, že z prvního manželství. Však ji uvidíte. Žádná krasavice… Ale doktor Brénéol je do ní blázen a vozí ji pořád autem, bez manželky. Jezdí co nejdále. Přesto je někdo, jeho jméno bych vám mohla říct, viděl vycházet z nějakého hotelu v La Rochelle.“
Maigret stál vyčerpaný jako po dlouhém pochodu.
„Určitě za vámi ještě zajdu. Děkuji.“
Myslela si asi, že od nynějška jsou tak trochu spojenci, neboť mu podala ruku a naznačila muži, aby udělal totéž.
„Jen přijďte. A hlavně mi věřte, že vám neříkám nic než pravdu.“
U soudce se svítilo v jednom okně, v Lízině pokoji. Ležela už? Obešel dům kolem dokola. V tuto hodinu byly posluhovačky pryč. Jen dvě bytosti obývaly tyto zdi…
Když vešel do již důvěrně známé jídelny Hotelu u přístavu, zasáhl ho pohled, který na něho vrhla Tereza. Vypadala ztrápeně, jen co je pravda! Zřejmě se snažila vyčíst z jeho obličeje, zda je něco nového.
Méjat popíjel u baru s hostinským aperitiv.
„Poslyšte, Terezo, věděla jste, že Marcel má jet do Maransu?“
„Do Maransu?“ opakovala jako někdo, kdo se má na pozoru a nechce se prozradit.
„Jste spolu zadobře, a tak jsem si myslel, že vám o tom třeba říkal.“
„Nemá důvod mi skládat účty.“
„Co je k večeři?“
„Polévka, platejsi, a jestli chcete, vepřová kotleta se zelím.“
„Méjate, ke stolu!“
Méjat měl nové zprávy. Oběť, jejíž fotografii ukázali majitelům všech hotelů v Luçonu, v tomto městě nespala. Museli čekat. Především na noviny…
„Vy nejste ospalý, šéfe?“
„Půjdu si lehnout, hned jak se navečeřím, a nevstanu dřív než v osm ráno.“
Měl hlad. Pozoroval pobíhající Terezu a dařilo se mu příliš nemyslet. Byla poměrně tuctová, nepřekypovala zdravím. Hotelová služebná v černých šatech, černých punčochách a černé zástěře, jaké si člověk obvykle nevšimne. Jídelna byla prázdná. Muži byli doma na polévce a do hostince se na hodinku vrátí až po večeři.
Zadrnčel telefon. Aparát byl pod schody. Tereza zvedla sluchátko.
„Haló! Ano… Co děláš…?“
„To je pro mě?“ zeptal se Maigret.
Naslouchala.
„Ano… Ano… Nevím… O tom se nemluvilo…“
„Kdo je to?“ vyzvídal z kuchyně hostinský.
Kvapně zavěsila:
„Nikdo. To bylo pro mě.“
To už byl u telefonu Maigret. Zvedl sluchátko.

„Haló! Komisař Maigret. Slečno, můžete mi říct, odkud byl ten hovor, který jste právě spojila?… Cože?… Z Maransu?… Zeptejte se na přesné číslo, ano… Zavolejte mi zpátky.“
Vrátil se ke stolu. Tereza ho celá bledá beze slova obsloužila. Chvíli nato se ozvalo zazvonění.
„Z hostince?… Hostinec U Artura?… Spojte mě s četnickou stanicí v Maransu, slečno… Haló! To je velitel?… Komisař Maigret. Běžte rychle do hostince U Artura… Že to tam znáte?… Tím lépe. Právě odtud telefonoval jeden muž. Jistý Marcel Airaud. Předveďte ho na četnickou stanici a dejte mi ihned vědět.“
Rozhostilo se tíživé ticho. Kotlety. Zelí. Tereza, která pobíhala sem a tam, ale Maigretovi se do očí nepodívala.
Uplynulo půl hodiny. Telefon.
„Haló!… Ano?… Aha!… Ne… Čekejte na další pokyny… Přesně tak…“
Uběhla chvíle. Tereza se k Maigretovi, jehož mohutná záda se rýsovala pod schody, stále neodvažovala otočit.
Komisař napřáhl ruku, jako by chtěl ukončit hovor, ale mluvil dál:
„Je zraněný?… Přesto ho odvezte do věznice v Luçonu… Děkuji… Dobrou noc, veliteli.“
Vrátil se těžkopádně na své místo, vzdychl, rozmýšlel se, jestli si má dát sýr, mrkl na Méjata, využil toho, že je Tereza v kuchyni, a pošeptal mu:
„Ten chlápek zmizel okamžitě po tom, co zavolal. Co jí tak jen mohl říct…“

5 / NĚKDO CHCE JÍT DO VĚZENÍ

Bylo to opravdu kruté? Tereza ho určitě nenáviděla. Občas na něho vrhla tak zlý pohled, že se Maigret musel usmát. Ubohá služtička pak nevěděla, jestli po něm má skočit a rozškrábat mu obličej nebo se také usmát.
Už přes hodinu ji držel jako rybu na udici. Ať se pohnula kamkoli, ať vešla do kuchyně, zkoušela v koutě jíst nebo běhala k hostům, vždycky se setkala s Maigretovým klidným pohledem.
Snad ji ten pohled nakonec přitahoval. Vždyť onen mohutný vyrovnaný člověk, co kouřil dýmku a díval se do prázdna, byl možná víc přítel než nepřítel.
Upadala z krajnosti do krajnosti, hned byla plná neklidu, hned nevražívá anebo zase téměř vlídná. Teprve poté co sklidila ze stolu, přišla se zeptat:
„Co si dáte?“
Přinesla calvados, ale pak rychle odběhla do chodby. Když se vrátila, měla zarudlá víčka a posmrkávala.
Několik mužů hrálo karty, a jak je obsluhovala, rozbila skleničku. V kuchyni vstala od stolu, aniž snědla jediné sousto. Nakonec mluvila s hostinskou. Z té dálky nebylo slyšet, co si říkají, ale bylo možné usuzovat z jejich chování. Tereza vypadala jako někdo, komu není dobře, a dívala se do stropu. Hostinská krčila rameny.
„Tak jdi, holka!“
Tereza si svlékla zástěru, šla se podívat, jestli se někde něco nepovaluje, a naléhavě pohlédla na Maigreta. „Než půjdeš spát, Méjate, dojdeš se přesvědčit, že před soudcovým domem a za ním hlídkuje stále četník. A další že je na stráži u Forlacroixova syna.“
Vstal a odcházel po schodech nahoru dotýkaje se zároveň zdi i zábradlí. Celá tato část domu byla nová. Dřevo bylo ještě světlé a čerstvě nabílené stěny zanechávaly na šatech bílé šmouhy.
Maigret vešel do svého pokoje a dveře nechal otevřené. Po několika minutách mu to začalo být divné, cítil se téměř dotčen, pak nahlédl do chodby a usmál se.
Ti dole ještě hodinku dvě posedí. Ať si Méjat myslí co chce, uslyší-li komisařův hlas v pokoji služebné! Vešel dovnitř. Stála tam a čekala na něho. Měla rozpuštěný drdůlek, který jinak nosila, a obličej jí nyní rámovaly husté tmavé vlasy, jež dělaly její rysy jemnější, nos špičatější, ale také pohled méně upřímný.
Maigret usedl na pelest železné postele a beze spěchu si ji prohlížel. Bylo na ní, aby se ujala slova.
„Ubezpečuji vás, že Marcela tak zuřivě pronásledujete neprávem. Znám ho lépe než kdokoli jiný.“
Jako herec hledala správný tón, ale nenacházela jej.
„Tím spíš, že jsme se měli letos v létě brát.“
„Kvůli tomu dítěti?“
Nedala na sobě znát překvapení.
„Kvůli dítěti a kvůli všemu. Protože se máme rádi. Co je na tom divného?“
„Poměrně divné je to, že máte v úmyslu vzít se až teď, když jsou dítěti tři roky. Podívejte se na mě, Terezo. Mohu vás ujistit, že lhát je zbytečné. Na co se vás Marcel v telefonu ptal?“
Dlouze se na něho zadívala a pak povzdechla.
„Tak udělám hloupost, no co… Chtěl vědět, jestli u něho nenašli v kapsách nějaký papír.“
„U koho v kapsách?“
„No asi u toho mrtvého!“
„A na tohle jste odpověděla ne?“
„Myslím, že kdyby našli něco podstatného, doneslo by se mi to. To, že se mě na to Marcel zeptal, neznamená, že ho zabil. Říkám vám, že jsme se měli brát.“
„Scházel se přece téměř každou noc s Lízou Forlacroixovou u ní v ložnici.“
„Nemiloval ji!“
„Zajímavý způsob jak někoho nemilovat!“
„Víte, jací muži jsou. Bylo to něco jiného než láska. Často mi to říkal. Byla to taková jeho neřest a přísahal mi, že se z toho dostane.“
„To není pravda!“
Zachvěla se, opět nasadila ostrý a hrubý tón.
„Jak si dovolujete tvrdit, že to není pravda? Byl jste snad u toho? A není pravda ani to, že jsem ho viděla vycházet od

soudce hlavním vchodem a ne oknem? A že byl k němu soudce zdvořilý? A že o všem věděl? Kdo z toho všeho vychází čistý? Já mám dítě, to je fakt. Ale nelákám chlapy do ložnice.“
„Promiňte! Kdy jste viděla Marcela mluvit se soudcem?“
„Je to snad měsíc. Počkejte.:. Bylo to těsně před vánocemi.“
„A podle vás to vypadalo, že si rozumějí? Co vám řekl Marcel, když jste žádala vysvětlení?“
Chystala se znovu zalhat. Poznalo se to podle toho, že se jí chvěl nos.
„Řekl mi, ať jsem klidná… že je všechno v pořádku… že se za čtyři pět měsíců vezmeme a odstěhujeme se do jednoho z domů na druhé straně úžiny, u Charronu, abychom už tyhle lidi nikdy neviděli. Miluje mě, slyšíte? Neměl sebemenší důvod zabít člověka, kterého ani neznal.“
Kroky na schodech a v chodbě. Vrznutí dveří. To se vracel Méjat, svlékal se a přitom si pískal.
„Nic víc mi neřeknete, Terezko? Rozmyslete si to. Všechno, co jste mi řekla, je odhadem z poloviny pravda a z poloviny lež. Vzhledem k těm lžím vám mohu těžko přičíst k dobru to, co byla pravda.“
Vstal. Pokoj byl pro něho nízký a úzký. Ve chvíli, kdy by se toho nejméně nadál, vrhla se mu náhle Tereza na hruď a dala se do zoufalého pláče.
„No tak! No tak!“ konejšil ji jako dítě. „Už je po všem. Řekněte mi, co máte na srdci.“
Vzlykala tak hlasitě, že naproti Méjat pootevřel dveře.
„Jen tiše, děvenko. Zburcujete celý dům. Dnes se nechcete vypovídat?“
Zavrtěla hlavou, tvář stále zabořenou v Maigretově hrudi.
„Děláte chybu. Nu což! Jděte si lehnout. Chcete něco pro spaní?“
Stále jako dítě přikývla. Maigret vhodil do sklenky na čištění zubů uspávací prostředek a natočil do ní trochu vody.
„Ráno vám bude,lépe.“
S očima a tvářemi zvlhlými slzami pila a Maigret toho využil, aby vycouval z místnosti.
„Uf!“ oddechl si, když konečně uléhal do postele, která mu byla stejně jako Terezin pokoj malá.
# # #
Druhý den ráno mrzlo a svítilo slunce. Když mu Tereza podávala snídani, vypadal zatvrzeleji než kdy jindy. Méjat sehnal u aiguillonského kadeřníka pomádu a byl cítit na sto honů.
Maigret se s rukama v kapsách vydal na obchůzku, pozoroval pěstitele slávek vracející se domů, koše se škeblemi, nazelenale modré moře, v dálce most, který nikdy celý nepřešel a za kterým se rýsovalo lázeňské středisko, několik vil ukrytých mezi borovicemi.
Před soudcovým domem přešlapoval četník. Okenice byly otevřené. Všechno vytvářelo malý líbezný svět, který mu začínal být důvěrně známý. Někteří lidé ho zdravili, jiní na něho hleděli s nedůvěrou. Potkal starostu, právě nakládal slávky do kamionu.
„Už vám přišly nějaké telegramy. Dal jsem vám je na stůl na radnici. Myslím, že na vás čeká poručík četnictva.“
Čas pokročil. Maigret si přispal. Beze spěchu mířil do své kanceláře, jako chodil kdysi, v klidných dobách, na Zlatnické nábřeží čtvrtí Svatého Antonína a přes ostrov Svatého Ludvíka.
Sádrová Republika byla na svém místě. V kamnech hučelo. Láhev značkového bílého vína a skleničky na psacím stole byly jistě pozornost od starosty.
S Maigretem vešel poručík četnictva. Maigret si odložil kabát a klobouk a chtěl se na něco zeptat, když vtom jej příjemně překvapil hotový ohňostroj dětských výkřiků. Přímo pod jeho okny trávila na slunci přestávku celá škola. Děti v červených, modrých a zelených šálách, námořnických kabátcích a velkých šátcích se klouzaly po zamrzlých kalužích a při každém sklouznutí se ozval dunivý zvuk dřeváků.
„Poslouchám vás, poručíku. Co Marcel Airaud?“
„Zatím se nám nepodařilo ho najít. Slatiny jsou rozsáhlé. Musíme projít chalupy jednu po druhé. Někde jsou cesty v tomto ročním období sotva průjezdné. Některé chalupy jsou na samotě a dá se k nim dojet jen loďkou.“
„O soudci nemáte nic?“
„Naprostý klid. Nikdo, kromě těch dvou posluhovaček, nepřišel ani neodešel.“
„A Albert Forlacroix?“
„Jako obvykle vyjel dnes ráno na moře. Jeden z mých mužů ho nespouští z očí. Tím spíš, že platí za prudkého hocha, který se pro nic za nic rozzuří.“
Byla to jen taková hra hřát se otočen zády ke kamnům a zapalovat si pomalu dýmku, zatímco na stole ležely nejčerstvější telegramy. Byla to spíše snaha nic nesplést, dělat věci popořádku, uzavřít nejdřív Aiguillon a teprve pak zjišťovat, co se děje jinde.
První telegram byl ironií osudu od paní Maigretové.

Dala jsem do autobusu kufr s pradlem a nahradnim oblecenim Stop Cekam zpravy Stop Libam Te Stop

„V kolik hodin přijíždí autobus?“
„Za pár minut.“
„Byl byste tak laskav a poslal někoho, aby vyzvedl kufr na mé jméno a donesl ho do Hotelu u přístavu?“
Další telegram byl delší a datovaný v Nantes.

Jizdni oddil Nantes komisari Maigretovi Stop
Neznamy objeveny v Aiguillonu identifikovan Stop
Jde o doktora Janina 35 let bydlistem v Kostelni ulici v Nantes Stop Odesel z domova v utery 11 ledna bez zavazadel

Stop Vysetrovani pokrucuje Stop Zatelefonujte kvuli dalsim podrobnostem Stop

Právě se vrátil poručík. Maigret mu podal telegram a nezúčastněně poznamenal:
„Vypadal starší.“
Potom otočil kličkou telefonu, přívětivě pozdravil telefonistku a požádal ji, aby ho spojila s jízdním oddílem v Nantes.
To všechno byla obvyklá milá prácička. A hleďme! Třetí telegram přicházel z Versailles jako odpověď na telegram od Maigreta.

Podle poslednich zprav Forlacroixova zena rozena Valentyna Constantineskova bydlistem vila Sede skaly v ulici Majora Marchanda v Nice Stop

„Haló! Jízdní oddíl v Nantes? Maigret… Dejte mi ho k telefonu… Vilém?… No jo, člověče… Mám se dobře… Pospíšili jste si… Ano, poslouchám…“
Maigret si nikdy nedělal poznámky. Měl-li v ruce tužku a před sebou papír, kreslil na něj obrazce, které s případem nijak nesouvisely.
„Emil Janin… Lékařskou fakultu v Montpellier… Z prosté rodiny v Rousillonu… Zajímavá drobnost: dva roky studoval internátně ve Svaté Anně. Takže kovaný v psychiatrii… Oho!… Dosti nezávislé povahy… Nechává se najmout jako lékař u námořního loďstva… Jaká loď?… Mstitel… Mstitel objel před třemi nebo čtyřmi lety svět… Tím se vysvětluje to oblečení koupené v Panamě… Stále velmi nezávislý… Poměrně špatně zapsán… Vrací se do civilního života… Usazuje se v Nantes a věnuje se psychoanalýze…“
„Haló, slečno… Ještě jeden hovor, prosím. Mohla byste mi dát přednostně policii v Nice v Přímořských Alpách?… Děkuji vám… Ale ano, vím, že děláte, co můžete, než odjedu, přinesu vám čokoládové bonbóny… Vy raději ledové kaštany?… Píšu si…“
Pak se obrátil k poručíkovi četnictva:
„Tak si říkám, jestli nebudu muset použít ten nevyplněný zatykač…“
Byla to intuice? Ani nedořekl větu, když se rozlehlo naléhavé zazvonění. Děti se mezitím vrátily do tříd. Nice to samozřejmě ještě nebylo.
„Komisař Maigret?… Okamžik… Chce s vámi mluvit pan prokurátor Bourdeille-Jaminet…“
Ozval se hlas vysokého soudního úředníka, stále stejně nepřítomný, jakoby vytržený ze souvislostí: „Zjistili jste jeho totožnost, že?… Nevím, zda za těchto okolností… Vzal jsem na sebe těžkou odpovědnost… Máte ještě ten zatykač?… Nuže komisaři, shodně s vyšetřujícím soudcem si myslím, že by bylo obezřetné…“
# # #
Mezitím vešel Méjat, sedl si poslušně do kouta a odtud šilhal po lákavé láhvi bílého vína.
„Nice!“
„Děkuji… Státní policie?“
Stručně rozdal pokyny, a když domluvil, podíval se mimoděk na papír, který ležel na psacím stole. Zjistil, že to, co nakreslil, nebylo nic jiného než masitá ústa a smyslné rty, jaké vídáme na obrazech od Renoira.
Roztrhal papír na kousky a hodil je do ohně. „Myslím si,…“ začal.
Někdo šel přes dvůr. Byla to dcera staré Elzy, která pracovala s matkou u soudce.
„Pozvi ji sem, Méjate.“
„Dopis pro pana Maigreta.“
Vzal si dopis, poslal dívku pryč a pomalu otevíral obálku.
Vskutku! Poprvé měl před očima soudcův rukopis. Štíhlé, sevřené, trpělivé písmo, možná až příliš úhledné. Jedna linka nebyla delší než druhá. Papír byl prostý, avšak vzácné kvality a nezvyklého formátu.
Vážený pane komisaři, omlouvám se za to, že vám píši tento dopis namísto toho, abych Vás navštívil na radnici nebo v hotelu. Víte však, že nerad nechávám dceru bez dozoru.
Po našem posledním rozhovoru jsem hodně přemýšlel. Nakonec jsem dospěl k tomu, že je nezbytné, abych učinil jistá prohlášení.
Jsem ochoten se dostavit kamkoli a kdykoli vám to bude vyhovovat. Vím, že bych Vás o to asi neměl žádat, avšak přiznávám, že bych raději, kdybyste mi prokázal čest a znovu mě navštívil.
Je zbytečné dodávat, že jsem doma celý den a že Vaše hodina bude mou.
Děkuji Vám předem za ochotu.
Přijměte výraz mé hluboké úcty.
Maigret vsunul dopis do kapsy před špatně skrývanou poručíkovou a Méjatovou zvědavostí.
„Jak je to dlouho, co přivezli noviny?“ zeptal se Maigret.
„Právě je mají začít roznášet. Autobus, který vozí noviny a poštu, přijel, zatímco jste telefonoval.“
„Došel bys mi pro jedny, Méjate? Ujisti se ještě jednou, zda k soudci od rána kromě posluhovaček nikdo nepřišel.“
Už nebyl tak veselý jako před chvílí. Jeho pohled zvážněl. Chodil po místnosti a bez rozmyslu přestavoval různé předměty. Pak se zahleděl na telefon a nakonec otočil kličkou.
„To jsem zase já, slečno… Budu vám muset přinést těch ledových kaštanů dvakrát tolik… Už jste roztřídila poštu?… Ještě se nezačalo roznášet?… Žádný dopis pro soudce Forlacroixe?… Řekněte mi, neobjednával si dnes ráno nějaký telefonický hovor? Ani mu nikdo nevolal?… Ne?… Žádný telegram?… Děkuji… Ano, čekám ještě na jeden velmi důležitý hovor z Nice.“
Méjat se vrátil se třemi muži. Nechal je čekat na dvoře, a když vešel dovnitř, ohlásil:

„Jsou tu novináři.“
„To vidím!“
„Jeden z Luçonu a dva z Nantes. Tady jsou krajské noviny.“
Všechny otiskly fotografii mrtvého, avšak žádné z nich z pochopitelných důvodů neoznámily, že byla již zjištěna jeho totožnost.
„Co jim mám říct?“
„Nic.“
„Namíchnou se. Při obědě se jim nevyhnete, ubytovali se totiž v Hotelu u přístavu.“
Maigret pokrčil rameny a přiložil uhlí do kamen. Pak se podíval na hodinky, protože již viděl děti vycházet ze školy. Co tam ti Nicané provádějí pod tím svým vykrojeným zinkovým sluncem?
Hlavou mu vrtala jedna maličkost, jeden bod, který se mu nedařilo vyjasnit. Proč soudce napsal ten dopis přesně v okamžiku, kdy byla zjištěna totožnost mrtvého? Věděl to? A jestli to věděl, jak se to dozvěděl?
Telefon… Nice to ještě nebylo. Z Maransu hlásili, že nikde nenašli stopu Marcela Airauda a že po celých slatinách se pokračuje v pátrání.
Dobrá! Do toho zavolali z Nice. V telefonu se ozývaly tři hlasy.
„Zavěste, Marans… Zavěste, ksakru… Haló!… Nice?… Ano, Maigret… Říkáte, že ta osoba poslední tři týdny neopustila Nice?… Jste si tím jisti?… Žádný telegram včera ani dnes ráno?… Jak?… Neslyšel jsem dobře jméno… Luchet… Van Uchet?… Hláskujte to… V jako Viktor, Van Usschen… Ano, poslouchám… Holanďan… Kakao… Ano! Pošlete mi všechno, co máte… Když tu nebudu, nadiktujte vzkaz mému inspektorovi.“
Spíše pro sebe než pro ostatní si polohlasem přeříkával: „Soudcova žena žije už léta v Nice s jistým Horácem Van Usschenem, bohatým Holanďanem, který vydělal na kakau.“
Pak odzátkoval láhev bílého vína, vypil skleničku, pak druhou, a podíval se nepřítomně na Méjata.
„Nehneš se odsud, dokud se nevrátím.“
Všichni tři novináři se pokusili jít za ním, ale Maigret nasadil svůj nejzatvrzelejší výraz. V Hotelu u přístavu se právě podával aperitiv a několik mužů šlo ke dveřím, aby viděli, kam jde. Mávl na pozdrav četníkovi, který hlídkoval před soudcovým domem, a zatáhl za zvonek.
„Tudy,“ řekla Elza. „Pan soudce vás očekává.“
V té velké, tak poklidné a tak pohodlné místnosti! Maigret si všiml, že soudce neustále svírá dlaně jednu v druhé, až mu bělají klouby.
„Posaďte se, pane komisaři. Nejdřív si ale odložte kabát, protože toho zřejmě budu mít více a v místnosti je velmi teplo: Portské vám nenabídnu, nepochybně byste je odmítl.“
V jeho hlase byla stopa hořkosti.
„Ale nikoli!“
„Mohl byste litovat, že jste si se mnou přiťukl, po tom, co vám řeknu.“
Maigret si sedl do stejného křesla jako minulou noc, natáhl nohy a nacpal si dýmku: „Znáte jistého doktora Janina?“
Soudce skutečně hledal v paměti. To nebylo hrané.
„Janin?… Počkejte… Ne… Neznám.“
„To je ten muž, co jste ho chtěl nechat pohltit mořem.“
Zvláštní posunek jako by vyjadřoval: O tohle nejde. To je nepodstatné.
Nalil portské.
„Tak tedy na vaše zdraví!“ řekl. „Nepodvedl jsem vás. Nejdříve bych vám chtěl položit jednu otázku.“ Zvážněl. Jeho tvář pod světle šedivými vlasy, stále rozcuchanými, ožila.
„Kdybych dospěl tak daleko, že nebudu moci jistou dobu dohlížet na dceru, mohl byste mi jako muž muži slíbit, že se jí nic zlého nestane?“
„Předpokládám, že kdyby… kdyby se stalo to, čeho se obáváte, bude dohled nad vaší dcerou svěřen její matce.“
„Za chvíli se zcela vyloučí možnost svěřit ji její matce. Tudíž…“
„Pokud to bude v mezích zákona, postarám se, aby žila v nejlepších podmínkách.“
„Děkuji vám.“
Zvolna dopil sklenku portského a došel si do zásuvky pro cigaretu.
„Vy kouříte jen dýmku, že? Poslužte si.“
Vtáhl do sebe první kouř a konečně zašeptal: „Po zralé úvaze jsem dospěl k názoru, že za těchto okolností by bylo lépe, abych strávil nějaký čas ve vězení.“
To Maigret nečekal. V té chvíli se nad jejich hlavami rozletěly tóny klavíru. Soudce pohlédl ke stropu. Když znovu promluvil, byl jeho hlas plný dojetí, jako by zadržoval pláč.
„Zabil jsem člověka, komisaři.“
Zvenčí byl slyšet klapot četníkových okovaných bot o tvrdé kameny chodníku.
„Dopijete nyní své portské?“
Vytáhl z kapsy staré zlaté hodinky a stiskl západku víčka.
„Poledne… Na mně nesejde, ale jestli se chcete jít nejdříve naobědvat… Neodvažuji se vás pozvat ke svému stolu.“
Znovu si nalil a pak si šel sednout naproti Maigretovi ke krbu, v němž praskalo dříví.

6 / DVĚ ANGLIČANKY VE VERSAILLES

Kolem jedné hodiny začal být četník hlídkující před soudcovým domem neklidný a pokaždé, když procházel okolo oken, přiblížil se víc ke zdi a pokoušel se nahlédnout dovnitř.
V půl druhé přitiskl obličej na sklo a teprve po chvíli uviděl, jak se z oblak dýmu vynořují hlavy obou mužů sedících v

křeslech po stranách krbu.
Přibližně v tu dobu se z vedlejší místnosti ozvalo cinkání příborů a ženské hlasy a Maigret usoudil, že Líza Forlacroixová obědvá.
Občas si přehodil nohu přes nohu. Za chvíli nohy zase narovnal a klepl hlavičkou dýmky o podpatek. Na dlaždicích již ležela spousta popele. Copak to nyní 6ylo důležité? Soudce ze zvyku zamačkával nedopalky do zeleného porcelánového popelníku a všechny ty hnědobílé zbytky cigaret byly výmluvné.
Hlasy se zvyšovaly, zůstávaly však pokojné. Maigret pokládal otázky, vznášel námitky. Forlacroix odpovídal hlasem stejně zřetelným a tak říkajíc stejně pečlivým, jako bylo jeho písmo.
Zazvonění telefonu ve čtvrt na tři jimi trhlo, jako by oba zapomněli na vnější svět. Forlacroix pohlédl tázavě na Maigreta. Smí zvednout sluchátko? Maigret přikývl.
„Haló!… Ano… Předám vám ho… To je pro vás, pane komisaři.“
„Haló, šéfe… Nezlobte se… Možná volám nevhod, ale začínám si dělat starosti… Všechno v pořádku, doufám?“
Soudce si šel sednout, díval se do ohně a mnul si dlaně.
„Sežeň mi auto… Ano, hned… Ať tu je do půl hodiny… Ne! Nic zvláštního…“
A také si sedl.
Když přede dveřmi zastavilo taxi a Méjat zazvonil, byl Maigret ve velké místnosti sám a za chůze hltal obložený chléb s paštikou. Na .stole stála poloprázdná láhev uleželého burgundského vína. Bylo tu tak zakouřeno, že se téměř nedalo dýchat.
Méjat hleděl na šéfa docela zpitoměle.
„Zatknete ho? Je konec? Mám jet s vámi?“
„Zůstaneš tady.“
„Co mám dělat?“
„Vezmi si kus papíru… Piš si… Tereza, služebná z hotelu… Hulotovi, Ada a ten její celník… Albert Forlacroix… Ať konečně najdou stůj co stůj Marcela Airauda…“
„Ty ostatní, co jste mi nadiktoval, mám sledovat?“
Kroky na schodišti.
„Můžeš jít.“
Méjat se s nelibostí vzdálil. Objevil se soudce ve svrchníku a s kloboukem na hlavě, bezvadně upraven s puntičkářskou pečlivostí člověka z měšťanských vrstev. „Dovolíte, abych zatelefonoval doktorovi Brénéolovi kvůli léčebnému ústavu?“
V pokoji nad nimi přecházela Líza Forlacroixová s oběma služebnými.
„To jste vy, Brénéole?… Ne, nic vážného… Jen bych rád, abyste mi řekl, jestli je v okolí La Rochesur-Yon nějaké dobré sanatorium… Ano… Vila Albert L?… Těsně předtím, než vjedeme do města?… Děkuji… Na shledanou.“
První sešla dolů stará Elza a nesla do vozu dva kufry. Potom její dcera s menšími zavazadly. Nakonec Líza téměř se ztrácející za zvednutým límcem měkkého kožichu.
Vše proběhlo velmi rychle. Líza s otcem se usadili vzadu. Maigret si sedl vedle řidiče. Z nároží je pozorovala Ada. Lidé se zastavovali. Bylo nutné projet celou hlavní ulicí, kolem hotelu, kolem pošty a radnice. Za okny se pohybovaly záclony. Několik dětí se rozeběhlo za vozem.
Maigret viděl Lízu a jejího otce ve zpětném zrcátku a zdálo se mu, že se celou cestu drželi za ruce. Když se blížili k La Roche-sur-Yon, už se smrákalo. Několikrát se museli ptát na cestu k vile Albert I. Pak počkali na ředitele a prohlédli si pokoje.
Všechno bylo bílé, bělostné jako pláště zdravotních sester a lékaře.
„Sedmička. Výborně.“
Vešlo jich pět: Líza, jedna sestra, Maigret, soudce a ředitel.
Na chodbu se vrátili tři. Líza se sestrou zůstala za dveřmi. Neplakala. Otec s dcerou se nepolíbili.
„Za hodinu přijede inspektor bude hlídat tady na chodbě.“
O tři kilometry dál bylo město, brána věznice, vězeňská kniha, několik formalit. Nepochybně to byla náhoda, že se soudce a Maigret neměli čas rozloučit. Pivnice. Tlustá pokladní. Vlakový jízdní řád. Orosené pivo.
„Dejte mí něco na psaní a obložený chléb se šunkou. A ještě jedno pivo!“
Napsal neoficiální zprávu prokurátorovi, několik dalších telegramů a jen tak tak chytil vlak. Od půlnoci do dvou hodin musel čekat na nádraží ve Svatém Petru.
Orsayské nádraží. V osm hodin vyšel čerstvě oholen ze svého bytu na bulváru Richarda Lenoira. Nad Paříží svítalo. Když pár kroků od soudní policie přestupoval do jiného autobusu, mohl zdálky zahlédnout okna své bývalé kanceláře. V devět hodin, stále v zubatém lednovém slunci, vystoupil ve Versailles a pomalu s dýmkou v ústech kráčel po Pařížské třídě.
Od tohoto okamžiku měl doopravdy pocit, že se rozdvojuje, že žije ve dvou různých plánech. Byl přece Maigret, komisař více méně v nemilosti, vypovězený do Luçonu. Ruce měl v kapsách Maigretova svrchníku a kouřil Maigretovu dýmku.
Scénou byla přece Versailles tohoto rána a nikoli tolik a tolik let předtím.
Třída byl tichá, zvláště ke konci, kde mohutné portály a vysoké zdi zakrývaly chodci výhled na nejkouzelnější paláce na světě.
Bylo to však trochu jako ve filmu. Řekněme v dokumentárním filmu. Na plátně se míhaly obrazy. Do toho četl hlas komentář…
Tím hlasem byl slabý zastřený hlas soudce Forlacroixe a obraz Versailles se neodbytně prolínal s obrazem velké

místnosti v Aiguillonu, poleny, popelem z dýmky na dlaždicích a cigaretovými oharky v zelené porcelánové misce.
„Bydlíme ve Versailles už třetí generaci. Otec byl advokát a celý život bydlel v domě na Pařížské třídě, který zdědil po svém otci. Bílá zeď… Vrata s kamennými patníky po stranách… Zlatý štítek… Naše jméno na měděné tabulce…“
Byl na místě. Uviděl dům, ale štítek ani měděná tabulka už neexistovaly. Dveře byly otevřené. Na chodník vyšel komorník v pruhované vestě vyklepat koberce.
„Za branou je nevelké hlavní nádvoří vydlážděné malými oblými kostkami, které najdete i na velkém versailleském nádvoří a kterým se říká královské kostky… Mezi těmi kostkami roste tráva… Prosklená stříška nad vchodem… Vysoká okna s malými okenními tabulkami… Všude je světlo… Z haly uprostřed které stojí bronzová fontána, uvidíte zahradu v trianonském stylu, trávníky, růže… Narodil jsem se tam, jako se tam narodil můj otec… Prožil jsem tam dlouhá léta, kdy mou jedinou starostí bylo umění a krásná literatura, létá mírného blahobytu a dobrého jídla… Nebyl jsem ctižádostivý a stát se smírčím soudcem mě uspokojovalo…“
Člověk si ho přece jen dovedl lépe představit tady než opuštěného v Aiguillonu.
„Pár dobrých přátel… Cesty do Itálie a do Řecka… Dostatečné jmění… Několik pěkných kusů nábytku a dobré knihy… Když otec zemřel, bylo mi třicet pět let a byl jsem svobodný…“
Jako by v okolních domech žili další Forlacroixové, kteří se starali jen o to, jak vést sladký a pohodlný život.
Komorník začal na toho muže v tlustém svrchníku, který si s takovým zaujetím prohlížel dům jeho pánů, hledět úkosem.
Zřejmě bylo na návštěvu, kterou chtěl Maigret vykonat, příliš časně.
Vrátil se po třídě o kus zpět, zabočil doprava, pak doleva, prohlížel si názvy ulic a nakonec se zastavil před větším čtyřpatrovým domem, který musel být plný nájemníků.
„Bydlí tu ještě slečna Dochetová?“ zeptal se domovníka.
„Podívejte! Tamhle jde nahoru s nákupem.“
Dostihl ji v prvním poschodí, když otáčela měděným knoflíkem u dveří. Byla stejně sešlá jako dům.
„Promiňte, slečno… Vy jste majitelka domu, viďte? Hledám někoho, kdo tu kdysi bydlel, je to už dvacet pět let…“
Jí bylo sedmdesát.
„Pojďte dál. Počkejte, vypnu v kuchyni plyn. Přeteklo by mi mléko.“
Vitráže v oknech… Rumělkové koberce…
„Jde o jednoho umělce. Slavného mistra jménem Constantinesco.“
„Vzpomínám si na něho! Bydlel hned nad námi.“
Tak to tedy byla pravda. A zase tu byl soudcův hlas jako v dvojexpozici:
„Takový bohém, možná byl i nadaný… Na začátku své dráhy měl nějaké úspěchy Vystupoval s recitály v Americe a všude možně. Kdesi se oženil, měl dceru, přivezl ji sem a o její matku se nestaral. Skončil v jednom starém bytě ve Versailles a dával hodiny houslí. Přátelé mi ho přivedli jednou večer, když jsme si chtěli zahrát a chyběla nám viola.“
Soudce tehdy pohlédl na své bílé ruce a téměř se zarděl, když dodával:
„Hraji trochu na klavír.“
Stará slečna však prohlásila:
„Byl to napůl blázen. Míval strašné záchvaty zlosti. Slýchávali jsme ho, jak běží dolů po schodech a křičí…“
„A co jeho dcera?“
Majitelka se zatvářila odměřeně.
„Teď už je vdaná… A pokud vím dobře vdaná! Za nějakého soudního úředníka, že? Někdo má štěstí a nejsou to vždycky ti nej…“
Nej… co? To se Maigret už nikdy nedoví, protože zmlkla.
Tady nic víc nezjistí. To věděl určitě. Soudcův hlas nelhal.
Valentýna Constantinesková… Osmnáctiletá dívka již kyprých tvarů, s obrovskýma očima odjížděla každé ráno s partiturami v ruce do Paříže na konzervatoř. Studovala klavír. Otec ji zároveň učil hrát na housle.
Nu a na rohu ji vyhlížel malý soudce, svobodný a rozmařilý, sledoval ji z povzdálí a jezdil za ní dalším vlakem elektrické dráhy.
Pařížská třída. Vida, komorník už zašel do domu a zavřel za sebou dveře, tytéž dveře, kterými Valentýna o několik měsíců později prošla v bílých svatebních šatech.
Nádherná léta. Narodil se chlapec, potom děvčátko. V létě občas jezdili na pár týdnů do starého rodinného domu v Aiguillonu.
„Ujišťuji vás, komisaři, že nejsem žádný naivka. Nejsem z těch, které štěstí zaslepí. Mnohokrát jsem si ji prohlížel s obavami. Když se jí ale podíváte do očí, a ty se určitě nezměnily, pochopíte. Není nic čistšího, nic jasnějšího. Její melodický hlas… V těch svých jasně zelených či bleděmodrých šatech vypadala, jako by sestoupila z pastelové kresby.
Neodvážil jsem se podivovat se nad tím, že jsem dal život urostlému, šlachovitému, neotesanému chlapci, opravdovému vesnickému chasníkovi… Dcera se podobala matce.
Později jsem zjistil, že otec Constantinesco, který nevytáhl paty z domu, věděl…
Počkejte… v době, o níž vám budu vyprávět, bylo Albertovi dvanáct a Líze osm let.
Ve čtyři hodiny jsem měl jít na koncert s přítelem, který napsal několik knih o dějinách hudby. Ležel se zánětem průdušek. Vrátil jsem se domů…
Možná ten dům uvidíte. Ve velkých vratech jsou malá dvířka. Měl jsem od nich klíč. Nešel jsem přes halu, ale schodištěm vpravo, které vede do prvního poschodí k pokojům. Chtěl jsem navrhnout své ženě, aby šla se mnou…“
# # #
Maigret zatáhl za měděný knoflík a rozezněl se velký zvon, hluboce jako v klášteře. Kroky. Překvapený komorník.

„Chtěl bych mluvit s obyvateli tohoto domu, prosím vás.“
„S kterou z dam?“
„S kteroukoli.“
Vtom spatřil oknem v přízemí dvě ženy, obě v županech ostrých barev. Jedna kouřila cigaretu z dlouhé špičky, druhá dýmčičku, které se Maigret musel usmát.
„Co se děje, Jean?“
Silný anglický přízvuk. Oběma ženám bylo něco mezi čtyřiceti a padesáti lety. V místnosti přeměněné v ateliér, kde Forlacroixovi mívali nejspíš salón, stály malířské stojany, přemrštěné modernistické obrazy, skleničky, láhve, čínské a černošské předměty, všemožná typicky montparnasská veteš.
Maigret ukázal legitimaci.
„Pojďte dál, pane komisaři. Neudělaly jsme nic špatného, že ne? Má přítelkyně, paní Perkinsová. Já jsem Angelina Doddsová. S kterou z nás chcete mluvit?“
Mnoho nenucenosti, špetka humoru.
„Mohu se vás zeptat, jak dlouho bydlíte v tomto domě?“
„Sedm let. Před námi tu byl jeden starý senátor a ten zemřel. Ještě předtím tu prý žil nějaký soudce.“
Škoda, že starý senátor zemřel! Ten jistě příliš nezměnil dům, v němž mu Forlacroix zanechal nábytek a nějaké drobnosti. Teď se tu bil čínský rudě zlatý divan plný draků se skvostným zrcadlem z doby Ludvíka XVI.
Zkrátka dvě velmi svérázné Angličanky, zblázněné do malířství a přitahované okouzlujícím prostředím Versailles…
„Máte zahradníka?“
„Pochopitelně! Proč?“
„Mohu vás požádat, abyste mě zavedly nebo nechaly zavést do zahrady?“
Ze zvědavosti tam šly obě. I zahrada byla dobová, jakoby snaha o zmenšeninu trianonských zahrad.
„Sám jsem se staral o růže,“ říkal soudce. „Z toho chápete, že mě napadla studna…“
Na místě, které mu ukázaly, byly studny tři. V té prostřední, neudržované, bývaly zřejmě v létě muškáty nebo nějaké jiné květiny.
„Měly byste, dámy, něco proti tomu, kdybych nechal v téhle studni kopat? Vzniknou tím samozřejmě jisté škody. Nevybavil jsem se příslušnými listinami, které by vás zavazovaly k tomu, abyste s takovým pleněním souhlasily.“
„Je tam poklad?“ vykřikla se smíchem jedna z Angličanek. „Urbane! Přineste tedy krumpáč…“
# # #
Tam v Aiguillonu mluvil soudce rozvážně, nezaujatým hlasem, jako by se ani nejednalo o něho.
„Vy přece víte, co je to in flagranti. Setkal jste se s tím v hotelových pokojích, v bytech různé pověsti. V některých případech… Myslím, že všechno se to seběhlo proto, že ten muž měl sprostou tvář a drze si mě prohlížel. Přitom byl směšný, odporný, polonahý, měl rozcuchané vlasy, levou tvář umazanou od rtěnky. Zabil jsem ho.“
„Vy u sebe nosíte revolver?“
„Ne, ale měli jsme jeden v ložnici v komodě. Zásuvka byla na dosah. Doznávám, že jsem to vykonal chladně. Byl jsem klidnější, než jsem nyní. Myslel jsem na děti, které se měly vrátit ze školy. Pak jsem se dozvěděl, že to byl kabaretní zpěvák. Nebyl hezký. Měl husté mastné vlasy, vzadu na krku slepené.“
Maigret přispěchal k zahradníkovi.
„Smeťte nejdřív to zetlelé listí. Řekl bych, že ho bude jen asi dvaceticentimetrová vrstva. A pod ním…“
„Kameny a cement,“ prohlásil Urban.
„Právě ty kameny a cement se musí rozkopat.“
A poklidný hlas jako by začal pronášet zaklínadlo:
„Vzpomněl jsem si na studnu. Donesl jsem k ní toho muže, jeho šaty a vše, co jsem u něho našel. Studna nebyla dost široká, a když jsem ho tam pěchoval, musel jsem tělo ohnout. Zavalil jsem ho velkými kameny. Nasypal jsem na něho několik pytlů cementu. Ale to není tak důležité…“
Přibližně v té chvíli se četník tehdy opřel obličejem o sklo a soudce pokrčil rameny.
„Má žena se od minuty změnila v hotovou lítici. Během méně než půl hodiny jsem se, komisaři, z jejích úst dozvěděl všechno, o jejích pletkách před sňatkem, o tom, jakých lstí používala, jak s ní byl spiknutý její otec… Pak o jejích nesčetných milencích, o tom, kde se s nimi scházela…
Změnila se k nepoznání. Měla doslova pěnu u úst.
‚A tohohle jsem milovala, slyšíš, milovala jsem ho!‘ křičela bez ohledu na děti, které se vrátily ze školy a mohly to slyšet.
Měl jsem zavolat policii a říci jim pravdu, že? Byli by mě zprostili viny. Ale syn a hlavně dcera by žili celý život s vědomím, že jejich matka…
Rychle a usilovně jsem přemýšlel, věřte tomu. Je úžasné, jak v takových okamžicích vyvstávají věci v mysli jasně. Počkal jsem, až se setmí. Bylo to v červnu. Musel jsem čekat do pozdního večera. Jsem zdatnější, než se zdám. Zvláště tehdy jsem byl…“
# # #
Jedenáct hodin. Země, která v noci zmrzla, začínala se pod slunečními paprsky pokrývat vlahou vlhkostí.
„Nuže?“ otázal se Maigret.
„Podívejte se sám.“
Komisař se sklonil. Krumpáč prorazil cosi bělavého. Lebka…
„Omlouvám se vám, dámy, za všechny ty nepříjemnosti. Buďte ujištěny, že vás policie nebude obtěžovat. Jde o velmi starý zločin. Zaplatím vám, až se vše úředně ověří.“

Soudce nelhal. Zabil člověka. A patnáct let o tom nikdo nevěděl, kromě jeho ženy, která žila na Azurovém pobřeží, v Nice, ve vile Šedé skaly, spolu s Horácem Van Usschenem, kakaovým Holanďanem.
„Nepohrdnete whisky, komisaři?“
K whisky měl odpor! Ještě větší odpor měl k tomu mluvit o tomto případu!
„Do oběda musím obejít soudní úřady ve Versailles.“
„Vrátíte se?“
Ale kdež! Neměl přece na starosti tento případ, nýbrž smrt jistého doktora Janina v jednom domě v Aiguillonu.
Slunce svítilo tak jemně a pronikavě, že se zdálo, jako by na Pařížské třídě ležel zlatý poprašek. Teď však šlo o to rychle jednat.
Kolem jelo taxi.
„Do Justičního paláce.“
„To máte pár kroků…“
„Co je vám do toho?“
Musel se ohlásit. Dívat se na lidi, kteří na něho hleděli nedůvěřivě a znuděně zároveň.
Takový starý případ! Bylo skutečně nezbytné, aby…? Poobědval sám ve Švýcarské pivnici kyselé zelí s uzeninou a brambory. Bezmyšlenkovitě hleděl do novin.
„Pane vrchní! Spojte mě s La Roche-sur-Yon, číslo 41. Přednostně, s policií… Okamžik… Ať mi dají ještě věznici.“
Pivo bylo dobré, zelí ucházející, velmi ucházející, a tak si objednal ještě jednu klobásu. Co na tom, že to nebylo příliš ludvíkovské!
„Haló!… Ano… Neměla záchvat?… Výborně… Co říkáte?… Chtěla klavír?…Tak jí nějaký vypůjčte… Ale ano!… Zaručím se za to… Její otec vše zaplatí. Ale vy, jestli opustíte chodbu nebo jestli vám unikne oknem…“
Z věznice nic, co by stálo za zmínku. Soudce Forlacroixe navštívil v jedenáct hodin jeho advokát a strávil s ním půl hodiny v tichém rozhovoru.
7 / NA TO SE ZEPTEJTE KOMISAŘE
Jak bylo příjemné sejít v osm hodin ráno po uzounkém schodišti, jehož borovicové zábradlí se lesklo na slunci, do prázdného hostince a jít si sednout na obvyklé místo u stolu, kde již byla prostřena silná kameninová miska, domácí párky a krevety ulovené toho rána.
„Terezo!“ zavolal, když usedal. „Kávu.“
Přinesla ji hostinská.
„Tereza šla k řezníkovi.“
„Poslyšte, hostinská, neviděl jsem nikoho v přístavu, ačkoli je moře nízko. To se místní lidé bojí zimy?“
„Je hluché dmutí.“ odpověděla.
„Cože?“
„Když je slabý příliv, nedá se jít na sádky.“
„To znamená, že pěstitelé slávek pracují jen občas?“
„Ale kdepak! většina z nich má kus pole a slatin a zvířata.“
Dokonce i Méjata navzdory pomádě a směšné šále ne zrovna nevtíravé zelené barvy Maigret mile přivítal.
„Sedni si. Jez. A řekni mi, co jsi zjistil u té ubohé stařeny.“
Řeč byla o Marcelově matce. Po pravdě řečeno, Maigret se nezlobil, že mohl tuto záležitost přenechat inspektorovi.
„Starý dům jako tady všude, co? Letitý nábytek, z něhož dýchají zašlé časy… Skříňové hodiny s měděným kyvadlem, po němž se líně protahuje odraz světla…
„Jste vedle, šéfe. Dům se každý rok nově natírá. Staré dveře vyměnili za moderní s falešným železným kováním. Nábytek pochází z obchodního domu na Barbesově bulváru.“
„Nejdřív ti nabídla něco k pití.“
„No…“
„A tys nedokázal odepřít.“
Ubohý Méjat nechápal, co je špatného na tom, že si dal sklenku místní pálenky, voňavého mirabelkového likéru.
„Nečervenej se. Připomnělo mi to někoho jiného.“
Snad jeho samého, když popíjel a jedl v soudcově domě?
„Někdo dokáže odepřít, jiný ne. Šel jsi k té stařeně, abys z ní vytáhl informace proti jejímu synovi, a ze všeho nejdřív ses napil jejího mirabelkového likéru. . Myslím, že soudce je člověk, který dokáže odepřít. Odepřít cokoli! I sám sobě! Nesnaž se porozumět… Plakala?“
„Víte, je skoro stejně vysoká a silná jako její syn. Nejdřív dělala důležitou, pak si na mě otevřela pusu. Říkala, že půjde-li to takhle dál, sežene si právníka. Zeptal jsem se jí, jestli byl její syn v posledních dnech pryč. Vycítil jsem, že váhá. ‚Myslím, že jel něco vyřizovat do Niortu.‘
‚Jste si jistá, že do Niortu? Spal tu?‘
‚Už nevím.‘
‚Jak můžete nevědět, vždyť bydlíte v domě jen vy dva? Souhlasila byste s tím, abych si prohlédl pokoje? Nevzal jsem si povolení, ale v případě, že byste odmítla…‘
Vystoupili jsme do prvního patra. Tady už to byl ten starý dům, letitý nábytek, o němž jste mluvil před chvílí, obrovské skříně, truhly a zvětšeniny fotografií.
‚Co si bere váš syn na sebe, když jede do města?‘ Sundala modrý seržový oblek. Prohledal jsem kapsy. Našel jsem tenhle účet z hotelu v Nantes. Podívejte se na datum.
Bylo tam 5. ledna, pár dní předtím, než přijel do Aiguillonu doktor Janin.“

„Nelitoval jsi, žes neodmítl tu skleničku mirabelkového likéru?“ otázal se Maigret, vstal a šel naproti doručovateli telegramů.
Vrátil se s několika telegramy, položil je před sebe na stůl, ale podle svého zvyku je hned neotevřel.
„Mimochodem, víš proč Ada a ten její manžílek soudce tak nenávidějí? Pátral jsem po tom pěkně dlouho a pravda je docela prostá, prostá jako tahle vesnice, jako ten maják, co se leskne na slunci. Když Hulotovi odešli do důchodu a zjistili, že se soudce přestěhoval do Aiguillonu, Ada za ním zašla a připomněla mu, že se znají z dětství. Navrhla mu, že by u něho pracovali, ona jako kuchařka, celník jako zahradník. Forlacroix, který ji zřejmě znal, odmítl. To je vše.“
Roztrhl pásku prvního telegramu a podal ho Méjatovi.
Registrovany namornik Marcel Airaud vykonal sluzbu na palube torpedoborce Mstitel Stop
„Vždyť se přece soudce přiznal!“ rozkřikl se Méjat.
„Ale? On se přiznal?“
„Je to ve všech novinách.“
„Ty snad ještě věříš tomu, co se píše v novinách?“
# # #
Čekal trpělivě na desátou hodinu, takřka nic nedělal, procházel sé mezi loděmi vytaženými na břeh, obhlížel domy a pokud zašel dvakrát do hotelu na skleničku, pak to bylo proto, že byla skutečně zima.
Když uviděl přijíždět dva vozy, jeden v závěsu za druhým, pousmál se, neboť ono zachování formy bylo dojemné až komické. Oba muži, kteří přijeli z La Roche-sur-Yon tak časně zrána, byli staří přátelé. Tykali si od školních lavic. Bylo by jim bývalo milejší, kdyby jeli spolu v jednom voze. Jenže jeden byl vyšetřující soudce pověřený případem v Aiguillonu a druhý advokát, jehož si vybral soudce Forlacroix. Jako takoví den předtím rozebírali otázku jeho viny či neviny.
Oba stiskli Maigretovi ruku. Advokát, doktor Courtieux, byl muž středních let považovaný za nejlepšího advokáta v kraji.
„Můj klient mi řekl, že vám předal všechny klíče.“
Maigret jimi zazvonil v kapse a všichni tři se vydali do domu, stále hlídaného jedním četníkem.
„Správně by dům měl být zapečetěn. Ale budiž! Když komisaři dal klíče sám pan Forlacroix a když ho prosil, aby…“ poznamenal vyšetřující soudce, který věci nepřikládal důležitost, nicméně chtěl ukázat, že mu nic neunikne.
Maigret se tu s podivem choval jako doma, pověsil si svrchník na věšák, jehož místo přesně znal, a vstoupil do knihovny. „Jelikož tu chvíli pobudeme, zatopím trochu v krbu.“
Ne bez dojetí hleděl znovu na dvě křesla před krbem, nezametený popel z dýmky a na oharky cigaret na zemi.
„Doporučuji vám, abyste si udělali pohodlí, pánové.“
„Můj klient mi řekl,“ začal advokát, který se tím cítil poněkud dotčen: „ ‚Na to se zeptejte komisaře.‘ Vy nám tedy, pane komisaři, nyní sdělíte, co udělal, když zabil toho muže a svým způsobem ho zazdil do studny.“
# # #
„Až po vás, pane soudce,“ zamumlal Maigret, jako by byl pánem domu. „Neočekávám, že najdeme cokoli senzačního, to si uvědomte. Když jsem žádal o tuto domovní prohlídku, pak to bylo proto, aby mi napomohla vytvořit si představu o životě soudce Forlacroixe v posledních letech.
Všimněte si, s jak jemným vkusem byl vybrán každý kus nábytku a jak každý předmět tu má své správné místo.“
Forlacroix tehdy neodjel z Versailles ihned. Své ženě vypsal šek na vysokou částku a jednoduše a chladně ji vyhodil ze dveří.
Maigret si ho živě vybavoval, malého, hubeného, ledově klidného, se svatozáří vlasů a mrštnými, neposednými prsty. Nebyl z těch – a komisař to ráno řekl kteří udělají něco, co se jim udělat nechce. Ada o tom něco věděla a ani po letech mu nemohla zapomenout, s jak chladným klidem odmítl její nabídku. Co odmítl, vůbec se jí nezabýval!
„Nepokusila se zůstat s vámi a s dětmi?“ ptal se Maigret neodbytně, když spolu tehdy seděli u krbu.
Samozřejmě, že se pokoušela! Dělala nehezké scény! Prosila, vyhrožovala.
„Nikdy jsem neodepsal. Jednou jsem se dozvěděl, že žije na Azurovém pobřeží s nějakým Holanďanem.“
Prodal dům ve Versailles. Přestěhoval se do Aiguillonu. A pak…
„Cítíte atmosféru tohoto domu? Vše tu dýchá přepychem a radostí ze života,“ povzdechl Maigret. „Celá léta tu jeden člověk pozoroval své děti a sám sebe se ptal, zda jsou jeho. Chlapec se zase s přibývajícím věkem snažil pochopit tajemství, které ho obklopovalo, vyptával se na matku, na svůj původ.“
Právě otevřel dveře pokoje, kde dosud ležely na svých místech nejrůznější hračky a v rohu stála světlá dubová školní lavice.
O něco dál byl bývalý Albertův pokoj, ve skříni ještě visely šaty. Jinde byla skříňka plná panenek Lízy Forlacroixové.
„Když bylo Albertovi sedmnáct či osmnáct let,“ pokračoval komisař, „začal bůhví proč otce nenávidět. Nechápal, proč otec zamyká jeho sestru. Tehdy dostala Líza první záchvat.
Někdy v té době našel také Albert dopis napsaný krátce po nešťastné události. Měl by být tamhle v tom sekretáři. Mám k němu klíč.“
Zdálo se, jako by neměl klíč jen k sekretáři, ale i ke všem lidem, kteří se celá léta střetávali. Kouřil z dýmky. Soudce a advokát šli za ním. Některých otázek se dotýkal a o některých tématech se zmiňoval s ohleduplností, které by se nikdo u tohoto mohutného muže s hrubýma rukama nenadál.
„Můžete ho založit do spisu,“ řekl, aniž ho četl. „Znám z něho každé slovo. Vyhrožuje svému muži vězením. Albert žádal vysvětlení. Forlacroix nechtěl odpovědět. Od té doby žili jako cizí. Po vojně chtěl Albert žít po svém, ale jakási zvláštní síla ho zadržela v Aiguillonu a tady zakotvil jako pěstitel slávek. Viděli jste ho. Přes svůj zevnějšek je neklidný a prchlivý, takový člověk se snadno vzbouří. Pokud jde o děvče…“

Někdo zazvonil. Komisař šel otevřít. Byl to Méjat, nesl telegram a rád by šel dovnitř, ale šéf ho k tomu nevybídl. Když se Maigret vrátil nahoru, oznámil:
„Odpověděla na mé telegrafické předvolání. Přijede.
„Kdo?“
„Paní Forlacroixová. Včera v poledne vyjela autem z Nice.“
Bylo zajímavé Maigreta pozorovat. Stalo se s ním totiž něco zvláštního. Zatímco procházel tímto domem, který nebyl jeho, zatímco vyvolával životy, které neprožil, nebyl to už tak docela Maigret, vážný a vyrovnaný, s ostře řezanými rysy. Aniž si to uvědomoval, byla v jeho chování a v jeho řeči trocha Forlacroixe. Bůh ví, jak si ti dva muži byli nepodobní, a přece to bylo chvílemi tak nápadné, že advokát upadal do rozpaků.
„Když jsem navštívil dům poprvé, Líza ležela v posteli. Vidíte, svítila tu tahle noční lampička. Forlacroix svou dceru zbožňoval. Zbožňoval ji a zároveň tím trpěl, protože ho přece jen sžíraly pochybnosti. Co dokazovalo, že byla jeho dítě a ne dítě nějakého milence na jednu noc, jako byl ten zpěvák s mastnými vlasy?
Zbožňoval ji i proto, že nebyla jako ostatní, protože ho potřebovala, protože to bylo mladé zvířátko, bezprostřední a přítulné.
Dovedu si představit, že když neměla právě ten svůj záchvat, uvažovala jako šestileté děvčátko, udivené, kouzelné… Otec povolal odborníky ze všech možných končin. Mohu vám říci, pánové, že dívky, jako je Líza, obvykle nepřekročí šestnáctý či sedmnáctý rok života. Když přežijí, jsou záchvaty čím dál častější. Po nich jsou skleslé, podezíravé.
Místní lidé přeháněli, ale je jisté, že několik mužů, nejméně dva, toho zneužilo před Marcelem Airaudem.
Když přišel on…“
„Promiňte,“ otázal se vyšetřující soudce. „Nevyslechl jsem ještě obviněného. Tvrdí snad, že Marcel Airaud navštěvoval po nocích jeho dceru bez jeho vědomí?“
Maigret se na okamžik podíval z okna a pak se rychle otočil.
„Ne.“
Nastalo rozpačité ticho.
„Takže ten muž…“ pokračoval soudní úředník.
A advokát již přemýšlel, jak přednese tuto zrůdnost porotcům v La Roche-sur-Yon.
„Ten muž to věděl…“ odtušil Maigret. „Všichni lékaři, s nimiž se radil, se shodli: Provdejte ji! To je jediná možnost, jak…“
„Jedna věc je provdat ji a druhá strpět, aby takový zvrhlík, jako je Airaud…“
„Myslíte si, pane vyšetřující soudce, že je snadné provdat dívku postiženou takovým neduhem? Forlacroix se rozhodl zamhouřit oči. Vyptal se na Airauda. Zjistil, že to je docela bezúhonný chlapec, i přes to, co měl s Terezou. O tom někdy jindy. K tomu vám řeknu, že ani on si nebyl jistý, že Terezino dítě je jeho. Tereza ho od té doby pronásleduje. Airaud byl do Lízy opravdu zamilovaný. Tak zamilovaný, že by si ji přesto přese všechno vzal za ženu.“
Na chvíli se odmlčel, klepl hlavičkou dýmky o podpatek a oznámil tiše:
„Zakrátko se měli brát.“
„Co říkáte?“
„Říkám, že Marcel a Líza se měli za dva měsíce brát. Kdybyste znali lépe Forlaeroixe, pochopili byste. Člověk, který vydrží žít celá léta tak, jak žil on… Marcela pozoroval dlouho. Když šel jednou Airaud okolo domu, otevřely se dveře… Forlacroix na prahu pošeptal vyděšenému mladíkovi: ‚Nechcete jít na chvíli dál?.‘ “
Maigret začal bezděky natahovat hodiny, které se zastavily.
„Vím přesně, jak to probíhalo, protože i já jsem s ním seděl u krbu. Jistě mluvil nesmírně rozvážně. Opatrně nalil portské do křišťálových sklenek. Řekl… Řekl, co musel říct. Pravdu o Líze.
Ohromený Airaud nevěděl, co na to má odpovědět. Požádal o několik dní na rozmyšlenou. Byl pro, to je nade vši pochybnost. Znáte prosté a statné lidi, jako je on, pane vyšetřující soudce? Pozoroval jste je na jarmarku? Slyšel jste, jak smlouvají obchody?
Já vám říkám, že Airaud si vzpomněl na někdejšího lékaře ze Mstitele, s nímž byli možná kdysi přáteli. Odjel do Nantes:“
Zahoukalo auto. Nečekané, táhlé zvuky. Z okna bylo vidět přepychový vůz. Vystoupil řidič v livreji a šel otevřít dveře.
Maigret a jeho společníci byli v místnosti, která vypadala jako Lízin salónek a v níž stál klavír. Všichni tři sledovali z okna dění venku.
„Horác Van Usschen,“ ohlásil Maigret a ukázal na starého muže, který první vystupoval zkostnatělými, mechanickými pohyby, jako by v kloubech neměl maz.
Na nároží se shlukovali vesničané. Van Usschen ve světlém flanelovém obleku, bílých střevících, širokém kostkovaném svrchníku a bílé plátěné čepici byl pro ně skvělým povyražením. Na Azurovém pobřeží by takhle zřejmě nezapůsobil, ale v Aiguillonu, kde byli v zimních měsících k vidění jen velmi obyčejní turisté, to bylo dosti šokující.
Byl hubený a vrásčitý jako Rockefeller, jehož tak trochu připomínal. Natáhl ruku dovnitř. Nato se objevila obrovitá žena v kožešinách a prohlížela si dům odshora dolů a odspoda nahoru. Řekla něco řidiči a ten zazvonil.
„Nejste-li proti, pánové, necháme Holanďana venku. Alespoň prozatím.“
Šel otevřít a na první pohled viděl, že soudce nelhal. Valentýna Forlacroixová, rozená Constantinesková, bývala jistě krásná. Ještě nyní měla obdivuhodné oči a smyslné rty, které navzdory pokleslým koutkům připomínaly rty Líziny.
„Tak jsem přijela.“ oznámila. „Pojďte, Horáci…“
„Promiňte, madam, ale prozatím bych raději, abyste šla dovnitř sama. Možná to bude lepší i pro vás, že?“
Dotčený Horác se vrátil do vozu, zabalil se do plédu a seděl bez pohnutí, netečný k dětem, které přicházely ke dveřím a pozorovaly ho přes okénko.
„Dům znáte. Chcete-li, půjdeme do knihovny, tam se topí.“

„Ráda bych věděla, jak se zločin toho muže týká mě!“ ohrazovala se, když vcházela do místnosti. „Je to můj manžel, budiž. Ale nežijeme spolu už dost let na to, aby mě zajímalo, co dělá.“
Mezitím vešel i soudce a advokát.
„Pan vyšetřující soudce vám řekne, že nejde o to, co dělá dnes, ale o to, co jste dělali oba v době, kdy jste žili společně.“
Místnost postupně nasycovala pronikavá vůně parfému. Prsty obtěžkanými prsteny a s ohnivě červenými nehty otevřela Valentýna Forlacroixová krabičku cigaret, která ležela na stole, a hledala zápalky. Maigret jí připálil.
Vyšetřující soudce usoudil, že je čas začít jednat a splnit svou úlohu.
„Jistě jste si vědoma toho, madam, že spravedlnost může stíhat pro obvinění ze spoluviny každého, kdo se sice nezúčastnil zločinu, ale napomáhal mu nebo o něm věděl, aniž to oznámil úřadům.“
Jak byla sebejistá! Forlacroix nelhal! Beze spěchu potáhla několikrát z cigarety. Pod rozepnutým kožichem měla černé hedvábné šaty s briliantovou sponou. Dlouhými kroky přešla rozlehlou místnost, zastavila se u ohně, sklonila se, vzala do ruky krbové kleště a narovnala jedno poleno.
Když se otočila, už nehrála divadlo. Byla připravena k boji. Její pohled ztratil jiskru, nabyl však na pronikavosti. Měla sevřené rty.
„Výborně!“ řekla, sedla si na židli a opřela se loktem o stůl. „Jsem připravena vás poslouchat. Pokud jde o vás, komisaři, za tu past, co jste mi nastražil, vám poklonu skládat nebudu.“
„Jakou past?“ obrátil se vyšetřující soudce udiveně na Maigreta.
„To ani nebyla past,“ zabrumlal Maigret a palcem uhasil dýmku. „V telegramu jsem madam žádal, aby přijela vysvětlit, proč asi před měsícem navštívila svého manžela. To je ostatně otázka, kterou bych rád, abyste, jestli dovolíte, pane soudce, položil jako první.“
„Slyšela jste? Upozorňuji vás, že bez zapisovatele není výslech oficiální a že zde přítomný doktor Courtieux je advokátem vašeho manžela.“
Vyfoukla pohrdavě dým a pokrčila rameny.
„Chtěla jsem, aby se se mnou rozvedl!“ ucedila.
„Proč nyní a ne dříve?“
Stalo se to, na co soudce upozorňoval. Během vteřiny ta žena ověšená diamanty začala být nepříjemně hrubá.
„Protože Van Usschenovi je sedmdesát osm let, rozumíte?“ přiznala bezohledně.
„A vy byste se za něho chtěla provdat?“
„Rozhodl se už před půl rokem, když ho přišel pumpnout jeho synovec, co předtím prohrál statisíce franků v ruletě.“
„Přijela jste tedy sem… Přijal vás váš muž?“
„Na chodbě.“
„Co vám řekl?“
„Že mě nezná a že tudíž není důvod k rozvodu.“ Maigret by nejradši zatleskal, natolik to byla odpověď hodná Forlacroixe. Napsal pár slov na kus papíru a podal jej soudci, neboť od nynějška musel před ním ustoupit do pozadí.
„Co jste udělala potom?“
„Vrátila jsem se do Nice.“
„Prosím? S nikým v Aiguillonu jste se nesešla?“
„S kým bych se měla sejít?“
„Například se svým synem.“
Vrhla nenávistný pohled na komisaře.
„Vidím, že tento pán je opravdový práskač. Potkala jsem totiž svého syna.“
„Potkala?“
„Šla jsem k němu domů.“
„Poznal vás po tolika letech?“
Pokrčila rameny.
„Na tom nezáleží. Řekla jsem mu, že není Forlacroixův syn.“
„Jste si tím jistá?“
„Copak si je člověk někdy jistý? Oznámila jsem mu, že se chci rozvést, že můj manžel odmítá, že je to krutý člověk, že má špatné svědomí a že jestli se Albertovi podaří ho přesvědčit o rozvodu…“
„Zkrátka jste získala syna na svou stranu. Dala jste mu nějaké peníze?“
„Žádné nechtěl.“
„Slíbil, že vám pomůže?“
Přitakala.
„Odhalila jste mu ten dávný zločin?“
„Ne. Řekla jsem mu jenom, že kdybych chtěla, šel by Forlacroix na dlouho za mříže.“
„Napsala jste mu potom?“
„Abych se ho zeptala, jestli uspěl.“
„Slyšela jste o doktoru Janinovi?“
„Nikdy!“
Vyšetřující soudce pohlédl tázavě na Maigreta a komisař zamumlal:
„Je-li madam unavená, mohla by si snad dojít na oběd. Tuším, že se pan Van Usschen ve voze nudí.“
„Jsem zatčena?“
„Ještě ne,“ prohlásil vyšetřující soudce.

„Prosím
vás jen, abyste zůstala k službám spravedlnosti. Buďte tak laskava a dejte mi nějakou adresu třeba v La Roche-sur-Yon.“
„Dobrá! Hotel u dvou jelenů. Myslím, že je to ten nejlepší.“
Všichni vstali. Když vycházela ven, poslala vyšetřujícímu soudci a advokátovi úsměv, avšak musela se ovládnout, aby nevyplázla jazyk nebo se nezašklebila na Maigreta, který si s rozkoší zapálil dýmku.

8 / JEDLÍCI BRAMBOR

„Tercka přebíjí trumf.“
„Na mě nemáš, tatíku… Padesát.“
„Jen se ukaž! Aby náhodou nebyla ta tvoje padesátka samá díra.“
Kolik bylo hodin? Reklamní hodiny na zdi se zastavily. Nějakou dobu už svítily lampy. Bylo tu teplo. Potřetí či počtvrté si dolili do tří malých skleniček a vůně matolinové pálenky se mísila s vůní dýmek.
„Vem to nešť! Vynáším trumf!“ řekl Maigret a odhodil kartu.
„To je to nejlepší, co můžete udělat, komisaři. I kdybyste měl v záloze devítku.“
Byla to čtvrtá či pátá partie beloty na tisíc bodů. Maigret seděl mírně zakloněný na židli a pokuřoval. Jeho spoluhráčem byl hostinský a druhými dvěma hráči rybáři, z nichž jeden byl starý lovec úhořů Bariteau.
Inspektor Méjat seděl obkročmo na židli a sledoval hru.
„Já věděl, že tu devítku máte.“
„Poslyš, Méjate, vzpomínáš si, jak se jmenoval ten soudní lékař?“
„Zapsal jsem si jeho jméno do notesu.“
„Tak mu zavolej. Zeptej se ho, jestli může přibližně určit, jak dlouho před smrtí ten muž naposledy jedl. A jestli to bylo pořádné jídlo. Rozumíš?“
„Kdo měl padesátku? A šestatřicet…“
Hostinský počítal. Maigret se zdál být zcela ponořený do prosté a hřejivé blaženosti, a kdyby se ho někdo náhle zeptal, na co myslí, byl by sám velmi překvapen.
Vzpomněl si na dávné časy! Na dobu, kdy vyšetřoval případ Bonnot, byl hubený, nosil špičaté kníry a bradku, škrobené, deset centimetrů vysoké připínací límečky a cylindr.
„Víš, milý Maigrete,“ řekl mu tehdy jeho šéf, komisař Xaver Guichard, který se později stal ředitelem soudní policie, „všechny ty řeči o dobrém nosu (noviny totiž právě napsaly o jeho neomylném nosu) jsou dobré tak pro pobavení veřejnosti.
Při vyšetřování trestného činu je především důležité opřít se o jeden nebo o několik nezvratných faktů, těch, které, ať se stane cokoli, zůstanou neměnné a z nichž se bude vycházet.
Potom zbývá jen tlačit kupředu, jako se tlačí trakař. Je to řemeslo jako každé jiné a to, čemu lidé říkají mít nos, není nic jiného než náhoda.“
I když se to zdá podivné, právě díky této vzpomínce se k velkému úžasu Méjatově uvolil hrát belotu:
Po autě Valentýny Forlacroixové a Holanďana odjely i vozy vyšetřujícího soudce a advokáta. Maigret zůstal chvíli na ulici sám, jakoby v rozpacích. Forlacroix byl ve vězení. Jeho dcera Líza byla na klinice. Dům před odjezdem vyšetřující soudce zapečetil.
Odjížděl uspokojen, jako by si odvážel kořist. Tohle všechno mu od nynějška patřilo! To on nyní ve své pracovně v Justičním paláci v La Roche-sur-Yon přistoupí k vyšetřování, ke konfrontacím…
„Tak to bychom měli!“ zabrumlal Maigret, když vcházel do hostince.
Proč mu z toho bylo nanic? Vždyť to tak bylo vždycky. Ten pocit ne nepodobný žárlivosti byl přece směšný.
„Co budeme dělat teď, šéfe?“
„Kde máš ten seznam, co jsem ti nadiktoval?“
Ada a její manžel… Marcel Airaud… Tereza… Albert Forlacroix.
„Čím začneme?“
Začal hrou v karty.
„Poslyšte, podhazuje se u vás?“
„Jedině v trumfu. A v Paříži?“
„Přijde na to. Já tam tedy házím osmičku.“
Zatímco jeho spoluhráč počítal body, vytáhl z kapsy tužku a zápisník, on, který si nikdy nedělal poznámky, a zapsal si následující větu. Tlačil přitom na tuhu tak, že ji zlomil.
Doktor Janin přijel do Aiguillonu v úterý ve čtvrt na pět nebo v půl páté.
To byl první jistý činitel, jak by řekl Xaver Guichard. A dál? Už už připsal, že během večera byl týž Janin zavražděn v soudcově domě. Ale to již nebylo jisté. Po třech dnech mohl soudní lékař určit dobu smrti jen s přesností na několik hodin. A nic nedokazovalo…
Ve středu ráno ležela Janinova mrtvola na podlaze špejchárku v soudcově domě.
„Srdcový trumf. Berete?“ zeptal se ho spoluhráč a udiveně hleděl na jeho velké nepřítomné oči.
„Když srdce tak srdce! Na kom je řada?“
Hostinský se ze zdvořilosti udržel, aby nevyhrkl obvyklé:
„Na tom, kdo se blbě ptá.“
Maigret od té chvíle tu a tam očima zabloudil na ony dvě větičky, které byly jedinými jistými veličinami v tomto případu.
Zpod schodiště bylo slyšet, jak Méjat telefonuje a mluví do telefonu hrozivým falzetem.

„Tak co?“
„Lékař musel znovu pročíst zprávu. Podle obsahu žaludku jedl běžné jídlo. Žádné výrazné stopy po alkoholu.“
Méjat nechápal, proč Maigret, který zvrátil židli ještě více dozadu, jen taktak neztratil rovnováhu a stačil se zachytit stolu, je tak spokojený.
„To se podívejme,“ řekl poté, co si prohlédl karty, „tak ten chlap se najedl!“
Možná to nebylo mnoho. A přece… Janin nejedl v Hotelu u přístavu, ani v hostinci naproti, a nic jiného v Aiguillopu nebylo.
„Tercka.“
„Jak vysoká?“
„Královská. Mimochodem, nemá mladý Forlacroix nákladní auto?“
„Má, ale je už čtrnáct dní v opravě.“
Žádný automobilista neupozornil, že by Janina kamkoli vezl. Čili, pokud jedl…“
„Méjate… Doběhneš k řezníkovi. Poslyšte, hostinský, tady je jen jeden řezník, že?“
„A poráží jen jednou týdně.“
„Zeptej se ho, jestli k němu tohle úterý mezi čtvrtou a sedmou hodinou nepřišel někdo pro maso.“
„Kdo?“
„Kdokoli.“ Méjat si oblékl svrchník a s povzdechnutím odešel. Přitom dveřmi vnikl dovnitř chladný vzduch a proplížil se pod nohama. U kamen seděla Tereza a pletla. Dveře se sotva stačily dovřít a už se znovu otevřely. Byl to Méjat a mával na Maigreta.
„Co chceš?“
„Mohu vám něco říct, komisaři?“
„Okamžik. Trumf!… Nejvyšší žaludský!… A tohle kulové eso mi nevezmete. Neuhráli jste ani štych, pánové!“
Potom k Méjatovi:
„O co jde?“
„Venku je Ada. Chce, abyste tam hned přišel. Zdá se, že to velmi spěchá.“
„Dej mi svrchník a klobouk, Terezo!… A ty hraj chvíli za mě.“
Než vyšel ven, zapálil si dýmku. Byla černá noc. Mrzlo, až praštělo. Na ulici svítilo jen několik světel a průhlednými reklamami polepená výloha hokynářství. Drobný stín Ady se takřka zavěsil do stínu Maigretova.
„Pojďte se mnou… Nechoďte vedle mě. Jděte za mnou, aby nebylo vidět, že vás vedu.“
Nesla z poloviny plnou tašku a v druhé ruce srp jako stařenky, které chodí na trávu králíkům. O něco dále minuli dům Alberta Forlacroixe. V šeru se pohnula postava a hlídkující četník zasalutoval.
Ada se čas od času otočila, aby se ujistila, že komisař jde za ní, a potom náhle zmizela jako polapena černým prázdnem, které vytvářela průrva mezi dvěma domy. Vydal se do průrvy. Ucítil na ruce dotek cizí ledové ruky.
„Pozor. Jsou tu dráty.“
Ve dne to tu určitě vypadalo docela obyčejně. Za tmy, veden podivnou malou čarodějkou s taškou a srpem, se Maigret poněkud obtížně orientoval. Narazil do lastur ústřic a nato mu do nosu vnikl ostrý zápach z popelnic.
„Zvedněte nohu… je tu plot.“
Zmrzlé zelí. Byl na zahrádce za domy. Kolem byly další zahrádky oddělené od sebe laťkovím. Někde se pohnulo něco živého – králíci v králíkárně.
„Šla jsem na trávu králíkům,“ řekla mu a šla dál.
Vesnice měla všehovšudy jednu řadu domů po každé straně ulice. Za domy se rozprostíraly zahrádky, potom se táhl příkop, kam za přílivu stoupala mořská voda, a nakonec až donekonečna slatiny.
„Nedělejte rámus… Nemluvte. Pozor na nohy.“
Nepouštěla jeho ruku a za chvíli už šla podél zdi natřené bílým vápnem. U slabě osvětleného okénka vytušil postavu. Rozpoznal Adina celníka, který si dával prst na ústa.
Jen stěží by mohl říci, co čekal. V každém případě ne však podívanou, kterou měl v další chvíli před očima. Klidnou a mírnou jako barvotisky, jež na venkově visely celá pokolení na jednom místě.
Justýn Hulot ustoupil, aby mu udělal místo u okénka. To bylo pro něho poněkud nízko, proto se musel sehnout. Za sklem viděl na bečce maštalní svítilnu, která vrhala žlutavé světlo.
Maigret si už spočítal, že museli být přesně za domem Alberta Forlacroixe. To, co uviděli, byl vnitřek jakési kůlny, která stála na konci dvora a jako všude na venkově sloužila za skladiště prázdných beček, kastrolů, starého zrezivělého nářadí, pytlů, beden, láhví…
V ohništi, kde se zřejmě vařilo krmení pro zvířata a při zabíjačce na vánoce se tu nepochybně také zpracovávalo prase, hořelo několik polen.
Před ohništěm seděli dva muži, jeden na nějaké bedně, druhý na převráceném koši. Na nohou měli vysoké holínky ohrnuté ve výšce kolen, takové, co Maigretovi vždy připomínaly tři mušketýry.
Oba byli velcí, silní a mladí. Dva podivně oblečení obři. Měli na sobě jen obyčejný tradiční oděv pěstitelů slávek, avšak v tomto světle vypadali oba muži, jako by sestoupili z nějakého muzejního obrazu. Jeden z nich vytáhl z kapsy cigaretu a podal ji svému společníkovi. Ten vzal z ohniště ohořelé dřevo.
Hovořili. Bylo vidět, jak pohybují rty, hlasy bohužel slyšet nebylo.
Jeden z mužů, ten, co vytáhl před chvílí cigaretu z kapsy a nyní si vzal jednu pro sebe, byl Albert Forlacroix. Druhý, sedící těsně u krbu, byl Marcel Airaud, kterého téměř nepoznali, neboť měl tvář zarostlou již několik centimetrů dlouhými světlými vousy.
# # #

Ada se svým hubeným tělem lehce dotkla Maigreta a šeptla:
„Byli tady už před hodinou, to jsem se dívala poprvé. Začínalo se stmívat. Forlacroixův syn na chvíli odešel pro brambory.“
Nechápal, co s tím mají společného brambory, a přišlo mu to komické.
„Nechtěla jsem chodit do hospody. Zaťukala jsem na okno, ale vy jste hrál karty a nevnímal jste.“ Zpropadená myš! Tak odcupitala domů a poslala hlídkovat svého manžela!
Byla to náhoda, že zašla k Albertovi Forlacroixovi, když sekala trávu pro králíky? A pokud ne, jaká pohnutka ji zavedla do těch míst? To ho na věci přece jen znepokojovalo. Její manžel poodstoupil o pár metrů a čekal.
„Tušila jsem, že se vrátí,“ řekla ještě.
„A že zajde za Albertem Forlacroixem?“
„Pst.“
Maigret neuměl mluvit tiše, a tak bylo lepší, když mlčel.
„Zatknete je oba dva?“ špitla ještě.
Neodpověděl. Nepohnul se. Za nimi se na nebi pravidelně otáčel Velrybí maják a na slatinách občas zabučela kráva. V Hotelu u přístavu nejspíš dál hráli belotu a Tereza byla určitě nervózní z toho, že tam Maigret není.
Pokud jde o ty dva muže, komisař si dosud nikdy nevšiml, že si byli zevnějškem tak podobní. Ze stejného způsobu života, slané vody, spršek roztříštěných vln a mořského vzduchu jim kůže sytě zrůžověla a vlasy vybledly.
Oba byli těžkopádní tak jako ti, kdo jsou dennodenně vystaveni boji s vytrvalými přírodními silami. Kouřili. Hovořili pomalu. Dívali se upřeně do ohně.
Marcel najednou prohrábl kusem železa cosi v popelu, zatímco jeho tvář vyjadřovala prostou radost.
Řekl pár slov Albertovi, ten vstal a šel ke dveřím tak nízkým, že se musel sehnout, aby prošel. Za chvíli se vrátil s dvěma velkými sklenicemi a šel je do rohu naplnit přímo ze sudu.
Bílé víno! Maigret neměl v životě takovou chuť na bílé víno. A pak ty brambory… Na zemi totiž opravdu ležely brambory…
Připomnělo mu to dětství, rytiny z knih Fenimora Coopera nebo Julese Verna. Byli ve Francii, v samém srdci jedné francouzské vísky. A přece byli velmi daleko. Ti dva muži mohli být trapeři anebo trosečníci na opuštěném ostrově. Jejich pracovní oblečení nenáleželo žádné době. Marcelův bujný a neuspořádaný vous ten dojem ještě zvyšoval.
To, co vytahoval z popela kusem železa, byly totiž velké brambory, horké a zčernalé, a Marcel z nich tlustými prsty sloupával sežehlou slupku, pod níž se objevila žlutá kouřící dužina. Zakousl se do ní.
Vtom jeho společník vstal. Hlavou dosáhl téměř ke stropu. Vytáhl z kapsy nůž a odřízl ze šňůry dvě klobásy, které sušil nad ohněm.
„Co to dělají?“ zašeptala Ada.
Neodpověděl. Dal by neví co za to, kdyby se mohl zúčastnit této narychlo připravené večeře, kdyby si mohl dát ty brambory pečené v popelu, ty klobásy zhnědlé časem a to víno, které se zdálo tak osvěžující!
Nejvíce ho zarážela pohoda a klid obou chlapíků, kteří ani v nejmenším netušili, že někdo sleduje, co dělají a jak pohybují rty.
Co si tak mohli říkat? Dva lidé mající důvěru sami v sebe a jeden v druhého. Seděli téměř na bobku a jedli po způsobu vesničanů a námořníků každý svým nožem, který vytáhli z kapsy. Rozmlouvali nevzrušeně. Tu a tam pronesli kratší větu, pak nechali opět zavládnout ticho.
„Vy je nezatknete?“
Maigret se zachvěl, protože se mu právě něco otřelo o nohu. Byl to jen pes, malý lovecký pes, ještě štěně, zřejmě patřil některému sousedovi a teď se k němu tiše tiskl.
„Justýne!“ zašeptala Ada.
Ukázala na psa, který mohl každou chvíli vyštěknout. Celník vzal psa za kůži na krku a odešel s ním pryč.
Na druhé straně okénka nicméně nebylo veselo. Ani neklid ani veselo. Tíživé ticho. Albert vstal, aby došel pro další klobásy, a protože byl otočen k němu, myslel si Maigret, že ho zahlédl za sklem. Ale nic se nestalo.
Nakonec si otřeli ústa a znovu si zapálili cigarety. Airaud zívl. Jak dlouho se už, štván četníky, klidně nevyspal? Opřel si hlavu o zeď a škrábal se špičkou nože v zubech.
Mladý Forlacroix znovu zmizel. Tentokrát byl pryč déle a Maigret začínal mít obavy. Konečně otevřel nohou dveře. Byl obtěžkaný věcmi. Na hlavě měl přeloženou matraci, v náručí přikrývky a polštář. Marcel mu pomohl. Překvapivě dbali na čistotu. Než rozložili na zem matraci, vzal Airaud z kouta staré maštalní koště a zametl podlahu z udusané hlíny.
Celník se již bez psa vrátil na své místo a trpělivě čekal.
„Vy je nezatknete?“ šeptla ještě jednou Ada, která se celá chvěla.
Airaud si svlékl kabát z voskovaného plátna a sedl si na zem, aby si zul holínky. Stáhl si ponožky a dlouze a zvlášť pečlivě si mnul oteklé nohy. Albert se ho na něco zeptal. Že by mu nabízel teplou vodu, aby si do ní Marcel mohl ponořit nohy? Maigret by to odpřísáhl. Marcel se protáhl a nakonec ulehl, jak byl dlouhý, na matraci s takovým vzdechem, až se zdálo, že ho venku museli slyšet.
Albert Forlacroix vzal maštalní svítilnu, krátce se rozhlédl a zamračeně pohlédl na okénko. Zapomněl snad na ně? Ale ne! Jen se ujišťoval! Věděl, že za ním není nic než slatiny.
Pak udělal něco zvláštního… Poplácal notně svého společníka po pačesech. Nato, obrovitý a těžkopádný, se svítilnou na ruce odešel a zavřel za sebou dveře.
Maigret odvedl Adu stranou a zeptal se:
„Dá se tudy vyjít z domu?“
Ukázala mu nízkou zídku, která oddělovala dvůr od Forlacroixe.

Nechal tu tedy hlídkovat celníka. Opět se potýkal s lasturami ústřic, popelnicemi a střepy láhví, zanechal Adu na ulici a odebral se na četnickou stanici.
Poslal jednoho četníka na celníkovo místo a vyšel znovu na ulici. Ada tu pořád ještě stála s taškou do poloviny naplněnou trávou a se srpem. Zdálo se mu, že se na něho dívá kousavě.
„Tak co na to říkáte? Zdá se mi, že bez staré Ady… Kolik vašich četníků jste na ně poslal? Copak četníci!“
Pohrdavě se zasmála.
„Zato za mnou se nikdo neobtěžuje zajít, a přitom bych mohla…“
„Jděte domů!“ poradil jí. „Dnes večer… nebo zítra…“
„Nebo na svatého Dyndy!“ ucedila pochybovačně. „Pojď, Justýne… Vsadím se, že se zase něco najde, aby nemuseli za mříže.“
# # #
Četník naproti Forlacroixovi už nestál ve stínu, nýbrž uprostřed ulice.
„Vyšel ven?“ zeptal se Maigret.
„Podívejte… Vidíte tu postavu za třetí lucernou? To je on. Právě vchází do hostince.“
Maigret tam vešel o několik minut později. Stále se hrála belota. Méjat, jak se dalo očekávat, se hádal o každou kartu.
„Já vám říkám, že od chvíle, kdy odhodíte vedlejší barvu… No řekněte, komisaři… Copak když hraji srdce a on…“
U dlouhého stolu, kde bylo místa pro deset, seděl Albert Forlacroix sám a z dálky sledoval hru. Tereza před něho postavila sklenku bílého, ale Albert se neměl k tomu, aby je ochutnal.
„Taky si dám!“ zabručel Maigret při vzpomínce na víno stáčené ze sudu, pečené brambory a klobásy.
„Chcete si sednout na své místo, šéfe?“
„Teď ne. Hraj dál.“
Ani si neodložil svrchník. Zkoumavě sledoval mladíka sedícího s nohama nataženýma před sebou.
Byl ve formě? Měl dost odvahy? Jestli se do toho pustí, bude to muset stůj co stůj dotáhnout do konce. Reklamní hodiny stále nešly. Podíval se na hodinky. Ukazovaly sedm hodin. Tereza prostírala stoly.
Nají se nejdřív? Anebo…
„Dej mi lahvinku bílého, Terezo!“ objednal si. Tohle se ale určitě nedalo srovnat s vínem, které pili oni!
Albert Forlacroix ho zamyšleně sledoval.
„No tohle, Méjate…“
„Ano, šéfe. Promiňte. Zapomínám hlásit tercii.“
„Je dobrá!“
„Co řezník?“
„Právě tu byl. Ptal jsem se ho. Nevzpomíná si. Tvrdí, že kdyby si k němu v tuhle hodinu někdo přišel pro maso, tak by si to pamatoval.“
Otáčel se kolem dokola. Stále se rozmýšlel. Sestoupil po dvou schůdcích, které ho dělily od kuchyně, a nadzvedl pokličky hrnců.
„Co jste nám uvařila k večeři, hostinská?“
„Telecí játra po měšťansku. Doufám, že to máte rád? Nenapadlo mě zeptat se vás…“
To rozhodlo. Nesnášel telecí játra na jakýkoli způsob.
„Poslyš, Méjate…. Až tu skončíš, zajdi na radnici. Topí se tam?“
„Ještě před chvílí se tam topilo.“
Konečně se postavil před Alberta Forlacroixe.
„Nechcete si chvíli popovídat?… Tady ne. U mě v kanceláři. Doufám, že jste po večeři?“
Albert beze slova vstal.
„Tak pojďme…“
A oba se ponořili do tmy.
9 / „ZPÍVÁNÍ“
Nikdo ze Zlatnického nábřeží, ani takový Lucas nebo Janvier, by si Maigreta nemusel dlouho prohlížet, aby pochopil. Už sama jeho záda byla výmluvná! Hrbí se? Svěšuje ramena? Jisté je, že kdyby inspektoři viděli křivku těchto zad v dlouhé chodbě na soudní policii a kdyby Maigret beze slova vedl někoho do své kanceláře, pohlédli by významně na sebe.
„Hm!… Zase jeden svědek, který ví, už když vchází dovnitř…“
A dalo by se očekávat, že za dvě tři hodiny se objeví číšník z Pivnice Dauphine s obloženými chleby a pivem.
Tady nebyl nikdo, kdo by se díval za Maigretem a jeho společníkem kráčejícími v přítmí ulice.
„Počkejte na mě laskavě chvíli.“
Komisař vešel do malého hokynářství plného zvláštních vůní a koupil tabák Caporal a zápalky.
„Víte co, dejte mi ještě krabičku gaulloisek.“
Ve sklenici s širokým hrdlem uviděl bonbóny, celé slepené, které miloval jako dítě, ale neodvážil si je koupit. Cestou Albert Forlacroix mlčel, snažil se zjevně vypadat nenuceně.
Brána a dvůr radnice, potom příjemný závan teplého vzduchu z kanceláře a ve tmě do ruda rozpálená kamna.
„Pojďte dál, Forlacroixi. Udělejte si pohodlí.“ Maigret rozsvítil, sňal klobouk, svlékl si svrchník, přiložil do kamen, několikrát přešel místnost, a v těch chvílích mu po tváři přelétl stín úzkosti. Chodil sem a tam, těkal očima, tu přemístil nějakou věc, kouřil a bručel, jako by čekal na něco, co nepřicházelo.
A to něco bylo cítit se pánem situace, jak rád říkal, aby se vyhnul slovu vnuknutí.
„Posaďte se… Můžete kouřit.“

Počkal, až Forlacroix, jako mnoho venkovanů, vytáhl cigaretu přímo z kapsy kabátu, kde měl krabičku již otevřenou, připálil mu, a než si sám sedl, vzpomněl si na okénko. Tu se podíval na okno radnice, chtěl zavřít okenici, ale nepodařilo se mu otevřít okno, a tak jen stáhl zaprášenou roletu.
„Nuže tedy!“ vydechl se zjevným uspokojením, když si sedal. „Co mi povíte, Forlacroixi?“
„Zpívání“, jak se říká na Zlatnickém nábřeží, mělo začít. Albert se měl na pozoru. Se svýma příliš dlouhýma nohama seděl na židli mírně zakloněný, sledoval komisaře a nepokoušel se skrývat svou nevraživost.
„To vy jste sem pozval mou matku?“ otázal se po chvíli mlčení.
Takže ji viděl. Buď když vystupovala z vozu, anebo když do něho nastupovala. Viděl také Holanďana Van Usschena.
„Svědectví vaší matky bylo nezbytné,“ odpověděl Maigret. „Teď je v La Roche-sur-Yon. Určitě tam pár dní zůstane. Možná se s ní budete moci setkat?“
Hleděl upřeně na mladíka a pomyslel si:
„Ty, chlapče, jak nenávidíš svého otce nebo toho, kdo se za něho vydává, tak bezhlavě zbožňuješ svou matku.“
Pak se náhle bez přechodu zeptal:
„Při vašem posledním shledání vám potvrdila, že Forlacroix není vás otec, že?“
„To už jsem věděl!“ zamručel Albert a díval se upřeně na své boty.
„Vsadím se, že už pěkně dlouho. No vida! V kolika letech jste došel k tomuto poznání? Muselo to pro vás být strašné, že?“
„Naopak!“
„Nenáviděl jste soudce Forlacroixe, ještě než jste se to dozvěděl?“
„Neměl jsem ho rád!“
Ten chlápek byl ale opatrný. Vážil slova jako sedlák na trhu, a ať byly jeho pocity jakékoli, nechtěl se nechat strhnout, snad proto, že věděl, jak je výbušný.
„Kolik vám bylo let, když…?“
„Asi šestnáct. Chodil jsem v Luçonu na gymnázium. Odvezli mě tam odtud na několik dní. Otec, chci říct Forlacroix pozval jednoho věhlasného pařížského lékaře. Nejdřív jsem si myslel, že je to kvůli sestře, ale bylo to i kvůli mně.“
„Vaše sestra byla už tehdy…?“
„Nebyla jako ostatní.“
„A vy?“
Albert se zachvěl a pohlédl mu do očí.
„Nikdo mi nikdy neřekl, že bych nebyl normální. Na gymnáziu jsem prospíval výtečně. Lékař mě vyšetřoval celé hodiny, dělal mi odběry, rozbory… Soudce stál za ním, byl neklidný a silně rozrušený, mluvil o věcech, kterým jsem nerozuměl. Tedy hlavně mluvil o krevních skupinách, skupina A, skupina B… Několik dní čekal netrpělivě na výsledky rozborů, a když mu ten papír s hlavičkou jakési pařížské laboratoře přišel, chladně na mě pohlédl, s takovým ledovým úsměvem, jako by se konečně zbavil nějakého těžkého břemene.“
Albert mluvil pomalu, vážil slova.
„Zeptal jsem se starších spolužáků. Dozvěděl jsem se, že dítě má zákonitě stejnou krevní skupinu jako jeho rodiče a že v některých zemích soud tuto zkoušku uznává při stanovování otcovství. Jenže moje krevní skupina se s krevní skupinou soudce neshodovala.“
Řekl to téměř vítězoslavně.
„Přemýšlel jsem, že uteču, ale neměl jsem peníze. Chtěl jsem jet za matkou, ale neměl jsem její adresu, a když na ni přišla řeč, soudce mlčel. Odsloužil jsem si vojnu. Když mě propustili, rozhodl jsem se žít jako lidé tady.“
„Byl jste spíše prudšího založení, že? Ale řekněte mi, proč jste zůstal ve stejné vesnici jako soudce?“
„Kvůli sestře. Pronajal jsem si dům a začal jsem pracovat na sádkách. Zašel jsem za soudcem a žádal jsem ho, aby mi sestru dal.“
„A on pochopitelně odmítl!“
„Proč pochopitelně?“
A do jeho pohledu se opět vkradla podezřívavost. „Protože soudce, jak se zdá, svou dceru zbožňoval!“
„Nebo nenáviděl!“ procedil Albert skrz zuby.
„Myslíte?“
„V každém případě nenáviděl mě.“
Náhle vstal.
„Co má tohle všechno společného s vaším případem? Chtěl jste mě přimět, abych mluvil, co?“
Zašátral rukou v kapse, nenahmatal už žádnou cigaretu a Maigret mu podal krabičku, kterou předtím koupil zcela záměrně.
„Sedněte si, Forlacroixi.“
„Je to pravda, že se soudce přiznal?“
„K čemu?“
„Vy víte dobře, o čem mluvím.“
„Přiznal se k jednomu starému zločinu. Kdysi, ve Versailles, přistihl vaši matku s jiným mužem a toho muže zabil.“
„Ale!“
„Poslyšte, Forlacroixi…“
Maigret se odmlčel. Tvářil se vážně.
„Byli jste s Marcelem Airaudem přátelé?“
Znovu mlčení. Starosta jim tu podle svého zvyku nechal na stole několik láhví vína a Maigret si nalil.

„Bylo by na tom něco?“
„Nic. Nic zvláštního, samozřejmě. Jste přibližně stejně staří. Pěstuje slávky jako vy. Jistě jste se potkávali na moři, na tanečních zábavách, co já vím? Myslím, když ještě nelezl oknem za vaší sestrou.“
„Ano, byli jsme přátelé.“
„Vy žijete sám, viďte? Ve vašem věku je takové zalíbení v samotě dosti neobvyklé. Dům máte velký dost…“
„Každý den mi tam chodí jedna paní uklízet.“
„Vím. A co jídlo? Nebudete mi přece tvrdit, že si vaříte sám?“
Albert Forlacroix zamračeně přemýšlel, kam Maigret směřuje.
„Někdy… Nejsem žádný labužník. Stačí mi plátek šunky, vajíčka… Pár ústřic před obědem. Občas si zajdu na jídlo do Hotelu u přístavu.“
„To je divné.“
„Co je divné?“
„Nic. Vy! Žijete v Aiguillonu, jako byste koneckonců žil kdekoli na samotě. Nikdy vás nenapadlo se oženit?“
„Ne.“
„A vašeho přítele Airauda?“
„Není můj přítel.“
„Není už váš přítel, to je pravda. Vy dva jste se zkrátka nepohodli, když se začalo povídat, že tu a tam stráví noc s vaší sestrou?“
Nyní už začínalo být znát, že je Forlacroix neklidný. Třebaže byl ve střehu, nepřikládal zpočátku Maigretovým otázkám přílišnou důležitost. Jenže najednou se mu zdálo, že je opředen sítí jemných vláken. Kam komisař mířil? Nalil mu a posunul před něho krabičku cigaret.
„Pijte. Kuřte. Udělejte si pohodlí. Zřejmě hned tak neskončíme…“
Tehdy se Albert Forlacroix zapřisáhl, a to rozhodnutí bylo možné vyčíst z jeho tváře: Už nic neřeknu! Nebudu už odpovídat na otázky!
Maigret udělal pár kroků po místnosti a dlouze se zahleděl na bystu Republiky.
„Nemáte hlad?“
„Ne!“
„Vy jste večeřel? To já mám hlad jako vlk, že mě nenapadlo vzít pár brambor…“
Ale ano, ano! Jen se třes, chlapečku! Tak ty jsi chladnokrevný, no dobrá.
„Zkrátka Airaud a vy, oba pěkně stavění, jste byli ve vesnici jako dva kohouti. Všechna děvčata za vámi asi běhala…“
„Mě děvčata nezajímají.“
„Ale Airauda zajímají! Někdy s nimi má i děti! Když jste se dozvěděl, že je milencem vaší sestry, muselo vás to namíchnout. Divím se, že se nestalo nic horšího…“
„Poprali jsme se.“
„Předpokládám, že víckrát. Protože on v tom pokračoval. Je to poměrně zarážející. Dobře ho neznám. Vy ho znáte lépe než já… nemyslíte si, že Marcel byl do vaší sestry opravdu upřímně zamilovaný?“
„Co já vím?“
„Každopádně to někteří tvrdí. Říká se, že se s ní hodlal oženit a že měl soudcův souhlas. V tom případě jste se mohli usmířit, ne? Stal by se vaším švagrem. Škoda, že uprchl, protože to vůbec nemluví v jeho prospěch. Mohu vám prozradit, že na něho mám zatykač. Není-li vinen, jaký důvod mohl mít k tomu, aby takhle zmizel a skrýval se na slatinách?“
Airaud kouřil cigaretu za cigaretou. Tu a tam se venku ozvaly těžké kroky lidí, co si šli zahrát bridž do hostince Hotelu u přístavu.
A „zpívání“ pokračovalo.
Když se občas Maigret otočil ke zdi, prozradila jeho tvář únavu. Co už jich takhle před ním sedělo celé hodiny, jedni byli prohnaní, jiní úskoční, další odpovídali, co je napadlo.
Nejslavnější výslech trval na Zlatnickém nábřeží dvacet sedm hodin a střídali se u toho člověka tři, aby mu nedopřáli ani minutu oddechu.
Ale snad nikdy Maigret nemusel pohnout s tak netečnou skálou, jakou byl Albert Forlacroix.
„Marcel je, myslím, jedináček? A jeho matka je vdova? Ptám se vás na to proto, že bude-li uznán vinným, život té ubohé ženy…“
„O tu si starost nedělejte. Je bohatší než většina obyvatel Aiguillonu.“
„Tím lépe! Protože čím víc o tom přemýšlím… Podívejte! Mezi námi, chcete, abych vám řekl, jak to všechno bylo? Okamžik, jen si zatelefonuji. Byl bych zapomněl, a to by mohla být chyba. Haló! Slečno… Ano, to jsem já… Dlužím vám čokoládové bonbóny… Ne! Pravda, máte raději ledové kaštany… zkrátka můj dluh je čím dál větší… Už máte zavřeno, já vím… Mohla byste mi přesto dát Nantes?… Ano, jízdní oddíl… Děkuji, slečno.“
A jedeme dál! Nesměl mu povolit uzdu. Musel udržovat Forlacroixe v napětí.
„Zpočátku se chtěl jen pobavit, a to je v jeho věku docela pochopitelné. Málo mu tehdy záleželo na tom, že vaše sestra nebyla úplně stejná jako ostatní. Pak se zamiloval. Pomýšlel na to, že by se s ní mohl oženit. Nemluvil s vámi tenkrát o tom?“
„Nemluvili jsme spolu!“
„Já zapomněl! Když už šel za vaším otcem, mohl zajít i za vámi a říci vám, že to není tak, jak si myslíte, že má dobré úmysly… No ale když tvrdíte, že to neudělal… Haló!… Ano!… Tady je Maigret… No to se podívejme… Rád bych, abyste mi prokázal službu… Máte adresu služebné doktora Janina?… Dobrá!… Poslouchejte mě… Není to tak úplně

podle pravidel… Je nutné, aby s tím byla zcela svolná, jinak musím počkat do zítřka a nechat ji předvolat vyšetřujícím soudcem… Chtěl bych, abyste mi ji přivezl… Ano, dnes v noci… Je to necelých dvacet kilometrů… Kam?… Budu pravděpodobně na radnici… Ne! Nic jí neříkejte… Děkuji!“
Zavěsil a zatvářil se jak nejsrdečněji uměl. „Omlouvám se. Zapomněl jsem na jednu formalitu… Předpokládejme, že četníci každou chvíli Airauda dopadnou. Bylo by záhodno, aby ho už našli, hrome! Slatiny nejsou poušť. No a tím se právě dostávám k tomu, co jsem měl na mysli. Marcel pomýšlí na ženitbu. Jeho matka ho jistě odrazuje od toho, aby si vzal za ženu nenormální děvče. On sám, přestože je zamilovaný, má jisté obavy.“
Ovšem, bylo tu teplo a kamna hučela. Perlily se však Forlacroixovi na čele kapky potu z horka?
„Vtom si vzpomene, že jeden z jeho dávných druhů z dob, kdy se plavil na palubě Mstitele, pracuje v Nantes jako lékař. Vyhledá ho. Žádá ho o radu. Janin nemůže říci nic, dokud dívku neuvidí. Oba se rozhodnou, že ji lékař přijede vyšetřit.“
Albert zamáčkl cigaretu o podpatek a hned si zapálil další.
„Uznejte, že takhle mohl rozvažovat. Neznám vašeho bývalého přítele Airauda tak dobře jako vy… Především je z vesnice. Je tedy od přírody opatrný. Rád by se oženil, ale stejně tak by se rád ujistil, že jeho. budoucí žena není úplný blázen! Co si o tom myslíte vy?“
„Nevím!“ odsekl Albert.
„Napijte se. Ještě pořád nemáte hlad? Podle mého… možná se mýlím… podle mého se Marcel neodvažuje promluvit si o tom s vaším otcem. Zkrátka, mám-li to říci bez obalu, ten mu dává dceru, ale dává mu ji takovou, jaká je. Navíc, kdyby byla zdravá a normální, je možné, že by ji za pěstitele slávek neprovdal.“
A Maigret začal být hrubý, měl rozšklebený úsměv obchodního cestujícího, který vypráví přisprostlé historky.
„Dovedete si představit Airauda, jak říká budoucímu tchánovi: ‚Dohodnuto. Jste velice laskav. Beru si vaši dceru, ale jen zkusmo…‘“
Albert na něho vrhl nenávistný pohled. Komisař předstíral, že ho nezaznamenal.
„Jde tedy o to, vyšetřit dívku, aby o tom soudce nevěděl. A proto se také podle mého rozhodli pro úterý. Toho večera je Forlacroix celé hodiny zavřený ve velké místnosti v přízemí se svými přáteli a přítelkyněmi. Hovoří nahlas. Popíjejí. Smějí se. Nikdo se tudíž nedoví, co se děje nahoře. Jen jedna věc mě mrzí, Alberte. Dovolíte, abych vám tak říkal? Ano, mrzí mě jedna maličkost: Vím, že Janin je svérázný člověk a jedním slovem horká hlava. Nicméně jsou jistá pravidla, která lékař obvykle přísně dodržuje…
Zamyslete se spíš nad tím, jak na sebe jednotlivé události navazovaly, a řekněte mi, jestli tam něco neklape.“
Bylo mu také horko, otřel si pot a nacpal dýmku. V takových chvílích si uvědomoval, jaké úsilí vyvine třeba varietní umělec, který musí zabavit celý sál, který musí za každou cenu po určitou dobu udržovat dav v napětí…
Před ním seděl jediný muž. Ale jak špatný divák! Byl z těch, kdo prohlašují předem: To je pěkná blbost! Na to vám neskočím!
„Poslyšte, milý Forlacroixi… Janin vystoupí z autobusu. Airaud si s ním musel dohodnout schůzku někde venku, nedaleko Hotelu u přístavu. Rozhodně nechce, aby se o té návštěvě někdo dozvěděl.
Co vede Janina k tomu, aby zašel do hostince a objednal si tam na večer jídlo?
V každém případě odejde pryč. Setká se s Marcelem. Na to, aby šli k Forlacroixovým, je brzy. Soudcovi hosté ještě nepřijeli. Dříve než v devět hodin večer se s dívkou o samotě nemohou sejít.
Řekněte mi, co ti dva muži mohli celou tu dobu dělat? Pršelo. Pochybuji, že by se hodiny procházeli ve tmě. Je také nápadné, že je nikdo z Aiguillonu nepotkal.
Kromě toho jedli! Alespoň pokud jde o Janina, máme důkaz, vám to mohu jistě říct, i když je to ještě jedno z tajemství vyšetřování… Při pitvě byly v jeho žaludku nalezeny zbytky poměrně vydatného jídla.
Kam se mohli jít najíst, co?“
A Maigret, který chodil, se na okamžik zastavil a plácl Forlacroixe pořádně přes rameno.
„To není všechno, příteli! Hosté jsou v domě. Brénéol, jeho žena, dcera, pak Marsakovi. Teď je ta chvíle. Ještě je potřeba dostat se do ložnice v prvním patře k vaší sestře Líze. Marcel je zvyklý šplhat po zdi…
Říkám si ale, zda se také doktor Janin při vší své osobitosti pustil po průčelí domu…
Je to jediná možná domněnka. Je Airaud s ním?
V každém případě je více než pravděpodobné, že k vraždě došlo o půlnoci, a vy to prokazujete.“
„Já?“
„Ale jistě, příteli! Zapomínáte na svá prohlášení? Všimněte si, že soudce je ve všech bodech potvrdil. Když jeho hosté odešli, to jest kolem půlnoci, šel do prvního patra a našel vás, jak sedíte na posledním schodu.“
Odmlčel se. Zapálil si další dýmku. Přiložil uhlí do kamen.
„Ostatně, proč jste si nechal klíč od domu, když jste se přestali se soudcem stýkat?“
„Abych mohl chodit za sestrou.“
„Byl jste za ní ten večer?“
„Ne!“
„Ani jste neslyšel žádný hluk v ložnici nebo na špejchárku, o jehož dveře jste se téměř opíral, že? Proto říkám, že v tu dobu už bylo nepochybně po všem.“
Vypil notnými doušky plnou sklenku vína a otřel si rty.
„To jako by stavělo soudce Forlacroixe mimo podezření, ale není tomu tak. Jak dlouho jste byl v domě před odjezdem hostů? Předpokládám, že ne příliš dlouho, protože víte, kdy obvykle odjíždějí.“
„Pět až deset minut.“
„Pět až deset minut… Hráli tedy bridž. V bridži vždy jeden hráč nehraje. Během večera mohl Forlacroix využít toho, že právě nehrál, jít se podívat nahoru a ujistit se, že je všude klid. Narazil na člověka, kterého neznal. Na dosah ruky mu

leželo kladivo… Udeřil…“
„Kam tím míříte?“ otázal se Albert Forlacroix.
„Nikam. Povídáme si. Už dlouho jsem si s vámi chtěl o všech těchto věcech promluvit. Nabízí se otázka… Vešel Marcel Airaud do domu zároveň s doktorem?“
„Na to se ptáte mě?“
„Ale ne! Jak byste to mohl vědět? Mohl vejít s ním a účastnit se vyšetření. Mohl také jen prostě ohlásit tuto návštěvu vaší sestře Líze, která mimo své záchvaty byla docela rozumná. Jak vidíte, příteli, všechny domněnky jsou možné. Pokud Airaud vešel, není vyloučené, že se s Janinem pohádali. Co když mu Janin například řekl: ‚S tou dívkou se nemůžete oženit…‘
Miluje ji! Žádal ho o radu. Ale kdo ví, zda v okamžiku, kdy mu odhalí…
Ostatně sama vaše sestra mohla…“
„Vy si myslíte, že by moje sestra byla schopna…“
„Uklidněte se! Opakuji vám, že si povídáme! Probíráme všechny možnosti. Janin ji vyšetřuje poslechem, klade jí jasné otázky, dokonce i důvěrné, o nichž si lékař myslí, že je mu dovoleno je klást.
Záchvat… Už jen pouhá obava brání Marcelovi se s ní oženit.“
Uf! Zčervenaly mu z toho líce a oči se mu leskly.
„Proto by bylo tak zajímavé zjistit, zda byl Airaud v domě nebo čekal venku. Je jasné, že ten útěk nemluví v jeho prospěch. Člověk se obvykle neskrývá, když má čisté svědomí. Jedině…“
Zdálo se, že usilovně přemýšlí, a znovu plácl svého společníka přes rameno.
„Jo jo! Až ho atkneme, bude nám muset na to všechno pěkně odpovídat. Dejme tomu, že zůstal venku. Čeká. Jeho druh se nevrací… Je pozdě v noci, vyleze na zeď, vnikne na špejchárek, objeví doktorQvo tělo… Řekne si, že ho zabila Líza. Začne vyšetřování. Má strach, že ji podezřívají. Miluje ji. A tak aby odvrátil podezření od své snoubenky, předstírá svůj vlastní útěk.
Je to způsob, jak získat čas, třeba zatím případ odloží ad acta. Co na to říkáte?“
„Neříkám nic!“
„Pochopitelně nemáte nejmenší tušení, kde se Airaud skrývá. Ještě neodpovídejte. Byl jste jeho přítel. Měl se stát vaším švagrem. Člověk by snadno pochopil, že jste ho nechtěl předat soudu. Říkám pochopil z lidského hlediska, ale ne z hlediska policejního. Rozumíte? Předpokládejme, že jste se s Airaudem od jeho útěku viděl a neřekl jste to. To je jen jeden předpoklad. Možná se potuluje po kraji. Těžko z toho nevyvozovat jisté závěry…“
„Jaké závěry?“ zeptal se Albert zvolna, přehodil si obráceně nohu přes nohu a přitom mu spadl popel z cigarety na kabát:
„Mohli bychom si například myslet, že i vy chcete zachránit svou sestru. Čekal jste na chodbě pět nebo deset minut, ale nemáme pro to důkazy. Ten večer jste vůbec nebyl v hostinci, že ne?“
„Po deváté večer ne.“
„Musel jste mít klíč od ložnice své sestry. Sám jste to přiznal, říkal jste, že jste si nechal klíč od hlavních dveří, abyste za ní mohl chodit. Tento klíč by byl k ničemu, kdyby dveře od… Ale ten druhý klíč jste nepochybně ztratil, neboť jednou večer jsem vás viděl vyrazit dveře ramenem. Možná jste byl silně rozrušen nebo jste nás chtěl svést na falešnou stopu?“
Mladík neodpověděl. Hleděl upřeně na zaprášenou podlahu a přemýšlel. Když zvedl hlavu, byl již rozhodnut.
„To má být výslech?“
„To záleží na vás…“
„Musím odpovídat?“
„Ne!“
„V tom případě nemám co říct.“
A zamáčkl cigaretu o botu.
Maigret obešel ještě několikrát místnost, ujistil se, že v láhvi už není žádné víno, a otočil kličkou telefonu.
„Ach! Vy neležíte, slečno… Mohla byste mi dát hostinec Hotelu u přístavu?… Děkuji!… Haló! To jste vy, Terezo?… Zavolejte mi inspektora Méjata, mé dítě… Méjat?… Poslyš, brachu… Zašel bys k Albertovi Forlacroixovi?… Přejdeš dvůr… Na konci najdeš cosi jako kůlnu… Na slamníku tam spí muž… Ne! Myslím, že není nebezpečný… Přesto buď opatrný… Ano, dej mu želízka, to bude jistější… A přived mi ho… Ano, sem… Forlacroix?… Ne, nemá námitky… Je tady. Souhlasí.“
Maigret s úsměvem zavěsil.
„Inspektor Méjat se obával, že si budete stěžovat na násilné vniknutí do domu. Samozřejmě na to nemáme právo, tím méně uprostřed noci, bez povolení… Cigaretu?… Opravdu ne?… Kdybych tam šel já, myslím, že bych neodolal touze vzít si jednu z těch voňavých klobás co visí nad ohništěm…“
Pak laskavě:
„Je to dlouho, co jste měli zabíjačku?“

10 / ADINA VAŘÍ

Během následujících minut Maigret jako by na svého společníka zapomněl. Nejdříve vytáhl z kapsy hodinky. Přepečlivě je natáhl, odepnul je z řetízku a položil na stůl, jako by od této chvíle měl být běh času důležitý.
Pak vyčkal. Albert Forlacroix se nepohnul, nepovzdechl si. Muselo se mu na malé židli sedět nepohodlně. Určitě měl chuť si poposednout, třeba se poškrábat na tváři nebo na nose, přehodit si nohu přes nohu nebo je narovnat. Ale právě proto, že Maigret stál zcela nehnutě, zaputile se snažil ho napodobit.
Komisaře, který předstíral, že je zahleděn do kamen, nemohl ze svého místa vidět. Jinak by ho patrně přistihl, jak se

zlehka, téměř uličnicky usmál.
Pcha! Tohle všechno nebylo nikdy nic víc než řemeslo, drobné fígle, které měly podobné výlupky rozložit!
Venku se ozvaly kroky. Maigret šel pomalu otevřít dveře. Před ním stál Marcel Airaud s pouty na rukou, inspektor Méjat, důležitostí bez sebe, a za nimi ve tmě stál četník.
Marcel zamrkal oslněn světlem, ale jinak nevypadal rozrušeně. Zůstal stát, zatímco Forlacroix dál seděl.
„Tohohle, prosím tě, odveď vedle.“ obrátil se Maigret k inspektorovi a ukázal na Alberta.
Vedle byla bíle vymalovaná slavnostní síň s papírovými řetězy na stropě a lavicemi pro matky podél stěn. Obě místnosti oddělovaly prosklené dveře.
„Posaďte se, Airaude. Hned jsem u vás.“
Mladík však zůstal raději stát. Maigret rozdal pokyny, k Forlacroixovi poslal četníka a Méjata si poslal pro obložené chleby a láhvové pivo.
To vše se odehrávalo jakoby zpomaleně. Forlacroix a Airaud pozorovali nejspíš komisařovo jednání s údivem. A přece už to bylo dost dlouho, co byli do tohoto soukolí oba vtaženi.
# # #
Měl Marcel Airaud smysl pro humor? Člověk by tomu věřil. Nevypadal v nejmenším na to, že by ho bohorovný klid komisařův vyváděl z míry. Zůstal stát, díval se za ním, kamkoli se pohnul, a na rtech mu hrál lehký neurčitý úsměv.
Z druhé strany prosklených dveří usedl Forlacroix na lavičku, opřel se o zeď, natáhl si nohy a četník, který bral svůj úkol vážně, si sedl naproti němu a nespouštěl z něho oči.
„Skrýváte se už dlouho u svého přítele Alberta?“ otázal se Maigret znenadání a díval se přitom na opačnou stranu. Už když slyšel svůj vlastní hlas, měl pocit, že je to zbytečné. Okamžik počkal a pak se otočil k svému vězni.
Ten pohlédl na pouta a otázal se:
„Jsem zatčen?“
„Tady je zatykač podepsaný vyšetřujícím soudcem.“
„V tom případě budu odpovídat jen soudci za přítomnosti svého advokáta.“
Maigret si ho nevzrušeně prohlížel od hlavy k patě. „Pojď dál!“ zakřičel na Méjata, který klepal, ruce plné balíčků. Rozložil na stůl zásoby – paštiku, šunku, chléb, láhve piva. Méjat mu chtěl něco pošeptat do ucha.
„Mluv pořádně!“ zabručel.
„Říkám, že na dvoře je Tereza. Určitě něco tuší. Zeptala se mě okamžitě, jestli je zatčen.“
Maigret pokrčil rameny, udělal si obložený chléb, nalil pivo a znovu si prohlédl Airauda odshora dolů. Nemělo smysl naléhat, tím si byl jist.
„Odved ho vedle, Méjate. Řekni četníkovi, ať jim nedovolí, aby spolu mluvili. A ty se vrať.“
Chodil sem a tam. Jedl. Brumlal. Hrbil se. Pokaždé, když šel okolo dveří, mohl vidět, jak oba sedí ve velkém bílém sále na lavici a četník je zamračeně sleduje.
„Jde to, šéfe?“ zeptal se Méjat, když vešel do místnosti.
Jediný komisařův pohled stačil, aby zmlkl. Nebyl ještě vycvičený. Nevěděl, jak si počínat. A Maigret pokračoval v jídle, nacpal si do úst obrovské sousto, šel se postavit ke dveřím, odkud, stále žvýkaje, pozoroval obě šelmy přes sklo. Náhle se otočil.
„Dojdi mi pro Adu.“
„Nemusím chodit daleko. Když jsem šel sem, hlídkovala deset metrů odsud.“
„Přiveď ji.“
„A co s Terezou?“
„Říkal jsem snad něco o Tereze?“
Stařenka nemeškala a vešla do slavnostní síně, zastavila se u obou mužů a se zadostiučiněním si je prohlížela, nadšená především pouty, která se leskla na zápěstí Marcela Airauda.
„Pojďte dál, Ado. Potřebuji vás.“
„Přece jen jste ho vytáhli, ptáčka!“
„Posaďte se, Ado. Pivo vám nabízet nebudu… Nebo ano?“
„Pivo nepiju.… Tak jste ho nakonec zatkli…“
„Poslouchejte mě, Ado. Rozmyslete si dobře, co mi odpovíte. Je to velice důležité. Ty si, Méjate, sedni nebo se jdi projít, ale nestůj tady s tím přiblblým výrazem… Čili, milá paní… Řekněme, že se odpoledne nečekaně dozvíte, že k vám večer přijde někdo na večeři. Někdo z města. Co byste udělala?“
Kdekdo by si myslel, že tak nečekaná otázka Adu zaskočí, ale to by ji špatně znal, neboť její rysy se napjaly usilovným přemýšlením. Bylo zbytečné jí říkat, aby nespěchala. Dávala si načas.
„Kdo by to byl?“
„Slušný člověk.“
„A řekli by mi to až odpoledne? V kolik hodin?“
„Dejme tomu v půl páté nebo v pět.“
Všichni tři muži za sklem, Airaud, Forlacroix a četník, se dívali do místnosti, ale byli na tom stejně jako odpoledne Maigret. Viděli pohybující se rty, k nim však doléhalo jen nejasné mumlání.
„Nevím, jestli jste mi dobře rozuměla. Víte, kde se co v Aiguillonu dostane, znáte to tu. Víte, co se dá během hodiny sehnat za potraviny.“
„Na to, aby se podřízlo kuře, by bylo pozdě,“ řekla jakoby pro sebe. „Bylo by tuhé. Nehledě na to, že trvá dlouho, než se oškube a vykuchá. Který by to bylo den, komisaři?“
Méjat byl ohromen. Co se týče Maigreta, rozhodně se nesmál.

„Úterý.“
„Začínám tomu rozumět. Jde o toto úterý, že? To je jako na potvoru. Já to manželovi říkala. Ten člověk, povídám mu, musel někde jíst. Jenže v hospodě nejedl… Nejedl ani u soudce…“
„Odpovězte na mou otázku, Ado. Co byste mu v úterý podala?“
„Maso ne. Tady se poráží v pondělí. V úterý maso ještě není uleželé. Bylo by tvrdé. Počkejte! Jak to bylo tohle úterý s přílivem a odlivem? Nejvyšší příliv byl kolem osmé večer, nemám pravdu? Takže Polyt byl doma. Já bych v tom případě běžela k Polytovi. Vždycky klade nevod za ranního odlivu. Takže se musel vrátit kolem poledního. Kdyby měl nějaký pěkný kousek…“
„Kde bydlí Polyt?“
„Doma ho nenajdete. Je v hospodě. Ne v Hotelu u přístavu, ale naproti.“
„Slyšíš, Méjate?“
Méjat odešel bez pobízení. Stařena pokračovala:
„Když má Polyt pár pěkných platejsů nebo nějakého pěkného pilobřicha… S tím se už dá uctít… A když je doma trochu šunky… Jenomže… Počkejte, komisaři! Polyt není jediný! Záleží, jestli máte rád čejky… V tom případě zajděte ke strejci Rouillonovi, ten je každé dopoledne na čekané.“
Za sklem stále ti tři muži. Forlacroix se díval zasmušile. Airaud navzdory poutům kouřil cigaretu a přivíral oči před kouřem.
„Jenže než připravíte čejky, musíte….“
Méjat prošel tanečním sálem v doprovodu hubeného rybáře se špičatým nosem a cihlově červenou kůží a zastavil se ohromeně u Marcela.
„No neblázni! Tak ty ses už našel?“
„Pojďte dál!“ zasáhl Maigret. „To vám říkají Polyt?“
Ten neklidně pokukoval po stařeně. Co tak na něho mohla říct, že si ho nechali zavolat?
„Nuže, Polyte. Vzpomínáte si na minulé úterý?“
„V úterý…“ opakoval jako někdo, kdo vůbec nic nechápe.
„Ten den, co byl trh ve Svatém Michalu!“ upřesnila Ada. „Ten den, co bylo moře na stoosmičce.“
„Aha… Co jsem ten den dělal?“
„Určitě sis notně přihnul jako jindy!“ neodpustila si Ada.
„Kde jste byl odpoledne?“
A zase neúmorná Ada:
„V hospodě, jak by ne! Kdyby mohl, tak tam i spí. Řekni že ne, Polyte.“
„Chtěl bych vědět, jestli si k vám odpoledne někdo nepřišel pro rybu.“
Forlacroix v sále měl chmurný pohled. Polyt přemýšlel, obracel se k Adě, jako by ji žádal o radu.
„V den, kdy bylo moře na stoosmičce… Copak si nevzpomínáš?“ tázala se s odzbrojující přímostí. Rybář se náhle otočil k proskleným dveřím, plácl se do čela a stařenin obličej se rozzářil vítězoslavným úsměvem.
„Byl u mě Albert,“ prohlásil. „Vzpomínám si, protože měl naspěch. Hrál jsem s Deveaudem a Fraignem karty. Počkej minutku, povídám mu. On ale neměl strpení, tak jsem mu pak řekl, ať si dojde pro platejsy ke mně do lodi.“
„Pro kolik platejsů?“
„Ani nevím, kolik si jich vzal. Řekl jsem mu, aby si nabral. Vlastně jsme se ještě ani nevyrovnali…“
„To je vše, co jsem chtěl vědět. Můžete jít. Mimochodem… Poslyšte, Ado, kde bydlí služebná Alberta Forlacroixe?“
„Vždyť to je jeho dcera.“
„Polytova?“
„Ano. Ale nežije s otcem. Jestli s ní chcete mluvit, pospěšte si, protože chodí brzy spát. Zvlášť teď, když pro změnu čeká rodinu. To je rok co rok! Má děti s kdekým.“
„Méjate! Došel bys pro ni? A nehoň ji, jasný?“
Začínal se rozpalovat. Polyt čekal ve dveřích na povoleni k odchodu a nakonec odešel s inspektorem, jemuž ukázal stavení své dcery.
„Nechápu, že se jí chlapi neštítí. Uvidíte sám. A to se možná umyje, než přijde! Já kdybych měla jíst něco, na co sáhla…“
S překvapením zjistila, že komisař stojí bez pohnutí uprostřed místnosti, nevidí, neslyší. Náhle se vrhl k telefonu.
„Vy ještě nespíte, slečno?… Haló!… Dejte mi sanatorium Albert I. v La Roche-sur-Yon. Číslo 41… Nechte to vyzvánět, dokud to nezvednou… Jedna ošetřovatelka musí mít službu… Ano, děkuji vám.“
Zapomínal na Adu, která se ho tázala svým mírumilovným hlasem:
„Myslíte, že to byl Marcel?… Jestli chcete vědět, co si o tom myslím já, která je znám oba dva…“
„Ticho!“ zakřičel jako rozhněvaný muž.
Nemohl odtrhnout oči od telefonu. Takových hodin, takových dnů už hledal…
„Haló!… Sanatorium Albert I.?… Kdo je u telefonu?… Slečno, prosím vás, je tam ještě doktor?… Říkáte, že je doma?… Můžete mě přepojit k němu do bytu?“
Zrůžověly mu líce, okusoval troubel dýmky a díval se bezděčně a nepřítomně na Adu.
„Haló!… To jste vy, doktore?… Právě jste večeřel?… Omlouvám se… Jistě jste ji vyšetřil… Cože?… Je to vážnější, než jste si myslel… O to teď nejde… Chtěl jsem se zeptat, jestli jste neobjevil něco nečekaného?… Ano… Co?… Jste si jistý?… Ve třetím? Děkuji vám, doktore… Ano, samozřejmě, napište lékařskou zprávu… Uklidnila se?… Děkuji… A ještě jednou se omlouvám, že jsem vás vyrušoval…“
Byl nanejvýš rozčilený. Když viděl, že stařena sedí stále na židli, sykl:

„Teď zmizte, má milá Ado. Byla jste velmi laskava, ale prozatím vás nepotřebuji.“
Plna nevole vstala, ale k odchodu se neměla.
„Vsadím se, že vím, co vám řekl…“
„Tím lépe pro vás… Zmizte!… Jestli chcete, počkejte vedle, ale…“
„Je těhotná, viďte?“
Nevěřil svým uším. Nakonec se jí bude skoro bát!
„Nemám čas vám odpovídat. Jděte!… A hlavně mlčte!“
Otevřel dveře. Když je chtěl zase zavřít, přicházel Méjat s dívkou, jíž na ramena padaly špinavé vlasy. „Nechtěla se mnou jít, právě se chystala ulehnout.“ Vtom se stala drobná příhoda. Když Forlacroix uviděl svou služebnou, vstal, jako by chtěl zasáhnout. Četník se zřejmě mimoděk dotkl jeho paže, Forlacroixovi se zklidnila krev a zase si sedl.
„Dobrá! Pojďte na chvíli dál… Chci vám položit jen pár otázek. V kolik hodin odcházíte ze služby od Alberta Forlacroixe?“
„Někdy ve tři, někdy ve čtyři…“
„Vy mu nepřipravujete večeři?“
„Nikdy mu nevařím. Vaří si sám. Baví ho to!“
Poslední slova řekla ironicky nebo pohrdavě.
„Předpokládám, že umýváte nádobí?“
„Jo, špína, to je pro mě dost dobré… A není jí v domě málo! Venku jsou chlapi jako ze škatulky… Ale když na ně má člověk prát…“
„Mívá často návštěvy?“
„Kdo?“
„Váš pán?“
„Nikdy! Kdo by k němu chodil?“
„Nikdy jste ráno nenašla nějaké špinavé nádobí?“
„Minulý týden se mi to stalo.“
„Ve středu ráno, že?“
„Možná to byla středa. A všude byl popel. Kouřili doutníky.“
„Nevíte, kdo u něho byl?“
Obrátila se k proskleným dveřím, břicho si mimovolně držela rukama, a bezelstně odpověděla:
„Proč se ho nezeptáte?“
„Děkuji vám. Můžete si jít lehnout.“
„To udělal on?“
Nepřekvapovalo ji to. Nenaháněl jí to hrůzu. Skoro ji to ani nezajímalo. Dodala totiž: „Ptám se vás, abych věděla, jestli tam mám zítra chodit.“
# # #
Na ulici, za bránou radnice, bylo slyšet hlasy. Lidé něco tušili. Shlukli se a dívali se do oken, kde se za smetanově bílými záclonami občas mihl stín, především mohutná silueta Maigreta, jehož dýmka se občas, v určitém úhlu, zdála být obrovská, téměř tak veliká jako jeho hlava.
„Myslím, že je zatkli oba,“ oznámila Polytova dcera, když ji propustili a zvědavci se jí vyptávali. Byla tak ospalá, že se déle nezdržela, a už byl slyšet jen vzdalující se klapot jejich dřeváků po zledovatělých kamenech. Otevřely se dveře. Méjat se pokoušel rozeznat ve tmě tváře.
„Tereza už tu není?“ dotazoval se.
Ze šera opodál se vynořila postava.
„Co mi chcete?“
„Pojďte dovnitř! Komisař s vámi chce mluvit.“
Když procházela kolem Marcela, podívala se mu do očí, ale neřekla ani slovo.
„Pojďte dál, Terezo. Nemějte strach. Chci vám položit jen jednu otázečku. Věděla jste, že je Líza Forlacroixová těhotná?“
Tereza se náhle otočila k proskleným dveřím a vypadalo to, že se vrhne na Airauda, který nemohl tušit, co se děje.
„To není pravda!“ rozmyslela si to. „Chcete mi něco nabulíkovat.“
„Ujišťuji vás, Terezo, že Líza Forlacroixová je ve třetím měsíci.“
„Tak proto!…“ zamumlala sama pro sebe.
„Co proto?“
„Si ji chtěl vzít.“
„Vy tedy připouštíte, že se s ní chtěl oženit? Neřekl vám přece proč. Nyní znáte důvod. Víte, že…“
„A co já, copak já dítě nemám? Copak já se nevyrovnám soudcově dceři? Copak mě si vzal?“
Muselo být zajímavé pozorovat ji přes sklo, protože bylo patrné, že se zmítá vztekem, ale bylo těžké se dovtípit proč.
„Podívejte, ještě ten večer…“
„Ano, co jste mu řekla ten večer?“
„Řekla jsem mu, že jestli si ji vezme, přijdu do kostela s jeho synem a ztropím mu scénu…“
„Prosím? Tak vy jste s ním v úterý večer mluvila? Kde?“
Na okamžik zaváhala, pak pokrčila rameny.
„Na ulici.“
„Kolik bylo hodin?“
„Snad něco před půlnocí.“

„Potkala jste ho na ulici?“
Znovu se nevraživě podívala ke dveřím.
„Ale co! Řeknu vám to… Když jsem si šla okolo desáté lehnout, zahlédla jsem světlo v okně slečny.“
„V okně do ložnice nebo v okně na špejchárek?“
„Do ložnice.“
„Jste si jistá, že jste se nespletla?“
Uštěpačně se zasmála.
„Jestli jsem si jistá! Na to jsem je oba sledovala dost často! Zkusila jsem usnout, ale nešlo to. Vstala jsem a rozhodla se, že počkám venku.“
„Za jakým účelem?“
„Pořád za tím samým,“ přiznala zemdleně.
„Nevyhrožovala jste mu ničím jiným než scénou v kostele?“
„Oznámila jsem mu, že se zabiju v jeho domě.“
„A udělala byste to?“
„Co já vím?… Potichu jsem vyšla ven. Pršelo. Tak jsem si přetáhla kabát přes hlavu… Přemýšlela jsem, jestli zůstane dlouho… Kdyby tam zůstal hodně dlouho, byla jsem rozhodnutá vyšplhat po zdi…“
„A co se stálo?“
„Šla jsem a mluvila si pro sebe, jako to dělám často. Nedívala jsem se před sebe, protože ulice byly liduprázdné. Najednou jsem do někoho vrazila. Byl to on. Byla jsem tak překvapená, že jsem vykřikla…“
„Kde byl?“
„U zdi za soudcovým domem.“
„Co dělal? Odcházel z domu?“
„Ne! Nedělal nic. Vypadalo to, že tam někoho vyhlíží. Zeptala jsem se ho, na co čeká…“
„Co odpověděl?“
„Nic! Zkroutil mi zápěstí. Byl vztekem bez sebe. Ještě jednou tě nachytám, jak mě špehuješ, zavrčel, a nevím, co ti udělám…“
„Kolik bylo hodin?“
„Nedaleko do půlnoci, to jsem říkala. Možná trochu víc…“
„Svítilo se ještě v ložnici?“
„Nevím. Tam odtud není přes zeď vidět. Jdi si lehnout, couro! křičel na mě. Slyšíš? A jestli někdy… Nikdy jsem ho neviděla kvůli mně tak rozzuřeného.“
Ještě jednou pohlédla za dveře. Tam, v tanečním sále, neztratil Airaud nic ze svého klidu. Četník mu zřejmě dal další cigaretu, kterou držel pro pouta na rukou nakřivo.
„Počkala byste vedle, Terezo? Je možné, že vás budu ještě potřebovat.“
Když se za ní zavřely dveře, řekl hlas, patřící Méjatovi:
„Poslyšte, šéfe… Mně se zdá…“
„Co se ti zdá?“
„Mně se zdá, že… že…“
Chudák stará! Chtěl říct něco hřejivého, poblahopřát Maigretovi k dosaženým výsledkům. Setkal se však s nemilosrdným pohledem.
„Nuže?.. Co se ti zdá?… Odpověz!… Možná, že právě ty najdeš důkaz! Na, dojdi mi pro pivo! Nebo raději ne… Přines kořalku… calvados, rum, cokoli. Kolik je hodin?“
Byla půlnoc a venku už přešlapovali jen tři zvědavci v naději, že se konečně něco dozvědí.
11 / DOKTOROVA SLUŽEBNÁ
Hluk motoru, skřípění brzd, klapnutí dvířek. Okamžik nato vešli do tanečního sálu dva inspektoři přivádějící vyděšenou, asi třicetiletou ženu.
„Omlouváme se, komisaři. Po cestě jsme píchli… Rozbil se hever… Museli jsme…“.
„To je ona?“ zeptal se Maigret a zkoumavě si prohlížel mladou ženu. Byla celá zmatená, a čím více se rozhlížela kolem sebe, tím méně toho viděla.
„Nechtěla jet, kvůli nemocné švagrové. Museli jsme jí slíbit, že ji odvezeme ještě dnes v noci zpátky.“
Dívka náhle spatřila pouta a vyjekla.
„Poznáváte ho?“ zeptal se komisař. „Podívejte se na něj dobře. Řekněte mi, zda tento muž nenavštívil nedávno vašeho pána.“
„Poznávám je,“ odpověděla, když se vzpamatovala.
„Poznáváte… jak jste to říkala? Poznáváte je?“
„Bodeji?! Poznávám je oba, dyť přišli spolu.“
„A oba šli k doktorovi do ordinace?“
„Oba. Ne hned, protože doktor tam nebyl. Řekla jsem jim, ať přijdou druhý den, ale oni raději čekali přes dvě hodiny v čekárně.“
„Takhle je to tedy!“ zabrumlal Maigret. „Už vás nebudu potřebovat.“
„Máme ji odvézt?“ otázali se oba inspektoři poněkud rozmrzele.
„Buďte tak laskavi… Počkejte… Méjat zrovna nese něco k pití. Jenom nevím, jestli je tu dost skleniček…“ Tu se zvedla Ada, kdo jiný, a lehce se dotkla komisařovy ruky.
„Ve skříni,“ špitla.

„Co ve skříni?“
„Skleničky. Vždycky tam nějaké jsou, to když tu bývá městská rada. Mám vám je utřít?“
Věděla všechno! Všechno viděla, všechno slyšela!
Policisté si přiťukli. Doktorově služebné bylo zima, proto jí také nalili trochu alkoholu, ale podařilo se jim ji jen silně rozkašlat.
Maigret měl vztek. Jeho napětí bylo tak znatelné, že ho Méjat sledoval s jistými obavami. Najednou otevřel dveře. Inspektoři už byli pryč. Vůz se rozjížděl.
„Pojď sem!“ zakřičel nečekaně surově na Airauda. „Sundej mu želízka, Méjate! Vypadá v tom jako blbec. Pojď dál! Zavři dveře, Méjate. A tobě radím, abys nechytračil, slyšíš? Už toho mám dost! Ano, mám toho dost…“
Bylo to tak náhlé a nečekané, že Marcel ztratil rozvahu.
„Vsadím se, že si myslíš, jak jsi chytrý, a že jsi se sebou spokojený, nemám pravdu?… Ale mám! Podívej se na sebe do zrcadla! A neklať se proboha z jedné nohy na druhou jako medvěd! Co dělal tvůj otec?“
Airauda to tak překvapilo, že přes své předsevzetí neodpovídat přece jen zamumlal:
„Pěstoval slávky…“
„A ty také pěstuješ slávky! A myslíš si, že dcera soudce, to je něco extra, co? A neuvědomuješ si, že jsi jen takový blbeček, z kterého si lidé dělají blázny. Kdy se s tebou Forlacroix usmířil?“
Zlověstné ticho.
„Dobře! Neodpovídej… Vypadáš tak ještě líp!“
Tentokrát Maigret v rozhorlení mluvil tak nahlas, že bylo nemožné, aby to přes dveře neslyšeli. Když už ne každé slovo, přinejmenším dost na to, aby si domysleli smysl rozhovoru.
Komisař chodil sem a tam, mluvil, žvýkal, a přitom si dolil tak zuřivě, že to Méjatovi vzalo dech. „Hlavně neodpovídej! Ostatně jsi pořádný hlupák a stejně bys nic kloudného neřekl. To s Terezou ti nestačilo? Vždyť ses s ní málem oženil, ne? To ví každý. Jenže každý také věděl, co ty jsi nevěděl…“
„Věděl jsem to…“
„Co?“
„Že chodila s jinýma.“
„Dobrá! Neoženil jsi se s ní. To je jedna věc… Pochopil jsi, že tě tahali za nos. Jenže Tereza je jen služebná v hotelu, dcera trhovkyně, co prodává ryby na ulici. Zatímco ta druhá…“
Marcelovi ztvrdly rysy a Maigret přes svůj hraný zápal zalétl pohledem na jeho silné dlaně, které se sevřely v pěst. Na okamžik se odvrátil, nejspíš aby zahnal úsměv, který mu cukal v koutcích úst. Potřeboval vypít notný doušek, vždyť nesměl klesnout hlasem.
„Pán byl strašně hrdý na to, že je milencem slečny Forlacroixové, soudcovy dcery, co hraje na klavír…“
„Poslouchejte, komisaři…“
„Drž hubu! Budeš mluvit až v přítomnosti advokáta. Ty sám jsi mě varoval. Pán je zamilovaný. Pán je pěkně nafoukaný… A když ho papá Forlacroix, který ho špehoval za dveřmi, pozve k sobě, koktá pán jak malý kluk…
‚Cože! Vy milujete mou dceru? Nic vám nebrání! Je vaše! Vezměte si ji… Ožeňte se s ní…‘
Je to tak, ne? A ten hňup, co má síly, že by zabil vola, si nevidí dál než na špičku nosu…
‚Ano, prosím, ožením se s ní! Ano, prosím, jsem poctivý člověk a mé úmysly jsou čisté…‘
Je tak dojat, tak zaplaven štěstím a pýchou, že to nevydrží a jde za svým nepřítelem Forlacroixem synem, který mu stokrát slíbil, že mu zláme žebra…
‚Mýlíte se ve mně. Ožením se s vaší sestrou. Usmiřme se.‘“
Forlacroix za sklem s nataženým krkem napínal uši a stará Ada si poposedla až na konec lavičky.
„Tak ti mohu říct, hochu, že tě dostali oba. Pořád ještě nevíš proč, co? Říkal sis, že uznali tvé zásluhy a že ti otevřeli svou náruč…
Jediná tvá stará hodná matka se měla na pozoru. A jsem si jist, žes jí to vyčítal, když ti radila, abys byl opatrný a nenechal se napálit.
‚Ujišťuji tě, mami, že Líza není takový blázen, jak si lidé myslí. Když bude šťastná a budu o ni pečovat…‘
A kdesi cosi! Ale jdi, ty ubohý pitomče!“
Změřil si ho pohledem od hlavy až k patě a mrknul na Méjata, který nevěděl, co to znamená.
„Jsem si jist, že jiskřičku zdravého smyslu měla právě tvá matka. Co mohla chudák čekat od tak tvrdohlavého a zpitomělého kluka, jako jsi ty?
‚Nech ji alespoň vyšetřit nějakým lékařem. Co kdyby byla přece jen úplně šílená?‘
Vtom si vzpomeneš na svého bývalého druha Janina. Vezmeš s sebou Alberta, aby dosvědčil, jak je tvé srdce čisté…
Jestli Janin Lízu vyšetří a prohlásí, že…
Cože? Takhle to nebylo? Neodpovídej! Budeš mluvit jedině v přítomnosti advokáta, není-liž pravda?
Albert ví, že jeho sestra je těhotná.“
Bylo to tak prudké, že Maigret nestačil couvnout. Ostatně, možná byl rád, že se to stalo. Marcel ho popadl za klopy kabátu a věru už už s ním chtěl zatřást.
„Co jste to řekl?… Co jste to řekl?“
„Má ti to potvrdit lékař na klinice?… Hned to bude… Můžeš si s ním promluvit po telefonu…“
„Líza je…“
„Těhotná, panebože, je to tak! To se stává! Proto je soudce náhle tak snadno srozuměn s vidinou svatby s takovým hrubiánem, jako jsi ty…
Proto s tebou Albert jede do Nantes. Má se na pozoru. Nechce, aby jeho sestra ani on sám byli lidem v Aiguillonu na

posměch.
Nehrála mi tam jedna maličkost. Říkal jsem si, jestli byl Janin skutečně ochoten vylézt po zdi, aby se dostal k pacientce…
Ale vůbec ne! Nebylo to nutné! K sobě jsi ho pozvat nemohl, dozvěděla by se o tom tvá matka a tys ji raději nechtěl do celé věci zasvěcovat.
Všichni tři jste večeřeli u Alberta. Dokonce vím, že jste jedli platejsy.
Pak, když už k soudci přijeli hosté, když začali hrát bridž a cesta byla volná, přivedl Albert doktora. Má klíč… Není těžké dostat se neslyšně do prvního patra. Bylo mi to podezřelé, když přede mnou naschvál vyrazil dveře ramenem. Měl-li klíč odspodu, bylo více než pravděpodobné… Ale to se tebe netýká… Zavede doktora Janina ke své sestře. Čeká.
Ty zatím ve své dobromyslnosti a hlouposti chodíš venku sem a tam podél zdi, kterou jsi byl zvyklý zlézat.“
Maigret se otočil ke dveřím a za nimi uviděl stát Alberta Forlacroixe s výhružným výrazem.
„Zřejmě ses tam nenudil, co? Vloží se do toho Tereza a vyhrožuje… Říkáš si, proč se ti dva nevracejí… Já ti to řeknu. Doktor Janin dívku vyšetřil a šel za Albertem na špejchárek. Není těžké si domyslet, co mu řekl. Především ho musel upozornit:
‚Ale vaše sestra čeká děťátko…‘
A pak… Podívej se na něho… Ne na inspektora… Otoč se ke dveřím… Podívej se, jak se tváří…“
Albert Forlacroix, s rukou na klice, byl bledý, rty měl nezvykle vlhké a chřípí se mu roztáhlo.
„Pojďte dál, Forlacroixi. Uslyšíte lépe. Řeknu vám, co vám oznámil doktor. Oznámil vám, že vaše sestra je nevyléčitelně nemocná, že by bylo nečestné ji vrhnout do náruče poctivému člověku, že její místo je v léčebném ústavu a že jeho povinností jako lékaře je…“
„To není pravda!“ řekl dutým hlasem.
„Co není pravda?“
„Nezabil jsem ho. To má sestra…“
Předklonil hlavu, jako by se chystal k útoku.
„To jste napovídal Marcelovi, když jste pro něho už sám šel. Bohužel, kdyby Líza zabila doktora kladivem, nikdy by ji nenapadlo otřít potom rukojeť. Slyšela vůbec někdy o otiscích prstů?… Neslyšela, holenku!… Tím, kdo udeřil, jste byl vy, v návalu vzteku, který vás může přepadnout znovu, nebudete-li se ovládat…
Doktor vám řekl, že chce svému příteli Airaudovi přiznat pravdu.
Naléhal jste. Chtěl jste svatbu za každou cenu. Pak jste dostal jeden ze svých záchvatů zuřivosti.
A víte… Ano, na to bych přísahal… Víte, co si myslel doktor Janin, když jste do něho jako smyslů zbavený bil kladivem?
Pomyslel si, že ve vaší rodině není blázen jen vaše sestra a že…“
Albert Forlacroix se zkřiveným výrazem a lesknoucíma se očima vyrazil proti Maigretovi. Bylo slyšet, jak chraplavě oddychuje, ale než Maigreta zasáhl, chytil ho Marcel za ramena a oba se svalili na zem.
Komisař se nedal rušit tím, co se bude dít, přistoupil ke stolu, nalil si, zapálil si dýmku a otřel čelo. „Buď tak hodný, Méjate, a nasaď mu pouta. Bude to jistější.“
Nešlo to snadno, neboť oba rváči byli přibližně stejně silní. Forlacroixovi se podařilo chytit palec svého soka do zubů a divoce ho kousl. Marcel vykřikl bolestí. Cvaklo jedno pouto. Méjatovi se nedařilo chytit druhou ruku, a tak z nešikovnosti a rozrušení začal Alberta hlava nehlava bít pěstmi.
Adě s tváří přilepenou na sklo a rozpláclým nosem zářily oči a tenké rty se uspokojením lehounce usmívaly.
„Nuže?“
„Jo, šéfe… Už to je…“
Druhé zápěstí bylo konečně uvězněno v ocelovém kroužku.
Marcel Airaud vrávoravě vstal a pravou rukou si svíral krvácející levý palec. I on vzal ze stolu láhev alkoholu. Ale nenapil se. Nalil si alkohol na zraněné místo. Kůži měl prokousnutou až na kost.
Četník zaklepal na dveře a pootevřel je.
„Nepotřebujete mě?“
Maigret si je všechny, jednoho po druhém, otupěle prohlédl. Adu, která spokojeně pokyvovala hlavou, Méjata, který měl na rukou krev a neskrýval svůj odpor, vyděšeného četníka, Airauda, který si omotával palec kostkovaným kapesníkem…
Albert Forlacroix se namáhavě zvedal, vlastně se jen narovnal a zůstal otupěle sedět. Jeho tělo se ještě zmítalo v křečích.
Nastalo takové ticho, že bylo jasně slyšet rychlý tikot hodinek ležících na stole. Maigret si je znovu připnul k řetízku. Ukazovaly dvě hodiny a deset minut.
„Namluvil mi, že to udělala ona,“ zamumlal Airaud a hleděl tupě na svůj palec. „Chtěl jsem jen odvrátit podezření…“
Maigret byl tak zemdlený, jako by celou dobu bavil společnost.
„Postaráš se o ně, Méjate?“
Vyšel ven, zapálil si dýmku a kráčel zvolna k přístavu. Zaslechl za sebou drobné krůčky. Moře se vzdouvalo. Na nebi se protínaly světelné kužely majáků. Právě vyšel měsíc a soudcův dům vystupoval ze tmy celý bílý, ostře, sinale, neskutečně bílý.
Kroky se zastavily. Na rohu ulice se setkaly dvě postavy. Ada nalezla svého jednookého celníka, který na ni čekal. Řekla mu polohlasně:
„Říkám si, jestli mu neuseknou hlavu!“

Zimomřivě si stáhla šál přes ramena.
Chvíli nato zaskřípěly dveře. Vrátili se domů. Vyhoupnou se na vysokou postel s prachovou peřinou a určitě si budou ještě dlouho po tmě šeptat.
Když Maigret osaměl, k vlastnímu překvapení zadumaně zamumlal:
„Tak to bychom měli!“
Bylo po všem. Do Aiguillonu se možná už nikdy nevrátí. Zbyde mu po něm již jen jedna z těch vzdálených maličkých, avšak dokonale věrných krajin, na které se díváme do skleněných koulí: malý svět… lidé, kteří sem přišli ze všech koutů… Soudce u krbu… Líza v posteli, její masité rty, třpytící se oči, mízou nalité ňadro… Constantinesco ve versailleském bytě a jeho dcera, která chodila na konzervatoř… Starý Horác Van Usschen a jeho nevhodně světlé kalhoty a čepice z bílé vlny… Vdova Airaudová, která si myslela, že už bude v domě navždy sama, a náhle znovu nalezla svého obřího syna…
Ze tmy se ozval známý pravidelný zvuk a Maigret se zachvěl. Pak si vzpomněl, že starý Bariteau jede klást vrše na úhoře.
Jak vysoko bylo vlastně moře?

Nieul, 31. ledna 1940